

Világ proletárjai, egyesüljete!

Dunántúli napló

XXXVI. évfolyam, 96. szám

1979. április 8., vasárnap

Ára: 1,60 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Felelősséggel a holnapért

Hétfőn ül össze Kecskeméten — a szövetség történetében hetedik alkalommal — a párt gyermekszervezetének legfelsőbb fóruma, az úttörővezetők országos konferenciája. A tanácskozáson mérleget vonnak a szövetségnek a VI. úttörővezetői konferencia óta végzett több mint hároméves munkájáról, s megfogalmazzák a társadalom követelményeit, valamint a gyermekek igényeit ötvöző időszaki tennivalókat. A tanácskozás a Magyar Úttörők Szövetsége országos vezető testületének megválasztásával zárul.

A gyermekkor élményei, hatásai a legmaradandóbbak. A gyermekkorban kialakult szokások, magatartásformák lényegében alig változnak. A gyermekkor alapozza meg a felnőtt életét — nem mindegy tehát, milyen gyermekeink élményvilága, milyen hatások érik őket, milyen a nevelésük.

A családi, óvodai-iskolai közösségek mellett az ifjúsági mozgalom az, amely a felnövő generáció alakításában, nevelésében a legtöbbet teszi. A kisdobos-, majd úttörőszervezetek az iskolával, a családdal, az állami és a társadalmi szervezetekkel együttműködésben tevékenykednek a gyerekek szocialista szellemű nevelésében. E közösségek kiemelt és számunkért feladata, hogy egymás tiszteletére, megbecsülésére és segítségére, a közösséget ért felelősségre, az idősebbekkel, szülőkkel, nevelőkkel, felnőttekkel szemben tanúsított tiszteletteljes magatartásra, az igazság képviselésére, a munkára, cselekvő felelősségre nevelje a gyerekeket.

Kecskeméten rendezik meg a héten az úttörővezetők VII. országos konferenciáját. E találkozó feladata lesz, hogy az MSZMP XI. kongresszusa által megfogalmazott feladatok tükrében értékelje a legutóbbi úttörőkongresszus óta elért eredményeket, s hogy megjelölje a következő évek teendőit. A társadalomban végmenő változások ugyanis megkövetelik, hogy az úttörőmozgalom is igazodjon ezekhez, hogy a gyerekek számára vonzó formában segítse közéleti politikai gyakorlatuk megszerzését, a tanulás és a művelődés iránti igényük felkeltését, a megoly fontos testi gyarapodásukat.

A hétfőn kezdődő háromnapos konferencia munkájában tizennégy Baranya megyei úttörővezető, valamint három meghívott vesz részt. A Magyar Úttörők Szövetsége Országos Tanácsának beszámolója, a feladatok kijelölése mellett várható, hogy a már jelzett okok miatt javasolják az Úttörőszövetség működési szabályzatának módosítását is. A következő évek munkáját előkészítő határozatok meghozatala mellett tisztújító választásokra is sor kerül a konferencián, melynek munkája csak formálisan ér véget Kecskeméten.

Az úttörőmozgalom irányító megyei, járási, városi, községi testületekben, a nyári táborozásokon folytatódik ez a munka, melynek felelősségét az szabja meg, hogy a fejlett szocializmus Magyarországnak polgárai lesznek a ma kisdobosai, úttörői.

B. L.

Jubileumi iskolaülés és megemlékezés a forradalmár névadóra

Húszéves a Tarr Imre KISZ-vezetőképző iskola

A KISZ Baranya megyei Bizottsága Tarr Imre vezetőképző iskolája megalapításának 20. évfordulója alkalmából tegnap délután kibővített iskolaülést és ünnepi megemlékezést tartott az MSZMP Baranya megyei Bizottsága Oktatási Igazgatóságának a nagytermében. A vendégeket — mindenekelőtt — Tarr Katalint, az iskola névadójának hűgát, valamint az iskola egykori vezetőit, oktatóit, a régi évfolyamok jelen levő kiváló hallgatóit, a külső előadókat és a jelenlegi hallgatókat Bogárdi János igazgató köszöntötte.

Ezután Melis Gábor színművész Meliorisz Béla, Pécssett élő, Móricz Zsigmond ösztöndíjas költő Fialat munkások éneke című versét adta elő.

A KISZ Baranya megyei Bizottsága nevében Bóna Ernőné megyei első titkár köszöntötte a jelenlevőket, majd megemlékezett az elmúlt húsz év alatt végzett munkáról, a Tarr Imre KISZ vezetőképző iskola fejlődéséről, hagyományairól.

A KISZ alapvető feladatáról szólva elmondta, hogy azt az ifjúsági szervezet csak úgy tudja maradéktalanul megvalósítani, ha a párt irányításával és segítségével gondoskodik vezetői állandó képzéséről. Hiszen az ifjúsági mozgalom fejlődésének egyik kulcskérdése a vezetők mind magasabb színvonalon történő képzése.

— A Tarr Imre KISZ-iskola húsz éves munkája, oktatási,

nevelési, módszertani hagyományai eredményesek, tapasztalataikban gazdagok. Az egykori és a jelenlegi oktatók és hallgatók tenniakarása, lelkiismeretes munkája és ügyessége jelent az a biztos alapot, amelyre az új, magasabb szintre fejlesztett KISZ politikai képzést ráépíthetjük. Ezt pedig a párt elvárja tőlünk a fejlett szocializmus építésében — mondta a KISZ Baranya megyei Bizottsága első titkára.

Beszédében megemlékezett arról a segítségről, amelyet az iskola az MSZMP Baranya megyei Bizottságától és az Oktatási Igazgatóságtól kapott, majd további eredményes munkát kívánt az intézmény oktatóinak és hallgatóinak. Ezután Bóna Ernőné felkötötte a KISZ Baranya megyei Bizottsága szalagját az iskola zászlajára.

Az ülés folytatásaként Németh Jánosné, az MSZMP Baranya megyei Bizottsága osztályvezető-helyettese, Benkő László, az MSZMP Baranya megyei Bizottsága Oktatási Igazgatósága igazgatóhelyettese, Baka László, az Oktatási Igaz-

gatóság tanára, Kiss Mariann, az iskola volt hallgatója és Deutsch Erzsébet jelenlegi hallgató hozzászólása és köszöntője következett. Benkő László és Kiss Mariann szalagot kötött fel az iskola zászlajára az oktatási igazgatóság és a KISZ Tolna megyei Bizottsága nevében.

A kibővített iskolaülés a forradalmár névadóra, Tarr Imrére való megemlékezéssel folytatódott az intézmény előadótermében. Kardos Lajosné tanár köszöntője után Fűz János, a Magyar Televízió pécsi körzeti stúdiójának szerkesztője ismertette és méltatta a pécsi munkásmozgalom kiemelkedő alakjának, Tarr Imrének — Pécsről a spanyol polgárháború harteréig ívelő — pályáját, életét. A megemlékezés után Tarr Katalin, Tarr Imre húga beszélt a Spanyolországban hősi halált halt forradalmárról, akinek a nevét tíz évvel ezelőtt vette fel a KISZ-iskola.

Az intézmény hallgatói ezt követően koszorút helyeztek el a Tarr Imre emlékfalánál,

Szalánta déli részén 15 telket parcelláztak. A hétvégét kihasználva a családok, barátaikkal összefogva, megkezdtek az új házak alapozását.
Erb János felvétele

A búzának használ az eső A csapadékos, hűvös időjárás hátráltatja a mezőgazdasági munkákat

A kora tavaszi vetések befejeződtek

Talajelőkészítés a kukoricának

A több napja tartó esőzés próbára teszi a mezőgazdasági munkásokat és az erőgépeket is: alig lehet a csúszós, ragacsos földre lépni, elakadnak a traktorok. Ahogy kisüt a nap, fúj a szél, és szárazabb a talaj, folytatódhatnak a megkezdett mezőgazdasági tavaszi munkák.

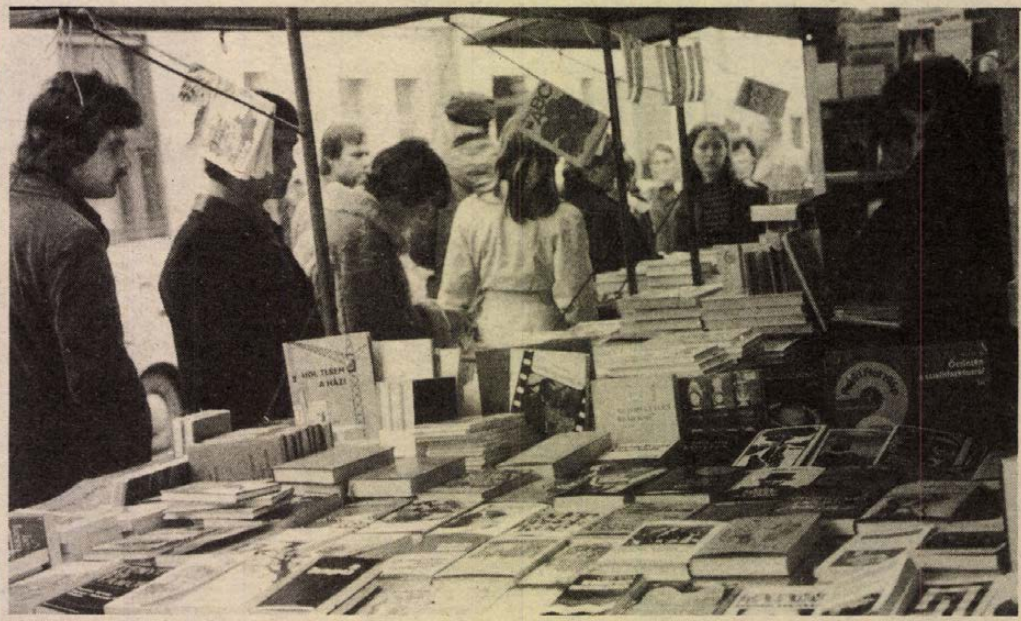
A sellyei Örmánság Tsz-ben 120 hektáron végeztek a cukorrépa vetésével, 60 hektáron a vöröshere felültetették. Földben a zab 60, a korriander 150, a kömény 30 hektáron. A kukoricavetés kezdését április 15-re tűzték ki 1500 hektáron. A siklósi Magyar-Bolgár Testvériség Tsz-ben 146 hektáron már fejlődhet a vetőmagborsó. A napraforgóvetés időpontja a hét vége, a jövő hét eleje, Helikopterrel

és szántóföldi gépekkel a gabonátáblákon a gyomokat irtják vegyszerrel. Alapműtrágyáznak kukorica alá 812 hektáron. A sok eső késleltette a munkákat és több meleg kell. Adódtak talajmenti fagyok is.

A beremendi Dózsa Tsz-ben a gabonákat vegyszerezik 670 hektáron, a magágyat készítik elő a kukoricának 570 hektáron, a vetést itt is április 15-én kezdik. A téli károkat a búzák kiheverték. A gyakori lehűlés zavarja a borsó fejlődését és elhúzdódik a csírázás. Tavaly ilyenkor a borsó már kikelt. A gazdaság területén többször mértek 0 fokot, másfél héttel ezelőtt jégeső is hullott. A fűtetlen fölők alatt főleg a paprikapalánta érzi meg a hűvös időt. Optimális időben vetettek és akkor még könnyen ment a talajelőkészítés. A villányi Új Alkotmány Tsz-ben 2200 hektáron végeznek talajelőkészítést kukorica alá és vegyszereznek, a szőlőben pedig a tőmberendezéseket javítják, a szőlővesszőket kötik le, valamint az oltványt készítik. A pécsi-reménypusztai Új Élet Tsz-ben a rossz idő a borsóvetést hátráltatta, ugyanakkor a gyengén áttelelt búzának használt a sok eső. Kukorica alá műtrágyáznak a jövő héttől ismét repülőgéppel. Egy repülőlt használnak közösen az újpetri és a szalántai tsz-szel.

A kiskertekben, ahol február végén veteményeztek, már sorol a borsó, a retek, a sárgarépa, a gyökérzöldség. A baranyai kiskert-tulajdonosok szépen hoztak fel a piacokra főleg Siklósi és Mohács határából salátát és retek. Salátából például már más megyébe is jut. Pécsváradon az új paprika helyben elfogyott. A közeljövőben, így 1—2 héten belül megjelenik a karalábé, az uborka és a zöldpaprika.

— Cs. J. —

A költészet napja és húsvét előtt megelénkült a könyvsátrak forgalma, kelendők az új verseskötetek és meséskönyvek. A képen: a pécsi színház előtti könyvsátrak.

Utazók klubja a MOFA-ban

Maradandó élmények, hasznos telő szabadidő, szorosabbra fűződő baráti, munkatársi kapcsolatok — mindehhez hozzásegíti tagjait a Mohácsi Farostelemezgyár Jelky András utazó klubja.

Évekkel ezelőtt a gyár KISZ-bizottságának az adta az ötletet, hogy mind a négy műszak négy napot dolgozik, kétő szabad. A vasárnapon együtt három nap jut pihenésre. Tartalmas eltöltéséhez kiváló lehetőség az utazás. A szakszervezeti bizottsággal közösen kirándulásokat szerveztek ezekre a hétvégekre. Hamarosan olyan nagy lett az érdeklődés, hogy szervezett kereteket kellett biztosítani az utazásokhoz. Megalakították az utazók klubját, melynek titkárává Filákovits Józsefet választották. Ő így mutatja be a klub életét:

— Összejöveteleinken közösen határozzuk a következő időszak programjairól. Állandó kapcsolatot tartunk fenn az Expressz utazási irodával, ők bonyolítják az általunk kiválasztott programokat. Belföldi útjainkon hazánk nevezetes tájaival ismerkedünk. Ezek a két-háromnapos kirándulások megismertették már utazóinkkal Miskolcot és környékét, Szentendrét, Eger, Sopront, Győrt, jártunk a Velencei-tónál, voltunk Budapesten is, ahol ellátogattunk egy-két faipari üzembe is. Általában egy-egy ilyen utazás ötszáz forintba kerül, ennek felét a gyár dolgozói részére a szakszervezet fizeti.

Bár igen csekély annak valószínűsége, hogy valaha is névadójuk nyomdokaiba lépjenek a klub tagjai, jó néhányszor jártak már határainkon túl is. Az elmúlt évek során többször voltak Lengyelországban, utaztak az NDK-ba, Csehszlovákiába, a jugoszláv tengerpartra, sőt, egy ízben Törökországba is.

— Klubunk jó kapcsolatot tart fenn a város többi KISZ-szervezetével. Utazási lehetőséget nyújtunk az olyan kisebb alapszervezetek részére is, ahol a létszám nem teszi lehetővé az önálló szervezést — mondta Filákovits József. — Az a célunk, hogy a jövőben tovább fejlesszük a klub tevékenységét, bár ez nem lesz könnyű, hiszen eddig is évente átlagosan hatszáz fő részére szerveztünk utazásokat.

Elénkíteni a mozgalmi munkát

Véget ért az országos KISZ-tanácskozás

— Ahogy hazaérek, megszervezem a KISZ-Radart. Itt a tanácskozáson hallottam erről először, de nagyon jónak látom. Lényege, hogy játékos programokat biztosítsunk az órák közötti szünetekben. Kipróbáljuk! — mondta Szabó József, a székesfehérvári 323. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet második tanulója, az iskola KISZ-alapszervezet tanulmányi felelőse.

Ő az egyike a száz küldöttné, akik Pécsre érkeztek a KISZ KB Vörös Vándorászlajával kitüntetett középiskolai KISZ-szervezetek országos tanácskozására. Tapasztalatokat jöttek gyűjteni, hazavinni használatos ötleteket.

— Ezenkívül tanulságos volt, amit az érdekvédelemről hallottunk — folytatta Szabó József. — Szakmunkásképzőkben ráadásul több dolga van az érdekvédelmi felelősnek, mint gimnáziumban vagy szakközépiskolában. Három napot tanulunk, három dolgozunk és sok közöttünk a bejáró. Az étkezéstől kezdve a szakmai munkáig sok problémánk adódik. Mi még nem tudtuk összehozni az érdekvédelmi munkabizottságot. Először ugyanis a szülők vonatkoztak, azután meg sehogysen tudtuk összeegyeztetni a tanárokat, a szülőket és a diákok idejét. Itt azt tanácsolták nekünk, hogy legalább érdekvédelmi csoportot szervezzünk, ha kisebb létszámmal is.

A székesfehérvári intézet KISZ-szervezete az idén már másodszor nyerte el a Vörös Vándorászlalt.

— Mindent megpróbáltunk, hogy sikerüljön idén is megkapnunk ezt a kitüntetést. KISZ-bizottságunk védnökséget vállalt egy tornaterem felépítése mellett. Mindenki szívesen vállalta, mert télen tornaórán vagy sakkoztunk, vagy a hóban futottunk. Az alapokat már meg is csináltuk. Igen jó a KISZ-szervezetünk. Mindig kaphatok munkára a srácok.

A vasúti szállítás eredményei

Márciusban 11,6 millió tonna árut fuvarozott a MAV, ezzel és az előző havi kedvező eredményével pótolta a gyengébb évszakot.

A MAV vezérigazgatóság most elkészült negyedévi jelentése kedvező eredményekről számolt be. Az év első három hónapjában túlteljesítve tervét, több mint 32 millió tonna árut továbbított rendeltési helyére a vasút. Különösen örvendek, hogy a tranzitforgalom csaknem 300 ezer tonnával haladta meg a tavalyit, s az export is 263 ezer tonnával volt több, mint a múlt év első negyedében. A belföldi forgalom a tavalyinál jobban alakult ugyan, a tervezett szintet azonban — elsősorban a januári elmaradás miatt — nem érte el.

A kecskeméti 623. sz. szakmunkásképző KISZ-titkára, Botka Balázs is bekapcsolódott a beszélgetésbe.

— Mi a brigádmozgalmat is megszerveztük. Úgy tudom, a mi iskolánkban született meg ez a kezdeményezés az országban először. Ugyanazokat a feltételeket vállaltuk és teljesítjük, mint az „igazi” brigádok. És azóta jobban tudjuk a szakmánkat is.

— A tanácskozáson bejelentették a KISZ KB munkatársai, hogy jövőre a szakmunkásképzőkben is bevezetik a tanulmányi mozgalmat, amit a gimnáziumban és szakközépiskolában már elindítottak. Mi a véleményetek erről?

— Nálunk ugyanúgy, mint a gimnáziumokban, nem menne. Kevesebb időnk marad az elméletre. A szakmánkhöz való dolgoknak viszont tényleg örülünk — válaszolta Jóska, és Balázs még hozzátette: — Legelőbb még jobban tudnánk bizonyítani, a gimnazisták néha úgyis lenéznek minket, bár a mi KISZ-szervezetünk éppen olyan klassz, mint egy jó gimnáziumé. Mi is másodszor kaptuk meg most a Vörös Vándorászlalt.

A háromnapos tanácskozás szombaton befejeződött. Diákok, tanárok hazautaztak és talán minden elhatározást sikerül megvalósítaniuk.

B. A.

Ne hagyjuk az utolsó napra az ünnepi bevásárlást

Lesz elegendő füstölt és tőkehús, vágott baromfi

Csokoládékészítményekből jó, déligyümölcsből és halból gyenge az ellátás

Még egy hét és itt a húsvét, a sonka- és tojásévszék ideje. Úgy hírlík, hogy lesz belőlük bőven az asztalon. S higgyünk abban is, hogy a hétvégi tumultuózus jelenetek elmaradnak az ABC-k és húsboltok környékén, hiszen már egy hete szállítják a húsvéti árut. Szendrői Tivadar, az Élelmiszerkereskedelmi Vállalat áruforgalmi osztályvezetője a felkészülésről az alábbi tájékoztatást adta.

Közel 5 millió forint értékű(!) csokoládékészítményt kell ezekben a napokban eladniuk: nyuszt, tojást, egyebet. A kiszállítás befejeződött, s a

kereskedők megítélése szerint ez bőven elég lesz. A füstölt árut folyamatosan fogadják a boltok, összesen hat vagonnal. Ebből darabolt combhús 242 mázsa, kötözött sonka 198 mázsa, füstölt tarja 106 mázsa és füstölt csülök 53 mázsa. Félkész tortából 16 000-et rendeltek a süteipartól, és 20 mázsa diós és mákos beigli. A tőkehús-ellátásban sem lesz akadozás — reméljük —, hiszen 13,5 vagonnal kapunk, s ennek, ha hozzávesszük a baromfiipar 2,5 vagon friss árúját, elegendőnek kell lenni. Ha nem elég, a hét utolsó napjain is kérhetnek a boltok pótlást.

A hal főleg ott kerül az asztalra, ahol a férj szabadidejében horgászszenvélyének sikeresen hódol. A HAL-ÉRT a szokott mennyiség egyhatodát tudja szállítani. Tehát ünnep ide, ünnep oda, halhiány van.

A kenyér- és tejellátásban, amint azt a kereskedők mondják — a kétnapos munkaszünet ma nem jelenthet gondokat. Ma egyszerű javaslat, amit elsősorban a Lövő-Kertváros lakóinak címzünk, megelégedve: ne hagyjanak a

háziasszonyok mindent az utolsó napra, mert könnyen előfordul, hogy megint órákig kell az ABC ajtajában állni — mint a múlt héten —, mire bejuthat az üzletbe a vevő.

Tegnap délelőtt telefonon érdeklődtünk néhány üzletnél. Milyennek ítélik meg az ellátást?

Molnár Istvánné, a bolyi 2-es számú önkiszolgáló bolt vezetője: — Jónak ítélem az ellátást, de nem minden vonalon. A húsból, sonkából van elég, de a déligyümölcs hiányzik. Egy szem narancsunk sincs. Halat nem árulunk, de a helybeliek, ha akarnak, vehetnek. Mohácsról jön minden héten egy halászs, végigjárja a községet.

Lancz Antalné, a pécsvárad 5-ös bolt vezetője:

— Nem a legjobb az ellátás, tavaly jobbnak éreztem. A túrakocsi már itt volt: kevesebb és választékban szegényesebb füstölt árut kaptunk, mint vártuk. De így van ez csokoládéféleségekben is. Déligyümölcs nincs, sőt egy szem mazsola se, pedig a vevők igényelnék...

Eddig a két vélemény. Tegyük hozzá, a déligyümölcs-ellátás meggyeztette kedvezőtlen.

K. F.

A negyedév tévéfilmjei

Karamazov testvérek, Vörös és fehér, A lidércfény

Akiket ismét látunk:

JEAN MARAIS, LESLIE HOWARD, VANESSA REDGRAVE, GLENDA JACKSON, BRUNO GRACIN

A televízióközönség „eszi a filmet”. Úgyannyira, hogy sem az évente általában 20 művet készítő MAFILM, sem a televízió filmgyártása nem képes kielégíteni ezt a filméhséget. Igen fontos ezért a külföldi filmek átvétele, azok jó kiválasztása. A második negyedévre milyen külföldi filmalkotásokat szerzett be tehát a Magyar Televízió?

Először is a sorozatokról: hét hosszabb-rövidebb filmsorozatot vettek meg. Ezek közül a legérdekesebbek: a Karamazov testvérek című szovjet sorozat. A Dosztojevszkij regényéből készült film háromrészes. Franciaországban vásárolták meg a Vörös és fehér című négyrészes, valamint az ötrészes Az hugenották kincse című sorozatot. A Vörös és fehér Stendhal azonos című regényéből dolgozta fel a francia tv számára Claude Autant-Lara, aki már egymásik Stendhal-mű, a Gerard Philippe főszereplésével megfilmesített Vörös és fekete című produkcióval világsikert ért el. Mostani feldolgozásának főszerepét a Kurtizánok tündöklése és nyomorúsága című filmből ismert Bruno Gracin játssza. A hugenották kincse Georg Sand színdarabjából, armánnyal, nem és gyűlöletes érzésekkel teli regénye nyomán született, és XIII. Lajos uralkodásának éveiben játszódik.

Hatrészes lesz az angol „A lidércfény”. Nem Andersen Nexö regényének változata, hanem egy eredeti angol mű. Egy fiatallemberről szól, aki a hittudományok doktora akar lenni, de az építézet kedvéért kitanulja a kőműves mesterséget is, és a házasságnak még a gondolatát is kiiktatja az életéből. Mégis belesik a csapdába, egy ravasz és romlott nő hálójába.

Ezen kívül régebben megvásárolt filmeket is műsorra tűznek egy-egy estén. Ezek közül néhány ismertebbnek a címét soroljuk fel: Mária, a skótok királynője, amelyben a címszerepet Vanessa Redgrave, Erzsébet királynőt pedig Glenda Jackson alakítja. A kétrészes amerikai Funny Girl után a Kapitány című francia-olasz filmet is levetítik, melyben a címszereplő: Jean Marais. Bemutatják még a Lotte Weimarban című NDK, a Herold Pintér drámájából készült A születésnap című amerikai, a Nem félünk a farkastól című ugyancsak amerikai (főszereplők: Richard Burton, Elisabeth Taylor, George Segal, Sandy Denis), valamint Leslie Howardal a főszerepben az angolok egyik híres filmjét, a Modern Pimpnelt.

F. D.

Sci-fi klub a planetáriumban

A Föld körül egy műbolygó kering, amely szabályos időközönként rádióüzeneteket sugároz nekünk. A dolgot az az érdekes, hogy ezt az üzenetet nem az ember küldte fel, hanem valamilyen más, világegyetemi társunk. Legalábbis ezt állítja egy budapesti kutató, akit a TIT pécsi Természettudományi Stúdiójában megalkuló tudományos-fantasztikus klub első előadói közé várnak. Április elején ugyanis beindul a sci-fi klub a planetáriumban. Hetenként vagy kéthetenként lesznek a foglalkozások? Ezt majd az

A Természettudományi Stúdió tervei

dönti el, mekkora lesz az érdeklődés. Az előadások mellett filmvetítésre, „örzene”-hallgatásra is sor kerülhet majd.

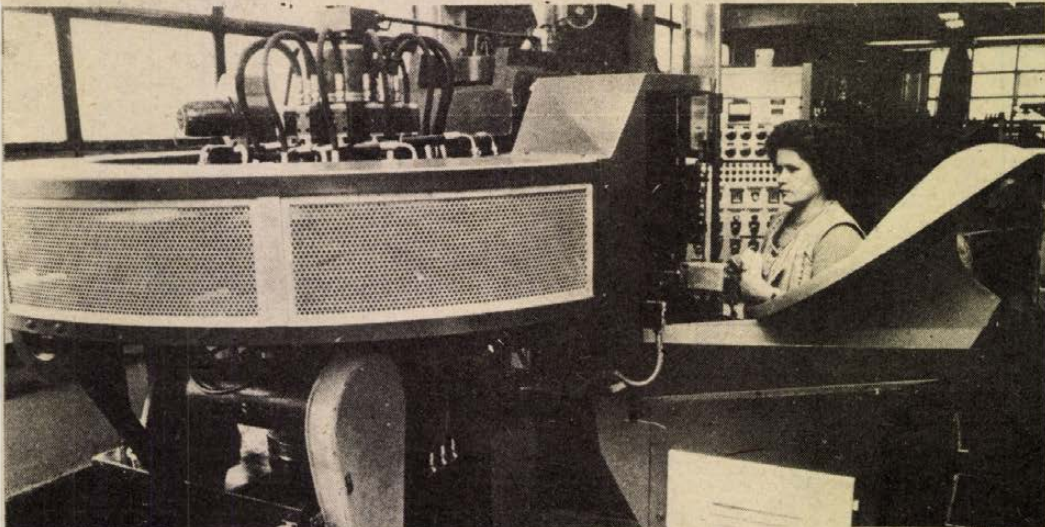
Ugyancsak a stúdió tervei között szerepel egy úgynevezett DX-klub beindítása. Itt a modern televíziózás perspektíváinak megismerésére nyílik majd lehetőség. Azon túl, hogy a planetáriumban fölállított antennarendszer segítségével igen távoli országok adatait is venni tudják majd, a klub tagjai képet kapnak a korszerű hírközlés eszközeiről, és szakemberek segítségével gyermekek bepillantást az

űrkorszak hírközlésének műhelytitkaiba.

Sajnos, egyelőre még mindig csak terv az ország harmadik legnagyobb Newton-távcsövének a felállítása. A műszer hónapok óta hever a planetárium folyosóján, mert nem akad építő vállalat, amely a kupolát felépítené, és a távcsövet a helyére állítaná. A terv, a pénz régóta rendelkezésre áll, de a negyedmilliós beruházás úgy látszik, egy cégnek sem kifizetődő. Pedig jó volna már a csillagokat nemcsak a planetárium mennyezetén megcsodálni...

Célszerű a beruházási hitel szerepét növelni

Három
év alatt
megtérülnek
a milliárdok

Félaautomata talpfröccsöntő gép a Szigetvári Cipőgyárban

Nyolcszázmillió dollár értékű többlet exporttermék A beruházások mindössze húsz százaléka építés

Az 5. ötéves tervben 45 milliárd forint hitellehetőséget biztosított a kormány, amely több piacon értékesíthető termékek előállítására alkalmas többletkapacitások létrehozására szolgál. A pályázók már 1977 végére kimerítették ezt az összeget és a Magyar Nemzeti Bank 1979-1980-ra újabb 6-10 milliárd forinttal bővítette.

A 45 milliárdból megvalósuló új exportkapacitások nagy hányada 1980-ig üzembehelyezhető lesz és várhatóan 1980 végéig 800 millió dollár értékű árut lehet ennek köszönhetően a tőkés piacokra szállítani.

Dr. Csernok Attilával, a Magyar Nemzeti Bank elnökhelyettesével a 45 milliárd gazdaságformáló hatásáról, eredményeiről, az 1980 után várható lehetőségekről beszélgettünk.

— Milyen megfontolások késztették a kormányt a 45 milliárdos exportfejlesztési hitelkeret alapítására?

— Ot-hat esztendővel ezelőtt gyökeresen megváltozott a világ gazdasági környezet, amelyhez a magyar gazdaság csak akkor alkalmazkodhat, ha olyan termékeket gyárt, melyek több piacon is jól értékesíthetők. Ehhez természetesen új kapacitások létrehozására is szükség volt, a beruházásokra fordítható összegből ezért különítettünk el 45 milliárd forintot.

— Ismerte a hazánkban folyó beruházási tevékenység gyenge oldalait nem tűntek kissé irrealisnak a szigorú feltételek?

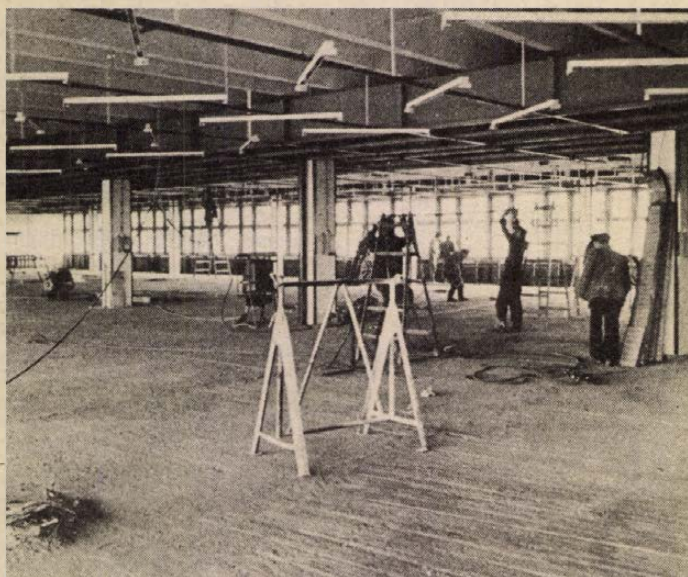
— Nem. Most visszatekintve az elmúlt három esztendőre különösen nem voltak a feltételek teljesíthetetlenek. Mint ismeretes a nettó devizahozamból (az exportból származó árbevételekből le kell vonni a devizakiadásokat) eredetileg 5 év alatt kellett megtérülnie a beruházásnak. Az elfogadott hitelkérelmek szerint 2,5-3 éves megtérüléssel számolhatunk. Ezért is döntöttünk úgy, hogy a következő két évben 3 évre szűkítjük a megtérülési követelményt. A jövedelmezőségi szint valóban, mostani tapasztalatok birtokában is szigorú. Az iparban 15-20 százalék közötti jövedelmezőségi szintet nehéz elérni. Viszont tény, hogy olyan többlet exportkapacitásokat vártunk, amelyek jövedelmező termelést tesznek lehetővé.

— Érthető, hogy a 45 milliárdból megvalósuló fejlesztések gyorsabban, hatékonyabban jönnének létre, mint a többi beruházás.

Nem szabad összehasonlítani tenni az összes beruházás és a 45 milliárdból megvalósuló beruházások között. Az elmúlt esztendőben például a 190 milliárdnyi beruházási keret mintegy felét az infrastrukturális, energetikai és nyersanyag-kitermelő beruházásokra fordítottuk. A feldolgozó ipar, sőt az élelmiszeripar beruházásaival azonban lehet, helyes is összevetni az exportfejlesztő beruházásokat. Az a véleményünk, ez

többé kevésbé általános is, hogy célszerű a beruházási hitel szerepét növelni a feldolgozó iparban és az élelmiszeriparban is. Nem azért, mert a Magyar Nemzeti Bankban különleges képességű emberek dolgoznak, akik csaha-

— De igen! A közlekedési vállalatok is devizaszerző tevékenységre kapták a hitelt. Nem volt kivétel! Vagy exportterméket, szolgáltatási exportot, esetleg nem rubel viszonylatú importkiváltást kellett a hiteltől megvalósítani.

A Pécsi Kesztyűgyár épülő bőrruházati üzemének csarnoka

talánul képesek megítélni, hogy mit szabad és mit nem, hanem mindenekelőtt azért, mert a hitelnek van bizonyos önszancionáló mechanizmusa.

Aki hitelt vesz, az kénytelen a törlesztési ütemet tartani akár megkezdődik a termelés az új létesítményben, akár nem. Erre hát, hogy a létesítményt mielőbb termelésbe állítsa.

A hitel kiváló gazdasági fejelemző eszköz. A 45 milliárdból megvalósuló beruházások többsége építés. Más vállalati beruházásoknál ez az arány 36-38 százalék. Természetes, hiszen az 5 éves, most pedig a 3 éves megtérülési határidőbe elnyúló építkezések aligha férnének be.

Persze az exportfejlesztő beruházások is meghatározott gazdasági közegben folynak, itt is akadnak negatívumok. Legtöbb esetben azonban szembe kell látni, hogy az előkészítés gyengeségeiben kell a hibát keresni. Miként másutt is, ez a folyamat legebezehetőbb pontja.

— Kik vették eddig igénybe az exportfejlesztési hitelt?

— Csak a legnagyobbakat érdemes felsorolni, ugyanis olyan sokan adtak be megfelelő pályázatot. Milliárdon felüli hitelt vett igénybe a Rába, az Egyesült Izzó Rt., a Magyar Kábel Művek, a Magyar Alumíniumipari Tröszt, a TAURUS, jelenleg összesen hitelt kapott a Nádudvari Kukorica és Ipari Termelési Együttműködés, a Bálványos Ipari és Kereskedelmi Társaság, a Volán Tröszt, a MÁV...

— Nem volt kizáró követelmény, hogy csak több piacon értékesíthető többletterméket jelentő beruházásokra lehet a hitelt felhasználni?

liós dollár kötelezettséget vállalt. Ezt előzetes adatok szerint 8-10 százalékkal túlteljesítette. A 45 milliárdból a gépár vetette igénybe a legtöbb hitelt (30 százalék). A vállalatok az elmúlt három évben teljesítették kötelezettségeiket. A vegyipar vállalatai mintegy 20, a könnyűipari vállalatok és szövetkezetek mintegy 6-8 százalékkal exportálnak többlet szerződéses kötelezettségüknek. A közhatal viszonylag kisebb részesedést követelt több mint 30 százalékkal teljesítette túl 3 év alatt exportkötelezettségét. Pedig a vállalatok évről-évre szigorúbb, protekcionizmussal terhelt piacon kell, hogy részt vegyenek. Ugyanakkor nem szabad szó nélkül hagyni, hogy jelentős a szóródás. Vannak, akik elmaradtak a kötelezettségeiktől, részben saját hibájukból, részben a beruházás sikerelensége, a hiányos piacutató tevékenység miatt. Javítani kell tehát a beruházások előkészítését, szervezetszervezését. Intenzívebb piaci munkára van szükség, sokkal nyitottabbnak, rugalmasabbnak kell lenniük a vállalatoknak. A jövedelmezőséget javítani kell, mert az ármunka (természetesen ez megfelelő minőséget, pontos szállítási kötelezettséget is jelent), nem megfelelő.

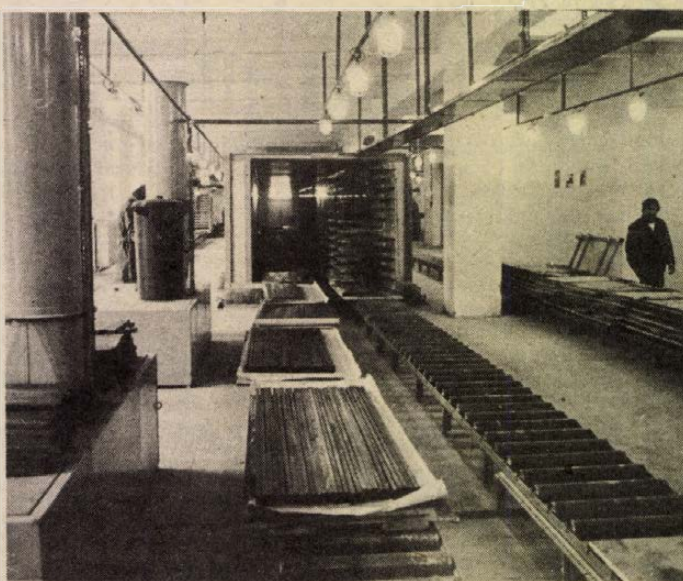
Hiba lenne azonban a 45 milliárdos hitellehetőségre koncentrálni, csak ezt elemezni, amikor a nem rubel viszonylatú exportról beszélünk. A meglévő kapacitásokkal és más beruházásokkal is olyan termékszerkezetet kell kialakítani, hogy egyensúlyi helyzetünk javítását szolgálják.

— A következő tervidőszakban lehet-e számítani hasonló lehetőségre, mint a 45 milliárdra volt. Erdemes-e a vállalatoknak erre előkészülni?

— Igen. Jó, ha elgondolásait már most kialakítják, a beruházásokat jól előkészítik, a piaci lehetőségeket tanulmányozzák. Jó műszaki előkészítéssel rövid időre zsugorodna a beruházási folyamat, a piaci megalapozás javítása pedig a hozamokat teszi biztonságosabbá.

Ez a gondolkodás úgy érzem erősödni fog...

Lombosi Jenő

A Pécsi Faipari Szövetkezet új felületkezelő üze

A Baranya megyei Tejipari Vállalat termékei

Megfelelni a kor követelményeinek

Új termékeket kínál Baranya megye ipara

Nem látványosan ugyan, de Baranya iparában is megindult a gazdaságtalanul előállított, rosszul értékesíthető termékek kiváltása. Korszerű, a piaci igényeknek megfelelő termékek tucatjait állították elő az elmúlt esztendőben a megye vállalatai, szövetkezetei.

A legszembetűnőbb a változás a gépárban. A MEZŐGÉP (Cserkút) Vállalatnál az összes termelési értékéből 1978-ban már csaknem egynegyed volt az új termékek aránya. Vágóhídi, konzervipari, tejipari gépeket és berendezéseket gyártottak 104 millió forint értékben.

A MEGYESZER-nél áramtalanító, szellőztető és elosztó berendezések, míg a Pécsi Vasipari Szövetkezetben fő- és párhuzamosvezérlő szelepek, botkormánnyok, bányászati fúróelölő berendezések készültek. A szövetkezet termékei különösen értékesek a nagyipar számára, hiszen ezeket az eszközöket régebben importból tudták csak beszerezni.

Az Egyesült Izzó pécsi Sopiana vákuumtechnikai gépgyárában a termékszerkezet alakulását a központ határozza meg, de az elmúlt években fokozatosan szüntették meg a gazdaságtalan termékeket.

Az ÉPGÉP pécsi gyárában a változás ugyancsak központi elhatározás eredménye. Jól megfigyelhető azonban, hogy egyre csökken a gyártott géptípusok száma és nő a sorozat. 1975-ben például még 20 fajta berendezést gyártottak és az átlagos darabszám 34 volt. 1978-ban viszont csak 10 volt a gyártott típusok száma és 61-re emelkedett az átlagos darabszám.

A Mechanikai Laboratórium pécsi gyárában a termékszerkezetet ugyan szintén Budapesten határozták meg, de a végrehajtás itt Pécsen történt. Az elmúlt évben az új termékek aránya csaknem a termelési érték harmadát jelentette, az idén pedig már több mint kétharmad részben kerülnek gyártásra az STM 300-as és STM 600-as stúdió magnetofonok, amelyek már a tőkés piacokon is jól értékesíthetők.

Az építőanyagiparban kisebb tere van a termékszerkezet módosításának. Mégis néhány figyelemre méltó új termékről érdemes szólni. A DELKÓ az igé-

nyeknek megfelelő „KZ” nevű zúzott kő termelésével, ipari célú földpátos homok és betonadalek előállításával, a téglapiar poroton téglagyártásával jelentkezett a piacon.

A vegyiparban főként a Sellyei Agrokémiai szövetkezet korszerűsíti évről-évre termékszerkezetét. 1979-ben már termékeik csaknem egyharmada új termék: stollógén festékek, az Agropon, a nyomjelző hab. A festék gyártása például csak 1978-ban 323 000 dolláros megtakarítást jelentett a népgazdaság számára.

A könnyűiparban a Pécsi Bőrgyár hihetetlen erőfeszítéseket tesz termékszerkezetének korszerűsítésére. Sajnos, az alapanyag ellátás nem mindig biztosított. A marha puhabőrön belül jelenleg 65 százalék a nem mes termékek aránya, 1975-ben még ennek csak harmada volt. Sertésbőrből hasonló az arány, bár már 1975-ben is csaknem 50 százalék volt a ruházati bőrök részesedése.

A Kesztyűgyár a sportkesztyűk gyártmánycsaládjával (lovagló, vadász, vívó, vitorlás), a bokszesztyű termékszerkezetével és a szövetkezet termékszerkezetével bővítette termékkörét, de növekszik a bőrruházati termékek aránya is. A Pécsi Kesztyű- és Bőrdíszműipari Szövetkezet a női divattáskák és sításkák, a si és más sportkesztyűk gyártásával korszerűsítette termékszerkezetét, aminek következtében 20 százalékos árbevétel-növekedést ért el.

Az élelmiszeriparban jól megfigyelhető, hogy az új termékek korszerűbb minőségű átlag felletti nyereség-hányadot, nagymértű készlet- és veszteség-csökkenést jelentenek. A Pécsi Tejipari Vállalat 1975. óta hét új termékkel jelentkezett: 1975: tejpor, savópor, 1976: csipős Boci sajt, petrezselymes Boci sajt, 1977: Anikó sajt, 1978: Tettye sajt, Polipack tej (3,6 százalékos).

A Pécsi Pannónia Sörgyár a hagyományos termékek mellett gyártani kezdte a Citrus alapanyagú üdítőket (orange, citrom, grapefruit).

A Pécsi Dohánygyár trösztje kezdeményezésre ésszerű profil-tisztítást valósított meg: 1979-től csupán Fecskét, Sopanaet és Metropolit gyártanak Pécsen.

1300 LAKÁS EGY HELYEN

A tavaszhoz tartozik az eső is, a napsütés is. Az épülő Lvov-Kertvárosban — az Egri Gyula úttól délre lévő építési területen, amelyről oly rettentő nehéz levakarni a Siklósi városrész nevet — esőben és napsütésben járkáltam. Az egyik nap délutánján szakadó esőben, a rákövetkező nap délelőttjén pedig ragyogó napsütésben gyűjtöttem az élményeket ott, ahol minden óra újdonságokat szül. Ott, ahol 1979-ben is Pécs új lakásainak a túlnyomó többsége épül.

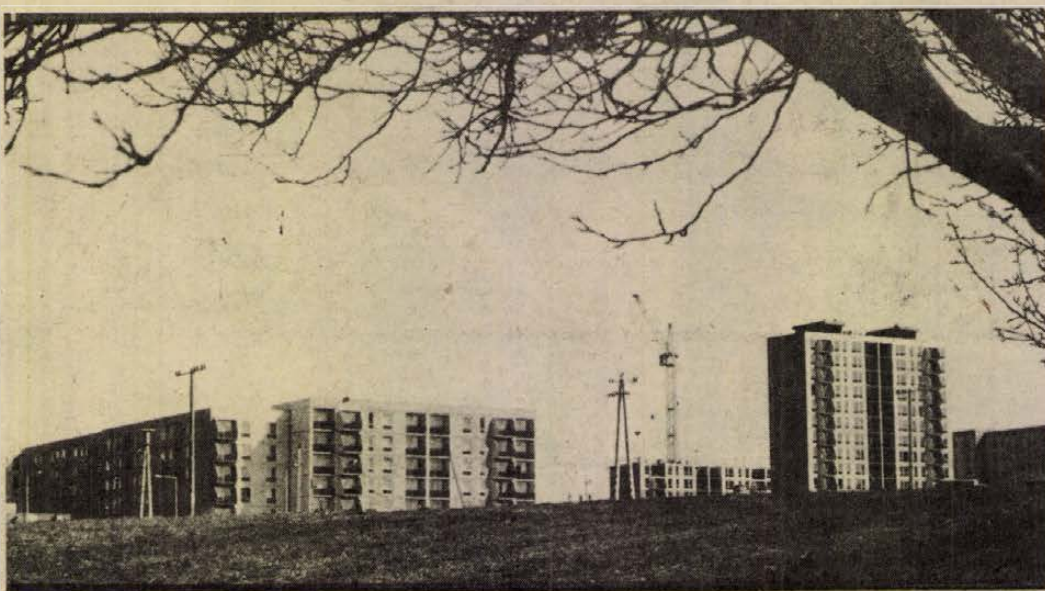
Esőben

Egy földszinti ablakból méregetjük a terepet Allaga Zoltánnal, a BÉV lakásépítési főüzemének a vezetőjével. A randevút délután 2-re beszéljük meg, és most lóg már az eső. A délelőtti zápor sikosra lágyította az agyagot, a munkások nagy koloncokat cipőnek a gumicsizmájukon, cipőjükön. Egymásra nézünk: induljunk? ... Indulunk...

Az első lvov-kertvárosi óvoda-bölcsőde komplexumot nézzük: az IMS-szerkezetet most öltöztetik fel ugyanazzal a fajta homlokzati elemmel, amibe a nevelési központ készülő általános iskolája is öltözik. Szép épületnek ígérkezik (éppen a harmadik típus ezen a lakóterületen, s ki tudja hányadik a városban...) A „nyak-kendős” ház előtt szemlátomást ideglenes jellegű épületen munkálkodnak: az építkezés felvonulási étterme lesz. Itt a 2. tömb kellős közepén, ahol — ha minden jól megy — 1981 elejére befejeződik a lakásépítkezés, utána hamarosan pedig a járulékosoké is. Oriási árok mellett megyünk el, a csöpögő esőben is serényen dolgoznak a nagy beton-valamin. Vagy félkilométernyi alagút épül itt gerincvezetéknek, ez látja el majd a környéket mindenféle közművel.

Neki is megy az alagút egy tizemeletesnek. Kisérőm nyomban helyreigazít. Nem tizemeletes! Tizenegy szintes. Gyorsan megszámlolom: csakugyan tizenegy. Hogyhogy? A magyarázat: a BUFA—II. típusú zsalszerkezettel olyan szerencsén lehet fogadósintet csinálni, hogy alul beiktathatnak egy szintet lépcsőházanként két lakással úgy, hogy az előírt párhánymagasságon belül maradhatnak és még nem lendülnek át a magasház-kategóriába. Ezentúl a KC-típusú épületek nem tíz, hanem tizenegy szintesek lesznek.

Az eső rákap, be kell ugralnunk az egyik házba. Időtöltésül lakásokat nézünk. Szép, piros padlószőnyegek, tapétázott falak, villanytűzhely, beépített szekrények — szokványos panellakás. Egy valami azonban feltűnik: a konnektorok a padló közelében, a vezetékek lent, szürke, szegélylécszerű burkolatban. A hat külföldi cég ezekben a lakásokban végezte szerelési bemutatóját, aminek lényege, hogy az elektromos vezetékeket esztétikus megoldásokkal falon kívül viszik. Három esztendeje, hogy Szlivenben ugyanezt már láttam, s ott már akkor sem volt ez új-

Tavaszi Lvov-Kertvárosban

donság. De aztán diszkrétan nem feszegetjük a dolgot.

Az eső ömlik, a helyszíni szemlével felhagyunk és becsúszkálunk az irodába. Egy fontos információ: a lakásépi-

az előző délutáni bágyadságnak.

Az építkezés hullámai átcsaptak már a Sarohin tábornok útja másik oldalára; a terület a beruházási programban

kész és félkész épületek változtatják egymást. Szervezetlen összevisszaságnak tűnik, pedig nem az. Az eltérő alaprajz miatt csak egy bizonyos fajta daruval lehetett emelni, ezt pedig éppen akkor nem kaphatta meg a BÉV, amikor az építkezésen az ésszerűség megkívánta volna. Vannak ilyen dolgok is... Jó ez? A főüzem vezetője szerint is: nem!

Végig az út mentén most is nyomom követhető az építkezés minden mozzanata az alapásztól az emelésig. E percben is éppen egy lépcsőkar úszik a levegőben, hogy aztán valamelyik munkás megtegye rajta az első lépéseket. A látványt egy csomó gyerek figyeli, a napfény őket is kicsalta. Az élet egyébként módszeresen kúszik előre, s egyre újabb és újabb házakon figyelhető meg a lakottság ezernyi apró jele.

Hogy az út jó darabon betonozott már, azt inkább érezni, semmint látni. Ahol a Csontváry utca lesz majd, a betonnak is vége. Most a mélyépitést kell megnyomni, hogy biztosítsák a szükséges előretartást. Ez a Csontváry utca most még minden egyéb, csak éppen utca nem. Hatalmas beton-tuskók hevernek itt. Hogyan kerülhetek ide, ahol semmi épület nem volt korábban? Csak lett volna... Felvonulási épületeket épített volna az itt kijelölt helyen a BÉV, de amikor a sok-sok mázsa kavics és cement benne volt már az alapokban, derült ki, hogy mégsem itt, hanem másutt építsen.

A majdani Darvas József utca páratlan oldalán elkészültek már a házak, a páros oldalán még csak egy áll, s az építkezés idén kiér a térképen már létező, a Táncsics Mihály út folytatásaként építendő Hajdu Gyula útig. Jövőre egy jó nagyot kellene markolni, hogy az épületek sora visszaérjen az Egri Gyula útra, egészen odáig, ahol nemrég robbantották fel a Mesterséges Termékenyítő Állomás épületeit, mert azok helyén is lakóházak lesznek.

Hársai István

tési főüzem paneles terve meg egyezik a vállalati tervvel: 1387 lakás, amiből csak a Fürst Sándor úti házat kell levonni, a többi itt épül. Az év jól indult: januárban minden hiánypótlás elvégzésével letudták az 1978-as évet.

Napsütésben

Ez egy olyan üzem, ahol a kívülről soha nem unhatja meg a bábészkodást, hát még egy ilyen szép tavaszi délelőttön, amikor minden pezsgő mozgásban van, s nyoma sincs

az 1. tömb nevet viseli. Az út mentén sorban állnak a mixer-kocsik, beljebb egy közép-magas (11 szintes!) ház alapja nyeli a két Schwing-szivattyú ormányából ömlő betont. Mellette a következő épületek alapjainak körvonalai bontakoznak. Amott, ahol a Sarohin tábornok útjáról elválik a Málomba vezető út, áll már az első két házgyári ház. Az elemek Kecskemétről utaznak ide, a házakat Bács megyei építőmunkások szerelik.

A saroknál, ahol fordulnak a házak, s ahonnan látni a málom-faluvégi levélszékénysort,

Újjászülető városrészek

A Fehér Farkas

A Fehér Farkas nem volt sem farkas, sem fehér. Mégis létezett. Méghozzá nagyon is. Híres, sőt hírhedt volt. Karádi Pál, a Pécsi Vendéglősök Egyesülete egykori alelnökének véleménye szerint közönsége miatt a város legsötétebb, legrosszabb hírű vendéglője.

A Fehér Farkas napjai meg vannak számlálva. Hamarosan már csak híre-hamva marad. Eltűnik azokkal az emberekkel együtt, akik még ismerék, akik még tudták, hogy ott állt az Irányi Dániel nevet kapott hajdani búzapiac — pécsiessen „Búza tér” — déleleti sarkán. Valamikor itt volt a város széle, s a Zsolnay Vilmos utca felől érkező falusi lovaskocsiknak itt volt az utolsó lehetőségük, hogy hosszabban leállhassanak. Nos, a Fehér Farkas is egy ilyen „beszálló vendéglő” volt. A beszálló annyiban különbözött a többi vendéglőtől, hogy az ilyenek nagy udvara volt, sőt rendszerint védettséget nyújtó nyitott pajtája is, esetleg még éjszakai szolgálati istállót is rendelkezett. A lovakért, kocsikért külön „parkolási” díjat nem szedtek. Volt ugyan itt mindig egy ember, aki a dolgokra vigyázott, a lovaknak abrakot, vizet adott, de a borralókból megélt.

Valamikor a külvárosok tele voltak „beszálló vendéglők”-kel. Csak a Zsolnay utcában, a gyár oldalán a Búza térig az Aparász, a Gerber, a Wegmann, a sarkon a Fehér Farkas, majd bekanyarodva a Faubl hentes és vendéglős, valamint a nagyon jó névnek örvendő Szib-féle beszálló vendéglő működött, a Bálókányi strand oldalán pedig a

Sárga Csikó és a sarkon a szerényebb szobákkal is rendelkező, tehát már rangosabb Karádi Vendéglőadó, amely ma már arról is nevezetes, hogy az egyetemre néző szárnyán 1933 őszétől fél évig tartó joghallgatói minőségében itt lakott Weöres Sándor.

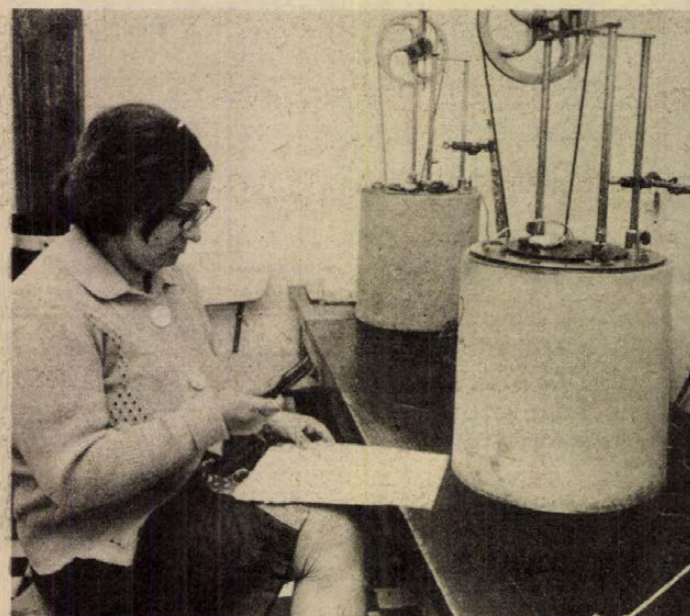
Az említett vendéglátó egységek közül ma csupán az Aparázból lett Jó barát és a Karádi Vendéglőadóból lett ifjúsági büfé működik.

1940-ben százhusz vendéglátó egység állt Pécs közönségének szolgálatára. A vendéglősök általában családi alapon dolgoztak. Nyitvatartási idejük reggel hat órától éjjelig, esetleg két óráig tartott. Szünnap nem volt.

A vendéglősök speciális étel- és italkínálataikkal versengtek az elismerésért, jó hírért. A megelégedett vendég volt a legjobb reklám. Természetesen akkor is voltak, ahogy ma is vannak rangsorolt, tehát I. osztályú egységek. Am az udvarias, kulturált kiszolgálás, a „házas” ételek, kitűnően kezelt italok szempontjából minden csúcsra, minden kocsmára I. osztályú volt.

Ma nagy alapterületű, önkiszolgáló rendszerű, s a „quick lunch”, azaz ebédet helyettesítő, gyorskiszolgáló és önkiszolgáló egységek szaporítását tekintjük fő fejlesztési feladatnak. De az önkiszolgáló éttermek gyarapítása mellett a kisvendéglőknek is megmarad a létjogosultságuk, ahol megtermelőhetnek azok a sajátos minőségi változatok, amit mindenki ízlése, tetszése szerint kiválaszthat magának.

Harcos Ottó

Alkotó fiatalok A harmadik

Ő az egyetlen nő, aki önállóan vett részt a pályázaton. Dolgozatában olyan probléma okaira adott magyarázatot, melyeket megszüntetve jelentős szénmennyiséget takaríthat majd meg a pécsi hőerőmű. Kiss Mária mindössze 26 éves. Általános iskolai végzettséggel, laboratóriumi segédmunkásként vett részt a vállalat Alkotó ifjúság pályázatán.

Személyből jár Pécsre a hőerőműbe dolgozni, immár több mint nyolc éve. Mindennap fél ótkor kel, hatkor kezdi a műszakot. Két órákor fejezi be a munkát, négy körül ér haza. Otthon olvasással tölti az ideje nagy részét. Bent a munkahelyén, az erőmű vegyi üzemének

laboratóriumában pedig többek között az ő feladatai közé tartozik a bányától átvett, illetve a már feldolgozás alatt lévő szén mintáinak elemzése, minőségének ellenőrzése.

Ehhez kapcsolódik dolgozatának témája.

Az erőműben elsősorban fűtőanyagok melléktermékeit használnak tüzelésre. Ezek fűtőértéke, nedvesség- és illóanyag-tartalma nagyon eltérő, a szemcseméretük is különböző. Csak megfelelő előkészítés után alkalmazhatók az eltűzelésre. Ez az előkészítés pedig lényegében két fő részre osztható. Az elsőben viszonylag szűk tartományban változó fűtőértékű keveréket állítanak elő. Ezt nevezik

nyersszénnek. A második lépésben pedig megörlik és egyben szárítják a szenet. Így állítják elő a porszenet, melyet a hombárokban — a kazán szén-szükségletének megfelelő mennyiségben — levegőáram szállít a tüztérbe.

A nyersszén és a porszén minőségét napi vizsgálatokkal ellenőrzik, s ezek során találkoztak a problémával, nevezetesen, hogy a porszén fűtőértéke gyakran kisebb, mint a nyersszéné. E jelenség okaira adott magyarázatot Kiss Mária a pályázatra készített dolgozatában.

Egy mérésorozatot eredményeként megállapította, hogy a szén 200 Celsius fok feletti tartós melegítése esetén csökken a fűtőérték, s minél tovább nő a melegítés hőfoka, annál inkább felgyorsul ez a folyamat. A fűtőérték csökkenésével együtt jár a hamutartalom növekedése.

Eddig az ő munkája.

A jövőben a technológiai változtatással megszüntethetik ezt a veszteséget. Bizonyára lesznek vállalkozó szellemű fiatalok, akik ha nem is egyedül, hanem a munkatársaik, brigádtársaik segítségével rátalálnak a megoldásra.

Kiss Mária sem egyedül készítette a pályamunkát. Mint mondja sokat segítettek neki a mérésekben, elemzésekben a szocialista brigádjuk tagjai. Így a harmadik hely, a pénzjutalom és oklevél mellett még valamit kapott e pályázattól:

— Az jár a fejemből — mondja —, hogy talán többre is képes vagyok annál, amit eddig csináltam. Önbizalmat adott nekem ez a munka, a társaim segítségével. Most arra gondolok, hogy egy év múlva, ha befejezem a gimnáziumot, jelentkezem a vegyipari szakközépiskolába.

T. E.

Minden munkakörben kvalifikáltabb emberek kellenek

Egyre nagyobb érték az ember

Az ember egyre nagyobb érték. S ha a közgazdász, vállalatigazgató szemüvegén át nézzük az embert, azt az értéket, amelynek létrehozására képes, be kell látnunk, hogy nem elég csak bérben honorálnunk munkáját, mindinkább meg kell teremtenünk azokat a szakmai, a munkahelyi, egészségügyi és szociális feltételeket, amelyek eredőjeként megtalálja élete célját és értelmét.

S amennyire igaz az, hogy Magyarországon valós munkaerőhiányról nem beszélhetünk, olyannyira igaz az is, hogy a bányászban a munkaerő hiánycikk.

Száz százalékgépesítés

Ezt fogalmazta meg beszélgetésünk elején Tóka Jenő, a megyei pártvezető bizottság tagja, a Mecseki Ércbányászati Vállalat igazgatója.

— Ahhoz, hogy olyan feltételeket teremtsünk, amelyek között növekvő feladatainkat csökkenő létszámmal is meg tudjuk oldani, mindenekelőtt reális stratégiára, vállalati tervezésre van szükség. A technikai színvonal fejlesztése, a munka szervezésének javítása mellett természetes követelmény, hogy az emberek számára vonzó munkakörülményeket biztosítsunk. A bányászban le kell lassítani az emberi munka gyors elhasználódásának folyamatát.

— Az ércbányászban nagyon kemény körülmények között folyik a bányászok. A jóvezetés általában fűró-robogó munkával történik, s az ércet fel kell rakni és ki kell szállítani a bányából. Hol és hogyan lehet ezt a folyamatot megkönnyíteni?

— A fűrészi munkánál a korszerűbb, nagyobb teljesítményű fűrógépek, és egyre inkább — ahol ezek alkalmazási feltételei biztosíthatók — fűrókocsik bevezetésével. A vágathajtásnál a fűrókocsit az ember már inkább csak irányítja, fizikai erőfeszítésre nincs szüksége. Ez az egyik út. A rakodási munkánál egy-két évtizede még a lapát volt a jellemző munkaeszköz. Ma a rakodási munkát száz százalékgépesített. De tegyük hozzá: az alkalmazott rakodógépek még nem a legkorszerűbbek, fel kell váltanunk őket nagyobb teljesítményre képes és bizonyos munkafolyamatokat feleslegessé tevő gépekkel. Az utóbbi években kezdtünk komolyabban foglalkozni az ilyen hidraulikus áttételű, önjáró-felrakó gépekkel, amelyek nemcsak felrakják a munkahelyen kitermelt kőzetet, hanem azt egy bizonyos pontig el is szállítják. Ugyanazt a feladatot megtehet tehát viszonylag kevés ember is teljesíteni tudja lényegesen kisebb fizikai erőfeszítés mellett. Kőztudott, sokan kapnak hosszabb idejű fűrészi tevékenység után vibrációs betegséget. Itt a fűrókocsit az egyik létező megoldás. Segítségével a betegség kialakulását meg tudjuk előzni, mivel az ember a rezgő mozgást végző fűrókalapáccsal elszakad.

Kettős szakmák

— A technikai fejlődés felgyorsult, egyre nagyobb értéket bízunk egy-egy emberre. Kézenfekvő: fel is kell készíteni őt arra, hogy ezekkel megfelelően tudjon bántani.

— Ez így igaz, a technikai haladás a malhoz képest felgyorsult, lényegesen nagyobb eszközöket, erőforrásokat áldozunk e célra. De ha úgy számoljuk, hogy mi az, amit a nemzetközi tudományos-technikai haladás megkövetelne, akkor ez az ütem nem kielégítő. Jobb volna nagyobb léptékű haladást. Diktálja ezt a napi élet. Egy-két éve feladatunk, hogy a bányászati

Lassítani kell a munkaerő gyors elhasználódásának folyamatát

A MÉV-re úttörő szerep hárul a mélybányászat problémáinak megoldásában

Együttműködés a tudományos és egészségügyi intézményekkel

ban a termelékenység 10–15 éven belül a kétszeresére növeljük. S ha most ebből számítom vissza a fejlődést, már nem annyira rózsás a kép. Azán igaz az is, hogy a jövőben feladataink maradéktalan megoldásához nemcsak az kell, hogy a szükséges létszámon belül a magasabb szakképzettségűek aránya emelkedjen, hanem az is, hogy a termelőmunka mindenegyes munkakörében kvalifikáltabb emberünk legyen. Azaz a vágár a hagyományosan szükséges geofizikai, geológiai, bányászati és munkavédelmi ismereteken túl törekedjen a szükséges gépészeti, villamossági ismeretek megszerzésére is. Meg kell tehát teremtenünk — ki kell szélesítenünk — az alapképzés és rendszeres

mérésleket, szinte trópusi körülmények között kell az embernek helytállnia.

— Nálunk ez a közeljövő, vagy inkább a ma kérdése, de úgy vélem e mélybányászat problémájával a magyar bányászat szélesebb területen is találkozhat előbb-utóbb. A Mecseki Szénbányák is lassan-lassan komoly klimatikus gondok elé kerül, de a ma kutatás-feltárási stádiumában lévő recski réz-ércbányászatnál is ilyen szempontból komoly feladatok várhatók. Ránk e téren az úttörő feladata hárulhat. Az egész magyar bányászat előtt kell a megfelelő termelékenységet biztosító munkahelyi klíma kialakításában a nagyobb, intenzív, hatékony szellőztetési módokat megteremtenünk. Ne-

adatainkat nézem, pláne a távlati feladatokat, akkor ez a szolgálat már kislétszámú. Összes gondjainkat megoldani nem tudja, akkor sem, ha — mindenképpen potenciálisan gyümölcsözőnek tekinthető integrációban — a megyei kórházzal együttműködve dolgozik. Egyre jobban szükséges az, hogy még több, a szükséges tudományos felkészültséggel rendelkező szervezet, intézmény is bevonjunk, hogy részben alaprészen alkalmazott kutatásait is közreműködjenek benne a megye egyéb egészségügyi intézményei. A klinikák is.

Gondozóközpont

— Ön azt mondta, hogy olyan feltételeket kell teremteni a vállalatnál, ahol az ember jól érzi magát, azonosulni tud munkájával...

— Ezt mindig is így vallottam. Sokszor nemcsak azt kell nézni, hogy a pénzügyi eszközrendszer, a kapacitás mire futja, hanem azt is, hogy miként lehetne a pénzügyi állapot növelni, a kapacitásokat bővíteni, miként lehet jó munkával valamiféle többet tenni az asztalra. És itt zárul be az a kör, amit úgy kezdünk: mit tud tenni a vállalat az emberért. Csak annyit, amennyit az ember előteremtett, s nem többet. Így aztán mi is csak arra vállalkozhattunk, amit a dolgozóink előteremtettek. Így például vetünk egy hathatós területet a Balaton mellett, ahol kempingszerűen üdülhetjük dolgozóinkat. Akkor mennek le, amikor akarnak, nincs a nyarunk a SZOT-beutalóhoz kötve. Bővíttük, korszerűsítettük a Ságvári Művelődési Házat — szintén saját erőből. Nem vállalta senki, nekünk kellett megtanulnunk építkezni. Ha elkészül, segít, programot ad a szabad idő hasznos eltöltéséhez.

Van még egy tervünk. Már szerettünk volna az 5-ös üzem építésével egyidőben, az 5-ös programba beépítve egy olyan gondozóközpontot létesíteni, amely amolyan tervszerű megelőző karbantartás szinten képes az emberek egészségi állapotát, munkavégző képességét — korszerű eszközök segítségével és nem betegállományban, hanem a munka mellett — felfrissíteni, megőrizni. Olyan, ahol különböző hidrotériapiás kezeléseket, gyógyászati módszereket lehet az ember, ahol például a szaunázás lehetőségei is megvannak. Csehek tapasztalatából ismerem, hogy ott, a bányászban dolgozók körében igen népszerű a szauna, segítségével jelentősen csökkenthető a légzőszervi, hűléses megbetegedések száma. E gondozóról lemondani nem tudunk, a távlati programunk megvalósítása egyik feltételének tekintem az ügyet. Végül is egy termelő beruházás ez, amely busásan megtérül, hiszen az emberek munkavégző képességének megőrzését szolgálja, s talán nem is olyan drága, mint némely műszaki megoldás. Ugyanakkor, mint a többi szociális-kulturális-egészségügyi juttatás, az emberek által jogosan elvárt munkafeltételek közé tartozik.

Kozma Ferenc

Tavaszi napsütésben

Cseri László felvétele

A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelése

Miért működhet egy iskola-rendszer különösebb botrány nélkül akkor is, ha oktatóinak és tanulóinak kapcsolatában az átadott és befogadott információk értéke csaknem nulla? Az iskolai oktatásban a tudatlanság kódét kellene szétosztani, a megértés, a felfedezés útjait kellene bevilágítani, ezzel szemben a tanár és a diák között mégis tökéletes félreértés uralkodik. Miért beszél a két fél egymás számára szinte érthetetlen nyelven? „Az az önbizalom, amellyel a tanárok az egyetemi beszédmodort használják, éppen olyan törvényszerű, mint a diákoknak a szemantikai kódolás iránt tanúsított türelme” — hangzik válaszként Pierre Bourdieu-nek, a francia szociológia egyik legjelentősebb mai alakjának magyarul nemrég megjelent „A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelése” című tanulmánykötetét indító mondata.

Elemzései szerint a nyelvi félreértés azért vált szükségessé, mert a tanár elsődleges célja nem a megértetés, hanem az oktatás iskolai tekintélyének igazolása. Ezt pedig a távolságtartás tárgyi eszközeivel éri el: katedra, dobogó, katalógus, az üres maradt első sorok stb., és legfőképpen a körmönfont tanári nyelvvel, rafinált stílussal. Ezen a nyelven a legkényelmesebb beszélnie, egyrészt, mert őt is így tanították, másrészt mert ez a diákokra is rákényszerített nyelv nem alkalmas valódi kommunikációra. Így nem fenyegeti a veszély, hogy kiderül: a diák nem ért semmit.

Bourdieu bemutatja a félreértés kölcsönösségét. Így az ördögi kör szinte feloldhatatlan. Abban az esetben ugyanis, ha a tanár mégiscsak kilépne a tekintélyelvűség kódéből, és hatékony próbálna tenni az oktatást, akkor saját diákjai is felsőoktatásba tévedt tanítót látnának benne”. Ebben a viszonyban két malomban örölni azért kell, hogy az „ügy teszünk, mintha értenénk egymást” illúziójába takaródzhassék a tény: a tanár a társadalom kiváltságosait az alvett osztályokból újra kiszűrő iskolarendszer lekötelezettje, a diák pedig ennek — a vizsgában tetőződő — szelekciójának az elszenvedője. Illetve „szenvetéről” nyilván csak azoknál a diákoknál beszélhetünk, akik az iskolai számonkérésnek nem „biztosra” mennek, akik az alsóbb, hátrányosabb helyzetű osztályokból valók.

Bourdieu itt az iskolarendszernek arról az elsődleges feladatáról beszél, melyet a társadalom ruház rá: Hibátlanul működtetni azt a mechanizmust, amely a kiváltságosokat privilegizálja, az alárendeltet kirekeszti, vagyis az iskolai szelekció köntösében bújtatott társadalmi szelekciót a hatalmon levők érdekeinek megfelelően végzi. A

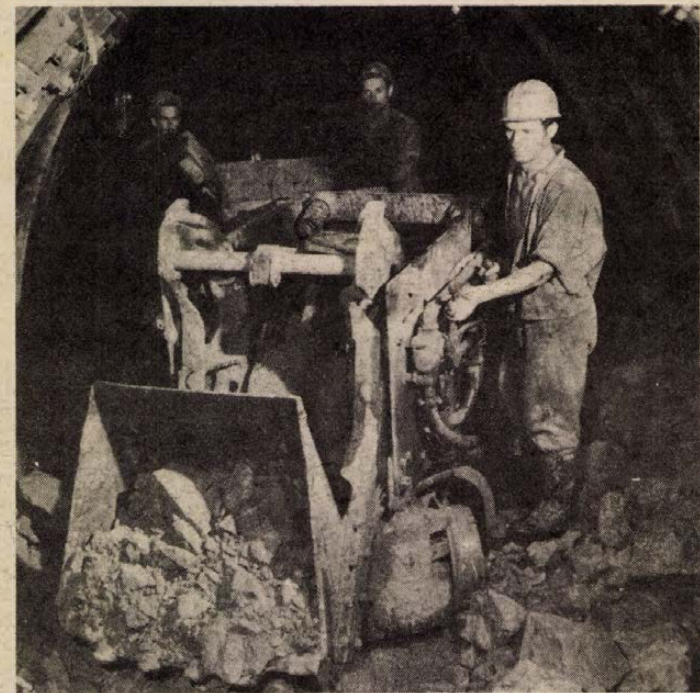
hatalomba kerülésnek ez — a beleszületés melletti — másik módja már korábbi társadalomtudósok által felismert mechanizmus: a kiváltságosok soraikba fogadták az alvettettek legtehetségesebb tagjait, azok potenciálisan „veszélyes” képességeit és tudását saját érdekeik szolgálatába szelidítik.

Ferge Zsuzsa — aki Bourdieu kötetét is szerkesztette és fordította — „A társadalmi struktúra és az iskolarendszer közötti néhány összefüggés” c. tanulmányában (Szociológia, 1972/1.) ezzel az „egyéni mobilitásnak” nevezett kiválasztódással kapcsolatban azt írja, hogy az jól megfér az adott társadalmi struktúra megmerevítésével, „érintetlenül hagyja a társadalmi csoportviszonyokat”. S mivel társadalmunk is — a munkamegosztásbeli különbségekből eredően — „rétegzett egyenlőtlenségeken alapuló struktúra”, így a szárványos, egyéni mobilitás (amely sokszor független a csoportmobilitástól) sem hat feltétlenül a rétegek közötti társadalmi jelentőségű különbségek megszűntetésére irányába. Természetes, hogy a mi viszonyaink között elfogadhatatlan a Bourdieu által leleplezett francia iskolarendszernek az a mechanizmus, amely úgy működik, mintha a tudás, az ismeretek valódi birtoklása, és nem pusztán ennek formális elismerése, törvényesítése (legitimálása) adna jogot egy státusz betöltéséhez, bizonyos hatalommal való rendelkezéshez. Ahhoz viszont, hogy iskolarendszerünk valóban a tényleges tudás, a rátermettség értékrendje szerint szelektálja a jövő értelmiségét, s hogy ez a szelekció ne merevítse, hanem oldja a társadalmi egyenlőtlenségeket, ehhez a mindenki számára azonos esélyekkel elérhető — Ferge Zsuzsa által kollektív mobilitásnak nevezett — fel-emelkedésen keresztül vezet az út.

E fejlődésnek az oktatási rendszeren túli, társadalmi-gazdasági feltételeivel kapcsolatban Bourdieu meglehetősen pesszimista, nyilván mert érzé, hogy a francia iskolarendszer ellentmondásait szülő okok felfedezése nélkül nem lehet megoldani. Ezzel szemben ezt megoldani lehetne egy iskolareform keretében.

Az optimális, társadalmunk anyagi és tudati egyenlőtlenségeinek felszámolásával szervesen összefüggő oktatási rendszerhez képest jelenlegi iskolarendszerünk nem problémamentes. Ezért érdekünk, hogy a Bourdieu által tartott tükörben pontosan felismerjük oktatásügyünk diszfunkcióit, működésének azokat a jelenségeit, melyeket nem tekinthetünk kíváncsiságnak, szándékoltnak.

Závada Pál

időszakonként a technikai haladás mértékében történő továbbképzés feltételeit is.

— Ezt, mármint a dolgozókat oktatást a vállalat saját kebelében meg tudja-e oldani?

— A mi speciális helyzetünkben ez nagy gondot jelent. A vállalat fiataljait nem foglalkoztathat, így tehát saját szakmunkástanuló-képzésünk nem biztosított. Rá vagyunk szorulva arra, hogy a 18 éves kor után, tehát a felnőtt korban hozzájuk kerülőnek a szakmai alapképzésre ráépülő további képzését mi oldjuk meg saját erőből. Ebben természetesen támaszkodunk Pécs város oktatási intézményeire, azokkal szorosan együttműködünk. De ugyanakkor a vállalatunknál dolgozó szakembereket is arra mozgósítjuk, hogy segítsék munkatársaik továbbképzését. Az élet szorított rá arra bennünket, hogy vágárainkkal a hagyományos ismereteken túl gépészeti, villamossági és egyéb ismereteket is megszereztesünk. Vállalatunk tudatosan törekszik arra, hogy bizonyos értelemben kettős szakmák alakuljanak ki. E kettős szakmák megszerzését a kollektív szerződésünk 10 százalékkal magasabb bérrel honorálja.

Fehér terület

— A bányászat egyre mélyebbre jut a földbe. Nagyobb a kőzetnyomás, nagyobb a hő-

künk kell először mesterséges klimatizálással megfelelő munkahelyi klímát kialakítanunk a föld mélyében. Ugyanakkor arra is figyelünk, hogy ez fokozott egészségkárosító hatást ne jelentsen, hogy párosuljon az emberek munkavégző képességének hosszabb távú megőrzését szolgáló feltételekkel.

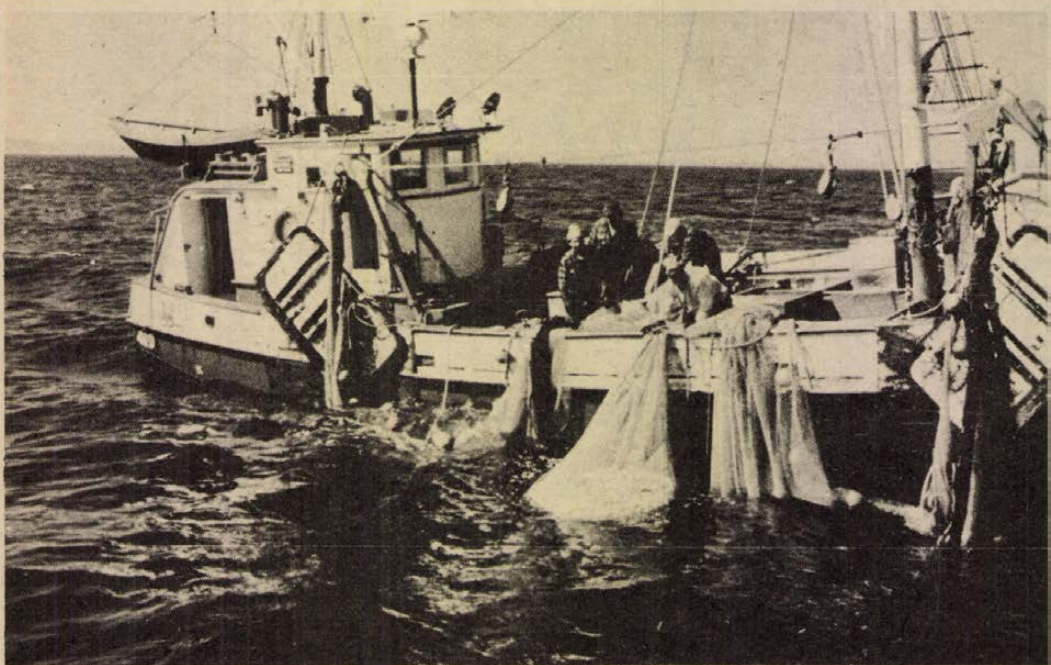
Feladat ezen túl a szilikózisveszélyt jelentő termelési folyamatokban a szállóporok hatékonyabb lekötéséhez vezető út megkeresése, a levegő nedvesgőztartalmának csökkentése és természetesen megfelelő hűtés biztosítása úgy, hogy a bányászban oly gyakori mozgásszerű betegségek se szaporodjanak.

Érthetően komoly ez — és hangsúlyozom — nagyon költséges dolog. A műszakiaknak együtt kell működniük az orvosokkal. E kapcsolatban az egyiknek azt kell néznie, hogy mindez milyen termelékenységet, milyen műszaki paramétereket produkál, a másiknak pedig azt, hogy mindez hogyan hat az emberre. Hiszen orvos-egészségügyi vonalon is fehér terület a mélybányászat.

— Kik vesznek részt ebben a munkában? Hol kap az ércbányászati vállalat orvos-erősítést a jelenlegi üzemorvosi szolgálat mellé?

— Egyéb területekkel összehasonlítva a MÉV egészségügyi szolgálata viszonylag nagylétszámúnak tűnik, de ha a fel-

Nagy folyók a történelem visszfényében

Televízió

Tizenhárom részes új filmsorozatot kezd vetíteni a televízió szombaton délután: a francia-magyar koprodukcióban készült filmekből először azt lát-hatjuk, amelyik a kanadai Szent Lőrinc-folyamot mutatja be. Azt a hatalmas folyót, amely az élet forrását jelentette az indiánoknak, szolgálta a gyarmatosító franciákat, majd angolokat, végül hatalmas ipar létrejöttét tette lehetővé.

MTV Pécsi Körzeti Stúdió Veteránok, költők, partizánok

Az április 11-én jelentkező nemzeti tv-műsor német-blokkja folytatja azoknak a magyarországi németeknek a bemutatását, akik annak idején a forradalmak és haladó mozgalmak harcosai voltak. Megszólaltatja Marhoffer Miklós pécsi lakost, aki 1918-ban tagja volt a Vörös Hadsergnek. Megemlékezik a soroksári német táncegyüttes tizéves jubileumáról, beszámol a tudományos-technikai Úttörő Szemle keretében lebonyolított anyanyelvi német versenyekről is.

A nemzeti német lét tanúságtevői, átöröklői, a népek és nemzetiségek közti jobb megismerés elősegítői lehetnek a tájházak, helytörténeti gyűjtemények. Ezekhez rendszerint egy jó pedagógus ügybuzgalma, a tanuló és szülei szorgalma és odaadása elegendő, de az akciók haszna ezen messze túlmutat. Így van ez a Bács-Kiskun megyei Hartán is, ahol az első német helytörténeti kiállítás jött létre.

József Attila születésnapján a magyarországi német költészetéről és a maga költészetének indításáról, céljairól és küldetéséről vall Knipf Erzsébet mikrofonja előtt Rittinger Engelbert újpeteri tanár.

„A mi képernyőnk” szerb-horvát nyelvű blokkja a Tanácsköztársaság 60. évfordulójáról és felszabadulásunk 34. évfordulójáról emlékezik meg. A Tanácsköztársaság délszláv nemzetiségű résztvevőiről szól Frankovics György jegyzete, melyet korabeli dokumentum értékű filmbejatsások illusztrálnak. Roczkó György Steinmetz kapitány mellett harcolt, részt vett Budapest felszabadításában, azonban szülőfalujába, Battonyára sajnos nem ő érkezhetett elsőnek, mint felszabadító. Vele beszélget a riporter Pálfi István kamerája előtt. Standovár János a partizánharcokban vett részt. A stúdióbeszélgetés során meghatottan beszél a bajtársi találkozásokról. De, hogy ma békében, boldogan élünk és nyugodt kö-

rülmények között dolgozunk — tanúsítják a szalántai riportok. Ez a műsor 1979. április 11-én 18 óra 55 perces kezdettel látható a 2-es csatornán.

W. P.

Mit?

Hol?

Mikor?

Pécsi Ifjúsági Ház: Április 10-én 19.00 órakor jazz-hangversenyt rendeznek, melyen Bontovics Kati is fellép.

Az LGT népszerű tagjával, Somló Tamással április 12-én 18.00 órakor beszélgethetnek az érdeklődők. A beszélgetés után filmet vetítenek egy amerikai rock-fesztiválról.

Április 16-án 8.30-kor a 14-es busz budai vámnál levő végállomásától indul a gyalogtúra Mecsek-nádasdra.

Április 17-én 17.00 és 20.00 órakor a Hobo Blues Band ad koncertet, melyen Deák Bill és Tolcsay László is közreműködik. A szünet ideje alatt mindennap 14.00 órakor filmvetítést tartanak a gyerekeknek.

Ságvári Galéria: Czene Gábor és Zsuga Sándor festőművészek kiállítása április 12-től 26-ig.

Doktor Sándor Művelődési Ház: 13-án este 7-kor dr. Somody László sebész zenés diáestje A Niger deltájánál címmel.

Május 1. Művelődési Ház, Komló: 9-én 17 órakor nyílik id. Szabó István Kossuth-díjas szobrászművész kiállítása.

Hanglemezek

Megjelent a hanglezetboltokban a Baccara-együttés Light My Fire című nagylemeze. Az NSZK-ban élő két spanyol hölgy egyik legnagyobb slágerét — Parlez-vous français? — az első oldalon találjuk.

Itt a zenei stúdió!

Rádió

Janus Pannonius Múzeummal, mozaikszerűen ismerteti Boly hétköznapijait és tájékoztat a nyári üdülési beutalók elosztásáról.

A Mecseki Szénbányák jövőjével foglalkozó riportsorozat első adásában a szénvagyonról, a kutatási és feltárási módszerekről szölk. Ezúttal a nehéz fizikai munkát könnyítő gépesítésről, az új berendezések termelésbe állításának programjáról és a bányászok rehabilitációjáról lesz szó. Az üzem, amelyet felkeres Laky Rudolf: Komló, Kossuth-bánya. A riport csütörtökön 17.25-kor hangzik el.

A Művészeti Magazin áprilisi számában pénteken — többek között — arról hallhatunk, milyen szándék vezérelte Swierkiewicz Róbert grafikusművészt a Pécsi Galériában látható kiállítás létrejöttékor.

*

A hétfői német nyelvű műsorban Erb Jánosnal, a Dunántúli Napló munkatársával beszélget Gráf Vilmos. Jól ismeretek, kedveltek Erb János fotói, képriportjai, karikatúrái. Eddigi tevékenységéről és terveiről beszél a német nyelvű adásban. Áprilisi bárányok a címe a keddi német nyelvű riportnak, mely a szentlázslói tsz juhtenyésztéséről szól, valamint arról, hogy a meg nem művelhető földterületen tartott bárányokból a gazdaság évente több ezret exportál. A mohácsi szerbek életét mutatja be a szerdai szerb-horvát nyelvű zenés riportműsor. Mohács lakosságának mintegy fele nemzetiségi, a sokárok (horvátok) mellett szerbek is laknak, dolgoznak. Múltjukról, jelenükéről, törekvéseikről és eredményeikről beszélget velük Filakovity Brankó. A csütörtöki műsorból ismét egy német riportot említünk: a baranyai aprófalvak közül ezúttal Apátvarasdra látogat Hetényi Árpád. Az egykor németlakta faluban már csupán néhány német nemzetiségű család él. Vajon mi az oka a nagymérvű elszivárgásnak, holott a községnek országútja is van, amely összeköti a 6-os műúttal. Ennek a kérdésnek feltáráására készül a riport. A szombati szerb-horvát műsor vendége Jeránt Márk művezető, a pécsi horvát-szerb ált. iskola szülői munkaközösségének elnöke. A többszörsen kintetett kőműves-művezető arról beszél, miképp tudja összeegyeztetni „első számú” feladatát, munkáját a társadalmi munkával. A vasárnapi szerb-horvát magazinban régi balladák csendülnek fel, beszélgetések a húsvéti hagyományokról, azok ápolásáról.

Hangverseny

Műsoron a 18. és a 20. század

Milhaud A világ teremtése, Krommer-Kramarz Esz-dür klarinétversenye, Mozart A-dür hegedűversenye és Prokofjev Klasszikus szimfóniája szerepel a Pécsi Filharmonikus Zenekar kamarazenekarának hangversenyműsorán ápr. 11-én este fél 8-kor a Liszt-teremben. A C-kamarabéret e szép programját Hirsch Bence vezényli. Közreműködik Gy. Vass Ágnes hegedűn (képünk őt ábrázolja) és Paláncz Tamás klarinéton.

Könyv

Csorba Győző: Válogatott versek

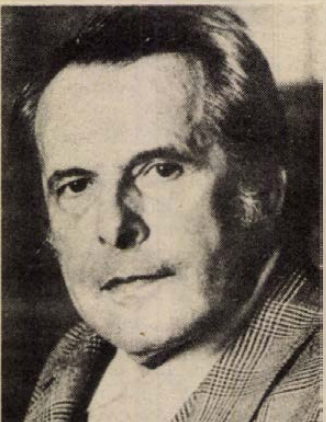
„Szünjék meg a „lira” szó ábrándot, lágyaságot, pódiumot aszociálni. Álljon a költészet az ember útjába, keveredjen ételébe, italába, üljön mellé örömeiben, bánatában, munkájában, pihenésében. Ne lehessen tőle szabadulni, ne lehessen kikerülni, mellőzni, félretenni.

Aggasztóan csonkul az ember: nem a vers lesz a fő vesztes, hanem az életéből” — írja Csorba Győző összegyűjtött verseinek utószavában.

Csorba Győző tavaly megjelent kötetét alig egy év eltelté-

vel követte a Magvető és a Szépirodalmi Kiadó „30 év” sorozatában megjelent válogatott versek (1945—1975). Az igazi verskedvelőknek mindig érdekes olyan válogatást kézbe venni, ahol a válogató maga a költő. Már a két tartalomjegyzék összevetéséből látni, milyen ritka szigorral rostálta meg anyagát; a kihagyások beszédesek, hisz jelzik, mit tart életművének e szakaszából ő maga igazán fontosnak, hangsúlyosnak.

Csorba Győző nem tartozik a könnyen megközelíthető költők

közé. Kritikusai, méltatói szinte soha nem mulasztják el megjegyezni, hogy versei „szikárak”, „dallamtalanok”, „kopárak”. Élet és halál nagy dolgait fagató költészet az övé. De aki veszi a fáradságot, hogy e verseket „használati tárgyává” tegye, az egy szigorú, örök emberi értékekből, szenvedésekből épített világgal lesz gazdagabb.

Kiállítás

Gdanski napok Pécsen

A Balti-tenger Kaszub partvidékének népművészetével ismerkedhetnek meg a pécsiek április 12—20. között. A FEK klubjában nyílik meg a kiállítás, amelyen az érdekes szöttesek, kerámiák, fafaragások, edények, szobrok, játékok és események mellett a mindennapi élet kérdései is előtérbe kerültek. Nagy hatást gyakorolt a népi alkotásokra a tenger közelsége, a halászat, a vízi élet. A természethez való szoros kapcsolódás másik példá-

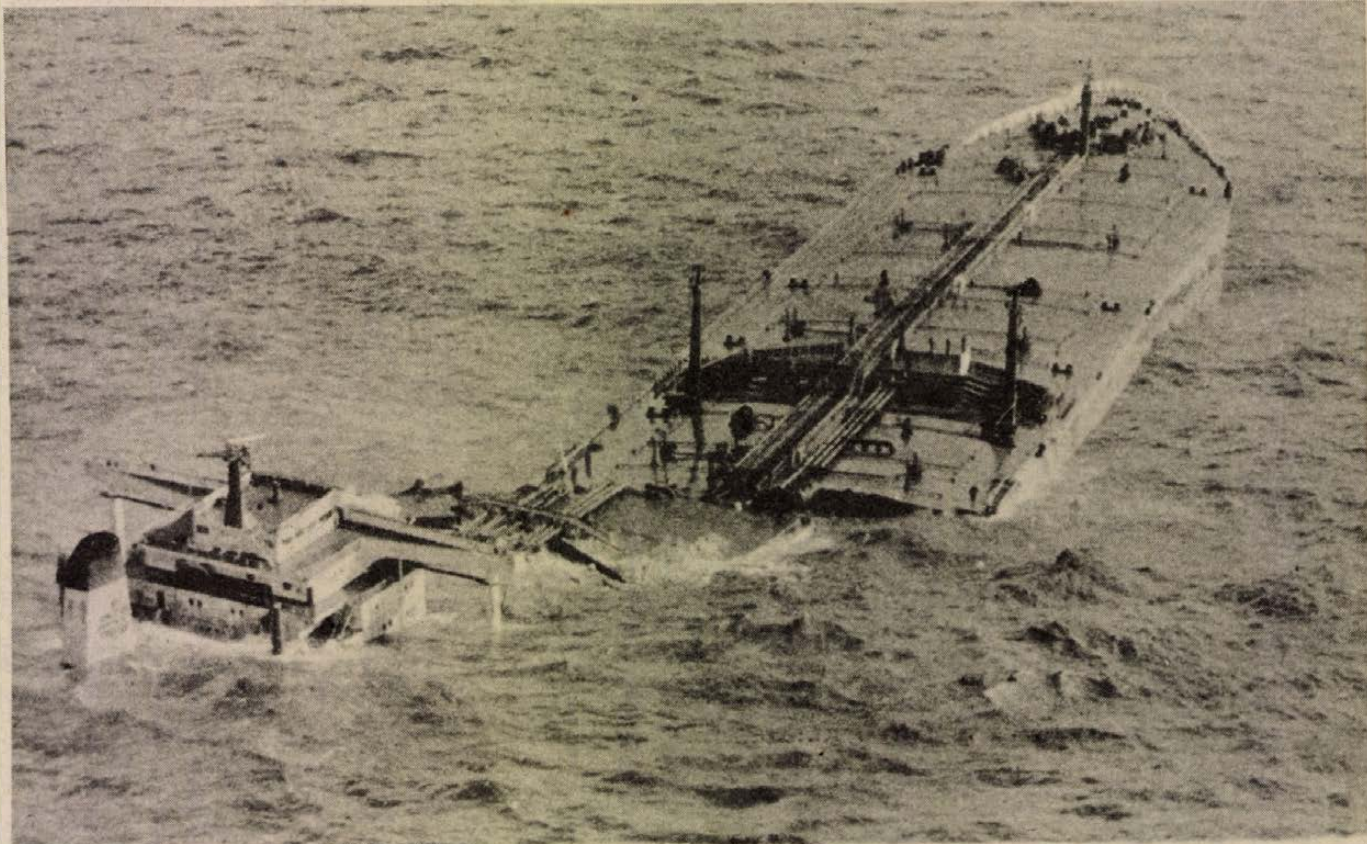
ja a fák gyökereiből készült alkotások sorozata is. A gdanski napokat harmadszor rendezik meg Pécsen. A Magyar Eszperantó Szövetség Pécsi Területi Bizottsága és a Lengyel Eszperantó Szövetség gdanski vajdasági bizottsága ugyanis három évvel ezelőtt kötött együttműködési megállapodást. Evente rendeznek programokat a gdanski Pécsen és a pécsiek Gdanskban. A pécsiek idén szeptemberben látogatnak a lengyel városba. A mostani népművészeti kiállítás tehát április 12-én 17.30-kor nyílik meg. Ebből az alkalomból lengyel küldöttség és 40 tagú néptáncgyűjtés is érkezik Pécsre. A táncosok a megnyitó után mutatják be műsorukat. b. a.

Üregek Párizs alatt

Kiseb-nagyobb omlások, be-szakadások szinte állandóan figyelmeztetik a francia szakértőket arra, hogy Párizs veszélyben van. A város alatt ugyanis — az üzemből levő csatorna-rendszer, a kábelhálózat üregeit, a metró stb. nem számítva — több mint 300 kilométer hosszú bányaureg van. E bányauregekkel „alapincézett” terület mintegy 835 hektár (egy tizenkettő a város területének.) 1961-ben Clamartban pillanatok alatt beszakadt a föld a házak alatt. Párizs városi tanácsa ezért évi 700 000 frankot költ arra, hogy a bányajáratokat megerősítse, és állandóan figyelve jeleztesse az esetleges omlásveszélyt.

Az üregrendszer az ősi városépítők hagyatéka, az üregek az építkezéshez kitermelt és felhasznált gipsz, kő, agyag, homok „hült helyei”. A Párizs-medence ugyanis — amelynek egy kis részén épült a város — hatalmas üledégyűjtő, amelyet a földtörténeti harmad- és ne-

gyedidőszakban lerakódott tengeri üledékek, egymásra rétegezett mészkő, homokkő, gipsz és ezek egyes rétegei töltene ki. A gipszet a beszivárgó víz jól oldja, és tovább mélyíti, szélesíti az egykori bányauregget. Az anyag jó víztároló képessége folytán megduzzadva a „kenőanyag” szerepét tölti be: a fölötté és alatta lévő kőzet-rétegek könnyen elcsúszhatnak, elmozdulhatnak rajta. A csúszás, beomlás együttes veszélye jelenleg a Montmartre dombján a legnagyobb. Az utóbbi időben „megingott” a talaj a Sacre Coeur bazilika alatt. A szakemberek szerint kisebb-nagyobb talajmozgások következtében elrepedt csatornákból kiszabadult víz felgyújtja a bányauregek pusztulásának a folyamatát, ezért egy-másfél évig tartó kutatási program során építésföldtani szempontból megvizsgálják és feltérképezik a város egész területét, kijelölik a legveszélyesebb körzeteket, amelyeken a beomlás veszélye a legnagyobb.

Amoco Cadiz: a világ eddigi legnagyobb olajkatasztrófája 1978. március 17-én, 231 ezer tonna olaj szennyezte Brestnél a francia partokat

Új szállodák Szófiában

Az egyre bővülő turizmus Bulgáriában is jó néhány új szálloda építését tette szükségessé. Nemcsak a tengerparton, hanem Szófiában is egymás után adják át a korszerű idegenforgalmi létesítményeket. Köztük van a főváros egyik büszkesége — a „Hotel Europa”. (Képfünkön)

Nyájvédő sasok

A közép-ázsiai szovjet köztársaságokban a pásztorok gyakran alkalmaznak nyájuk védelmére idomított sasokat a farkasok ellen. A sas elől ugyanis a farkas még a sziklák között sem tud elrejtőzni. A madár észreveszi őt, nagy magasságból lecsap rá, karmai közé kapja, felrepül vele, majd a sziklára ejti. Ha ezt a farkas túléli, a sas ismét üldözőbe veszi őt. A sasok, sólymok és más ragadozó madarak idomítására a Kirgiz SZSZK-ban külön farmot létesítettek.

A repülés — tömegközlekedés

A polgári légitársaságok visz-szavonhatatlanul tömegközlekedéssé vált, a szakemberek ezt az 1978-as év utazási statisztikái alapján állapították meg: ebben az évben rekord-forgalmat bonyolítottak le a világ légitársaságai. Ez a tény legalább akkora forradalmi változást jelent, mint amilyen a sugárhajtóműves repülőgépek bevezetése volt.

A légitársaságoknak problémát jelent, hogy alkalmazkodniuk kell a tömegközlekedési eszközök új szerepéhez, és új-fajta gépekkel kell szállítaniuk az utasok nagy tömegét. A sugárhajtású korszerű gépek kezdene kiüregedni. A tőkés-szágok légitársaságainak óvat-os becslések szerint 1993-ig legalább 4600 új repülőgépre lesz szükségünk, összesen 138 milliárd dollár értékben. Az új

igényeket az amerikai és európai repülőgépgyárak új típusú, nagy hasú, vékony szárnyú sugárhajtású gépekkel igyekeznek kielégíteni, amelyek sok utas szállítására alkalmasak, és jóval kevesebb üzemanyagot fogyasztanak, mint a mostani gépek. De az új repülőgépek olyan drágák (darabja 20–30 millió dollár), hogy a légitársaságok csak alapos megfontolás után vásárolhatják meg őket.

Az új típusú utasszállító gépek gyártásában Európa nagy vetélytársa az amerikai repülőgépiparnak. A francia-német-spanyol konzorcium által gyártott „légibusz” a világ első széles törzsű, kétmotoros sugárhajtású gépe, amely 310 utast szállíthat majdnem fele akkora költséggel, mint a hasonló

meghajtású, módosított Boeing-727. A legnagyobb megrendelése egyelőre mégiscsak a Boeingnek van: 1,6 milliárd dolláros megrendelése az United Airlinestől.

Az utasok száma a szakemberek szerint nem növekedhet a jövőben is olyan gyorsan, mint 1978-ban (23 százalékkal). A következő évekre 6–10 százalékos növekedést várnak, hiszen az eddigi sok éves átlag 6 százalékos volt.

A japán légitársaságok legújabbban új szolgáltatást vezettek be: interkontinentális járatokat a Boeing-727 típusú gépen ágyakat helyeznek el az első osztályon, amelyek külön díj ellenében vehetők igénybe.

Képfünkön: Ágyban fekvő utast szolgál ki a légikísérő.

Zátonyra futott a napokban Gibraltárnál a 67 ezer tonna olajat szállító Grey Hunter nevű angol hajó. Az olaj egy része a tengerbe ömlött, de — a jelentések szerint — a szenny-nyeződést sikerült lokalizálni. A világ hírügynökségei szinte naponta közölnek híreket tankhajók baleseteiről. A Lloyd biztosító statisztikája például kimutatja, hogy 1977-ben 340 olajszállító hajót ért baleset; közülük 19 óriás tankhajó elsüllyedt.

1979 elején az írországi Bantry-öbölben kisebb robbanás ráta meg a Betelgeuse nevű francia tankhajót. Eppen hozzáláttak, hogy a 281 méter hosszú hajóóriás tartályaiból a 120 ezer tonna olajat kiszivattyúzzák. A hajó tüztől károsult, elékeltelennek bizonyultak a fedélzeti tűz elfojtásához, és néhány óra múlva bekövetkezett a második robbanás. A lángnyelvek az égig csaptak, emberi testek repültek a magasba. A hajó derékba tört. Négy tengerész és hét kikötői munkás vesztette életét. Az olaj a tengerbe ömlött és megfertőzte az öböl vizét. Szerencse, hogy a kikötő 18 tartályában tároló egymillió tonna olajhoz nem jutottak el a lángok...

Az olajkikötőt 1968-ban létesítette — a halászkötő és környeztetvédők minden tiltakozása ellenére — a Gulf Oil, a világ negyedik legnagyobb olajtársasága. Azóta 24 hajó került itt a hullámsírba és szennyezte a kiömlő olaj az ír partok vizét. A francia Total hajótársaság főnöke, Louis Bouzols, „értelmennek” nevezte a katasztrófát. Gilbert Bredel, a francia tengerész-szakszervezet titkára azonban a Quick című magazinnak adott nyilatkozatában rámutatott, hogy a Betelgeuse-t, mint a társaság más hajóit is, rossz állapot miatt nem egy kikötőből kiutasították. A katasztrófa tehát nem véletlen szerencsétlenség.

Az emberek általában azt hiszik, hogy a tankhajók olajtömege jelenti a veszélyt. Ez nem egészen így van. Néhány éve a Pacific Glory nevű tankhajó összeütközött az Allegro

Halálhajók és „úszó bombák”

nevé olajszállítóval. A Glory gépháza az ütközés következtében felrobbant, a fedélzetet a tűz elpusztította, de a színültig telt tartályokban a 77 ezer tonna olaj nem gyulladt ki. Nem a kőolaj, hanem az abból ki-párolgó gáz a robbanásveszélyes. Ez akkor keletkezik, ha a tartály nincs egészen tele. Rendszerint a ki- vagy berakodáskor, vagy a tisztításkor keletkezik veszélyes helyzet, ilyenkor valóságos gázfelhő borítja a fedélzetet, s akár egy csavar-kulcs leesése is robbanást okozhat.

1969 decemberében az afrikai partok közelében, első útja alkalmával felrobbant és elsüllyedt a 200 ezer tonnás Marseilla nevű Shell-szupertankhajó. Két hét múlva testvérhajóját is ugyanez a sors érte, majd a következő napon, a King Hakoon VII. nevű 220 ezer tonnás norvég óriás hajó járt ugyanígy. Mindhárom hajón a tartályt tisztították a katasztrófa pillanatában. Angol szakértők szerint a tisztításhoz használt vízsugár surlódása váltotta ki a robbanást. Megoldás lenne, ha a keletkező gázokat megfelelő szerkezet segítségével elvezetnék. Ez azonban költséges eljárás és a Betelgeuse tulajdonosai erre nem voltak hajlandók. A hajót ugyanis egy görög társaságnak akarták eladni, s ilyenkor már a biztonság terhére is takarékoskodnak a tulajdonosok — mutatott rá a tengerészeti szakszervezet képviselője.

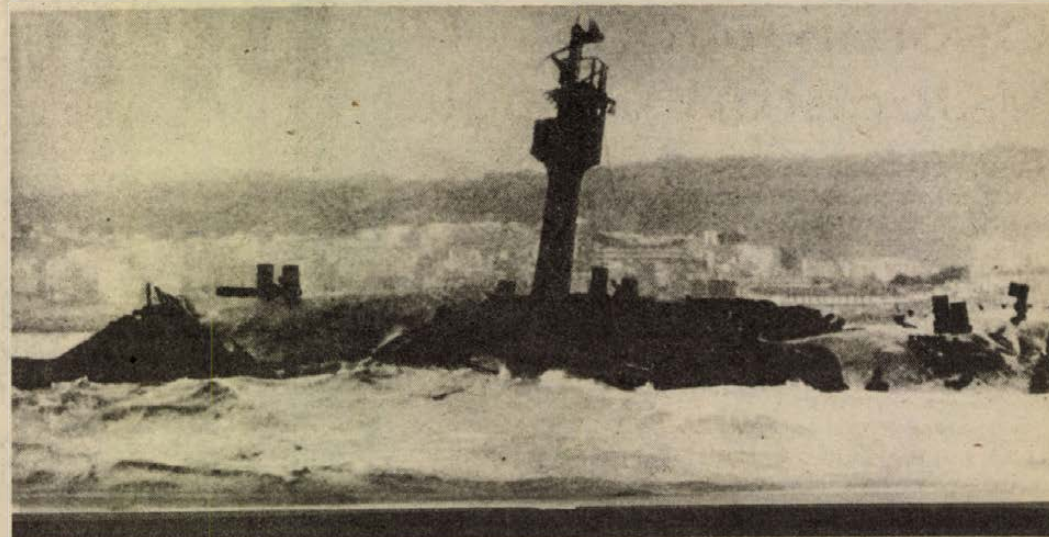
„Halálpart”-nak nevezik a tengerészek az észak-spanyolországi La Coruna város sziklazátonyos partvidékét, ahol 1976 májusában a 110 ezer tonnás Urquiola, 1978 utolsó napján pedig a 200 ezer tonnás görög Andros Patria járt szerencsétlenül. A hajók még-

is ezt a zátonyos szakaszt használják, mert ez a legrövidebb tengeri út. A profit érdekében — mindent.

Az olajhajózás kezdettől fogva veszélyes mesterség volt. A világ 4500 tankhajójából csupán 700 tekinthető elsőosztályúnak. Míg a normál kereskedelmi hajók rendszerint 2–4 hajtóművel, és 2–8 kazánnal vannak ellátva, a világ legnagyobb tankhajóit csupán egyetlen gépcsoport hajtja. Főleg a japán hajógyárak jeleskednek a takarékoskodásban. Így kevesebb üzemanyagot fogyaszt és több lehet a hajó hasznos terhelése. Ha aztán a gép meghibásodik, leáll, megszűnik a hajón a világítás, nem működik a mélységmérő, a lokátor, sőt a tüztöltőeszközök sem. A 300 méter hosszú óriások kormányozhatatlanná válnak és beüt a katasztrófa. A dél-afrikai partok előtt például a mentőhajók állandó készségben várják a veszélybe jutottak hívójelét.

A Holland Hajózási Intézet megállapítása szerint a világ tankhajó-állományának kétharmada kétes hírű társaságok kezében van, amelyek hajóikat — főleg az alacsony adók és a laza biztonsági követelmények miatt — legtöbbször libériai, panamai, máltai és más zászlók alatt közlekedtetik. Ehhez járul még, hogy nincsenek egy-séges előírások a tengerészek, sőt a kapitányok szakképzettségére vonatkozóan sem. 1972-ben csupán a hajók egyharmada közlekedett „olcsó” zászlók alatt, ma már 75 százalékuk. S köztük nem egy a 200 ezer tonnás óriás. A profitéhség naponta emberéleteket, értékeket tömegesen veszélyeztet, s közben szennyezi a tengerek éltető vizét.

Gáti István

Urquiola: a spanyol tankhajó a „halálpart”-nak nevezett atlanti-óceáni partok előtt sziklának ütközött, felrobbant, 90 ezer tonna olaj szennyezte be a tenger vizét

Jamma öt éves korában hal meg, mielőtt iskolába irathatták volna, és megtanulhatott volna írni, hogy az írkájába följegyezze a gondolatait. Az öregek is kevésbé emlékeznek rá, inkább csak a legendájára, azokkal meg tudjuk, hogyan van, ahány háború jön, mindegyik változtat rajta valamennyit. En sokáig azt hittem, hogy a nővérem találta ki az egészet, hogy engem szórakoztasson. De mondhatom, elátkozott család a miénk, nálunk még a mesék is olyanok, mintha folyton valami vesztett ügyért vernék a mellünket; és valahogy minden örökösén véres. Az az igazság, hogy ha valami okból menekülni, elvándorolni kellett, a zabos zsákok és megfogyatkozott kelengyék ládák mellett a Corpus Juris is mindig velünk volt, s még az akasztófa alatt is inkább abból citáltunk, nem a Bibliából. Jammát is úgy lőtték agyon a templomtéren, hogy igazában semmi törvényes alapja nem volt. A nővérem történeteinek néhány részlete különösen megragadta a képzeletemet, s még ma is pengeélesen emlékszem rájuk. Mondják, hogy a kislány többnyire délután négykor foglalta el az őrhelyét. Előtte azonban volt egy fél óra, ami valószínűleg örökre titok marad. A kihalt Bíró utcában beállt a magasfeszültségű vezeték oszlopába közé, s felnézett a fekete transzformátor szekrényre, ahonnan halk dongás szűrődött le. Olyan volt ez a hang, mint valami rejtjeles biztatás. Később egy összecuszkható turistatollal fűrészfogszerűen cakkosra vágta a bal mutatóujja körmét, és belemélyesztette a combjába. Jól felismerhető nyomot hagyott. Aztán bicegve, mintha az egyik lába rövidebb lett volna, elindult a törvényszék mögötti keskeny köz felé. Ide csak rövid ideig süttött be a nap, a tócsák nehezen száradtak föl. A rabok udvarát magas fal vette körül, befelé hajló szögesdrót sávval a tetején; de a jellegzetes szag így is kiáramlott. Jammának fölfelé tágult az orrcimpája, és abbahagyta a bicegést. Lerohant egy elgázosodott lépcsőn a Dinga-patakhoz és az aládúcolt vashídon átment a Fürdőház utcába. Onnét már kényelmesen lehetett visszanézni a nyomott kis udvarokra, az agyonnevelt virágos kertekre. A Fürdőház utcában nem volt virág. Kis dombra kapaszkodott föl, egyik oldalán pusztuló borspincék sorakoztak, lőrészterű ablakaikat fölverte a vadzab, s a szemközti oldalon is több volt a romos ház, mint a lakott. Legalább nyolc ilyen ház sor bukácsolt itt. Az aradi kivégzések után számontartott búvóhely hírében állt ez a szöglet, nemegyszer végig razziázták, de azért így is akadtak unokák, akiknek védelmet nyújtott. Valamelyik háború után indulatosan halálra ítélték ezeket a

házakat, de időközben meghalt a polgármester, aki a halálós ítéletet hozta. Jamma helyeselte a sortrendet; legszívesebben itt töltötte a délutánjait. Behunyva szemmel indult el fölfelé, s meztelen talpával megkereste a macskakövek között az agyaghordalékos mélyedést, mely barna csiként felezte az útestet. Fönt egy kőrákás mellett két zsinogot húzott elő a zsebéből, egyiknek a végén rugós acélkapocs volt, s ezt a másik zsinoggal ügyesen szét lehetett húzni. Lapos követ csúsztatott a kapocsba, és néhány surrogó forgatás után kilazította a lövedéket. A kő nagy ívben repült át a házak felett, nekicsapódott a rabudvar falának, és tenyérnyi vakolatot vert le. A pontos

az eke mellé. Egyébként mindent felesbe adtak ki; a házvezetőnőjüket, Vilma is. Vilma akkori becslésem szerint hatvan éves lehetett, a mostani szerint inkább negyven.

*

A nővérem állítólag Dacó Eszterhez hasonlított, a Fördös testvérek szépanyjához, de ez inkább csak szájhagyomány, a legendás szépasszonyról semmilyen kép vagy festmény nem maradt. Ez a hasonlóság a Borjád-szigeti kétnapos vacsorán is szóba került. Vilma, aki csodálatosan tudott énekelni, éjszaka azzal lepelt meg bennünket, hogy a kuria hátsó kertjében, ahol két éve pusztult

ba. A nap akkor ment le Bogyszló fölött, az ég lilás-vörös volt, az uddi majorságból áthallatszott a marhák bőgése, a Paradicsom-pusztai kiképzőborból a távoli tankdübörgés. Palugyainé, aki Uzdrol jött át, leeresztett hajjal éppen kilépett a repkénnyel befuttatott budiból, és megállt a szomorúfűz alatt, ahol Béri Balogh Ádám is eltöltött néhány órát a sebesült lovával. Gondosan kezelt mosott a kővályú madáritatóban, szárított kicsit, majd a szoknyán keresztül eligazgatta a bugyiját. A szeme legyezőrúncos volt, szája sarkában ékforma mélyedés; s a résben mindig csillogott egy kis nedvesség. Könnyen el lehetett hinni, hogy ez a teljesen sose becsukódó száj még akkor is kíván valamit, amikor alszik. A fészből kihűzött egy nádheverő, és úgy helyezkedett el a rózsabokrokra, hogy szemből kapja a naplementét. Gulácsy Fekete völgyét kezdte olvasni, s mikor besötétedett, még sokáig nem csukta be a könyvet; ilyenkor szokta újra végiggondolni a sorokat, melyeket körömmel megjelölt a lap szélén. A budit különben mindenki megcsodálta, aki vendégként itt járt: olyan volt a lombok árnyékában, mint egy zsongorított kuria. Boltíves bejárata két meszelt oszlopra támaszkodott, az ajtó fölött bádoglapra festett kismesesi címer, bent három ülőke, vállmagasságig érő válaszfalakkal. A három fivér nyugodtan beszélgethettek közben. Most ott álltak a máglyafényben, a vastag iszapréteg köldökig csillogott rajtuk, mintha ez lehetne az egyetlen helyzethez illő öltözet. Vilma még a legnagyobb nyárbán is fekete ruhát viselt, magasan záródó nyakkal, zöld övvel a derekán — így állt most is a tűz mellett, és tárogatómely hangján Béri Balogh Ádám szomorú nótáját énekelte. A fivéreknél villogott a szemük, úgy el voltak bűvölve. „Eszter, Eszter!” kiáltotta Misi. „Gyere te is énekelni!” — és nem volt titok, hogy a rejtélyes Dacó Eszter is lehetett gondolni ilyenkor. Gábor magához akarta húzni a nővéremet, hogy iszapot kenjen az arcára, de Eszter villámgyorsan arcul ütötte, és úgy énekelte végig a három strófát, hogy nem engedte el Gábor pillantását.

Jamma története ennél sokkal régebbi história, akár tegnap is történhetett volna vagy később. Jamma olyan különös módon halt meg, mintha magával vitte volna az időt. A régi Fürdőház utca meg egyébként is kivétel — még a negyvenes években is olyan volt nagyjában, mint a századfordulón vagy a Tanácsköztársaság idején. Olyan szívesen roskatag házakat, mint itt, talán sehol másutt nem lehetett látni az országban. Az volt kiosztva rájuk, hogy a múlt elpusztíthatatlanságát példázák...

Mészöly Miklós

Magyar novella

(RÉSZLET)

Várkonyi Nándor emlékének

lövés és tompa csattanás olyan boldogsággal töltötte el, hogy be kellett harapnia a szája szélét. És csak ezután vonult át a templomba, ahol egy rejtett csigalépcsőn fölkapaszkodott a toronyba. A nővérem szerint névről ismerte a haranggerendákon tanyázó galambokat, s a kezéről röptette ki őket az ötszögű ablakokon. Ilyenek a mesék, amelyek képesek túlnélni a valóságot. Mikor az agyonlőtt Jammát és anyját megvilágította a felkelő nap, mint egy színpadias fényképező reflektor, száztizenegy galamb körözött a templomtér fölött, és kizárólag a tetlenül bámszokodókra piszkoltak le, s még véletlenül se a két lucskos holttestre.

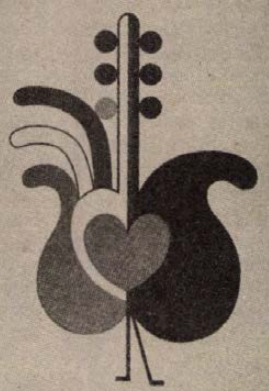
A nővérem szeretett borzongani, és igyekezett a történeteket is úgy formálni, gyűmni, hogy legyenek ok a borzongásra. Ezzel a szenvedéllyel csak akkor hagyott alább, mikor a Borjád-szigeti rokonainknál elvezítette a szüzességét. A szigeti erdőket azokban az években tagosították, és apánkat, aki később elmebetegintézetben halt meg, éppen ezen a nyáron látuk utoljára jóízűen nevetni. Egyik este nagyobb társaság gyűlt össze a Sió-parti leveleszsinben, a Fördös-kuria kertjében. Három vadkan külsejű agglegény nagybátyánk lakott itt, és a maradék családai vagyionukat élték föl. Vadászta, halászta, s csak ha nagyon szorult, akkor álltak be ők is

a kukoricaszár, minden indok nélkül meggyújtotta a keményre száradt rakást. Éjfél lehetett vagy tizenegy, a három fivér még nem jött vissza a Sióráról, ahová éjszaka is lejártak fűrészolni, mikor legnagyobb a szünysongós. Nevettek rajta, hogy csupaször, hatalmas testüket hiába bozsgák körül a bogarak, a szór-dzsungelen nem tudnak áthaladni. A hírrel magyafényre azonnal parta másztak, de siettükben nem találták a kavicsos feljárt, és heréig süppedtek az iszapba. Meztelenül csörtettek végig az akácson, át az egykori dinyenyeföldön, melyet elborított a tarack, közben ordítva kurvázta Szűz Máriát, s valami Leppeny Antalt, aki elperelt tőlük egy kiszögellést, ahol húsz éve avar sírt találtak. Gábor egy rozsdás villát kapott fel, és azzal bukácsolt a kuria felé. A málnás szélén két komondor vonított, de nem mertek a tűzhöz közeledni. Ezen az éjszakán nem volt nagy társaság együtt, és azok legtöbbje is kidőlt. Bróz Árpád még alkotkor elaludt a leveles-szinben, és olyan hangosan hortyogott, hogy targoncán kellett eltávolítani a vacsora-asztaltól. Közösen tölték el a díszkert buxus-sövényéig, de onnét már nem engedték tovább a fivéreket, azt mondták, „bűdös lesz a rózsák”, és ott burították a fűbe. Mikor vacsora után tarakozni kezdtek, Vilma újabb demizont állított a jeges hordó-

JELENKOR

IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT — 1979

4

A Jelenkor áprilisi száma

A Pécs szerkesztett irodalmi és művészeti folyóirat új számának lírai rovatában többek között *Bisztray Ádám*, *Csanády János*, *Csoóri Sándor*, *Kerek Imre*, *Makay Ida*, *Meliorisz Béla* és *Rába György* verseit olvashatjuk. A szépprózai írások sorában *Mészöly Miklós* és *Tandori Dezső* elbeszélését, *Spiró György* Nyulak Margitja c. drámájának befejező részét és *Thiery Árpád* vesprémi szociográfiájának új részletét közli a folyóirat. A művészeti rovatban *Németh Lajos* Korniss Dezső művészetét méltatja, *Bécsy Tamás* pedig fővárosi színházi előadásokról számol be. A „Versről versre” sorozatban *Füst Milán*: A jelenés c. költeményéről beszélget *Somlyó György* és *Dorokos Máttyás*. Az irodalmi tanulmányok közül kiemelkedik *Vasy Géza* írása Nagy László költészetének utolsó szakaszáról. Figyelmet érdemel *Fodor András* esszéje *Csoóri Sándor*: A föltámadás első pillanatai c. költeményéről. A kritikai rovatban *Bodnár György* írása *Hubay Miklós* drámáinak válogatott kötetét elemzi. *Vekardi László* a Magyar tallózó c. sorozat három első kötetét ismerteti.

Csoóri Sándor

EMBEREK, ÁGAK

Teli van csönddel ez a nap,
teli van csönddel a világ,
rossz csönddel, nehéz csönddel,
mintha egy néma kakukk fészkelte volna fülembe magát.
Hiába suhorszaknak fémes kamionok az éjszakában
hiába lövöldöznek próbabáukra
vérengzésre készülő, titkos terroristák:
doboz-mindenség süketsege bujkál a hallójáratokban.
Tompák a vasgolyók is. A vonatok. Az álmok.
Erdők vergődnek hangtalanul: vasvillára
föltűzött, rongyos baglyok.
Talán meg kellene szeretnem valakit újra,
lélegzetét,
fapapucsá zaját a lépcsőházban
s hallgatnom, ahogy a haja pattog, ha fészülködik.
Elmúlva közben egy év,
elmúlva kettő
s visszatérnének hozzám a hangok,
akár a sötétben sikkadó fecskék Afrikából,
tányérok hangja,
országok hangja,
párkányt rugdaló esőké,
a felhők Beethoven-haja alól a tavasz vállropogtatása
s a lombok levélke-hangon
fülembe súgnak újra: voltunk és ismét leszünk:
emberek, ágak, susogó, édes nyelvek.

Meliorisz Béla

BELÁTVA ISMÉT

Mozdul az idő
fordítja derverte arcát
a vidék
s belátva ismét
a dolgok lényegét
fűzőtlen bakancsban
ember igyekszik
a kihalt
vasútállomásra
jéggé vált vizekre
madár szalad

KONDOR BÉLA: NŐI FEJ, AGYÚVAL

Új könyvek

Vannak olyan könyvek, melyeket nem szoktunk egyvágatában elolvasni, mégis könyvtárunk, házi könyvespolcunk fontos helyén várják, hogy nap mint nap kézbe vegyük őket. Ilyenek a szótárak, enciklopédiák és a lexikonok. A kézikönyvek iránt nálunk is igen nagy mértékben megnőtt az érdeklődés s a lexikonkiadás műhelye, az Akadémiai Kiadó alig győzi kielégíteni az igényeket. Általános és szaklexikonjaink magas színvonalon, a legjobb tudományos erők bevonásával készülnek. Van már többek között teljes művészeti, természettudományi, orvosi, magyar irodalmi; képzőművészeti, biológiai, pedagógiai lexikonunk. A legnépszerűbb (szinte évente készül belőle új és új lenyomat) a 7 kötetes Új Magyar Lexikon. A Világirodalmi lexikon VI. kötete a napokban került a könyvesboltokba. E nagyszabású vállalkozás felveszi a versenyt a hasonló olasz, szovjet, német kiadványokkal. A VI. kötet első címszava: kamcsatkai irodalom, az utolsó: Margaret Lane. Ez a kézikönyv térben és időben a teljes világirodalmat felöleli. Megtaláljuk benne a mai költőket éppúgy, mint a IX. századi bizánci görög írókat. Az egyes cikkek közlik a szerzők nevét (álnevét), életrajzi adatait, megjelenő műveiket és értékelik munkásságukat. A lexikon nagy erénye, ami használhatóságát jelentősen növeli, hogy felsorolja a szerzők magyar nyelven megjelent munkáit, valamint a róluk szóló irodalmat is. A szerzői biográfiák mellett az egyes népek, nyelvek vagy kisebb népcsoportok irodalmának rövid összefoglalását, az elméleti, műfaji kategóriák meghatározását is tartalmazza a lexikon.

Egészen kivételes és nagy jelentőségű kézikönyv látott napvilágot az Akadémiai Kiadónál: *Európa állatvilága – Hétnyelvű névszótár*, amely 12 ezer szócikket tartalmaz. Európa állatvilágáról vonatkozóban értelmezi az Atlanti óceántól az Ural-hegységig, a Grönlandi tengertől a Földközi tenger déli partvidékéig. A két vastos kötet 150 ezer(!) állatnevet tartalmaz. Az egyes szócikkek elején betűrendben a tudományos latin név áll, ezt a német, angol, francia, magyar, orosz nyelvű változat követi. Minden nyelven belül megtalálhatók a különböző variánsok: tájnyelvi, népies, tolvajnyelvi vagy olyan elnevezések, melyek ma már nem használatosak. A névszótár Gozmány László összeállítása. Nem túlzás fantasztikus teljesítménynek minősíteni e tudományos munkát. Minden címszót kód követ, amely alapján megállapítható a faj állatrendszertani helye az első kötethez illesztett rendszertani fűgelenek segítségével. Gozmány művének használhatóságát csak megbecsülni lehet, a sokféle mutató megsokszorozza az összehallgatás gyakorlati hasznát a természettudósok és a szakemberek számára. E kötetnek ott a helye minden könyvtárban, kutatóintézetben, középiskolában, hiszen nemcsak szótár, hanem áttekinthető mutatói segítségével rendszertani kézikönyvként is használható.

A testes lexikonok mellett vannak kisebb kézikönyvek is, melyek célja a tájékoztatás, az adatok, tények visszakerekesítése, illetve új ismeretek szerzése. A Kossuth Kiadó Mit kell tudni... sorozata segít eligazodni a világban, nemcsak politikai, ideológiai, hanem földrajzi, társadalomtudományi tekintetben is. Legutóbbi kötet: *Mit kell tudni Romániáról?* E kis kötet jó összefoglalása mindannak, amit Románia földrajzáról, népességi megoszlásáról, történelméről, politikai, társadalmi szervezeteiről „tudni kell”. Számok, tanulmányok, adatok tükrében mutatja be a fejlődő Romániát.

A történelem nem tűr kívülállást

A Tanácsköztársaság bukását követő fehérterror legvéresebb kezű eszköze, a „fehérkésztűs” Prónay-féle tisztítkönyv tagjai a szennyes munka elvégzését követő „konzolidáció” során „tisztességgel” munkakörbe kerültek. Leánynevelő intézet, árvaszéki hivatal vezető pozícióit töltötték be. Az abszurditás maga a reális történelmi valóság.

A reális elemek dokumentáris hűségű kibontásával megmutatni a Tanács hatalmat követő ellenforradalom történelmi abszurditását — ez volt Sükösd Mihály célja 1968-ban megjelent, *A kívülálló* c. kisregénye megírásakor. A sajátos, eredeti szemléletmód megvalósítására Vancsura Mihály, a Prónay-különművészhöz sodródott, a Vörös Hadsereg századbiztosából lett spicli szükségesszerű tragédiáját dolgozta fel a szerző. Regényében kimondatlanul is jelen van a görög sorstragédiák feltartóztatatlanságával bekövetkező általános történelmi igazság: az egyéni érdek (élet) mentése, a „kivonulás a történelméből” lehetetlen, az az egyén lelki és testi megsemmisüléséhez vezet.

A fiatal házaspár Vancsura Mihály századbiztos, a bukás bekövetkeztéig hűséggel szolgálta a Tanácsköztársaságot. A „tisztogatást” végző tisztítkönyv különítmények megjelenésekor úgy dönt, önként felajánlja szolgálatait Prónay alezredesnek, remélve, hogy így „felülkerekedve”, saját maga és felesége számára biztosítani tudja a tomboló terror előli menekülést, s külföldön kezdeni új életüket. Számítása nem válik be. A testi és lelki megaláztatások során spiclivé, a hatalom becsstelen kiszolgálójává süllyed. A „fehérkésztűs urak” feleségét sem kímélik, házasságát is megbecstelenítik, s végül tragédiája fizikailag is beteljesedik.

A regény történelmi hitelét, mának szóló üzenetét jelzi, hogy megjelenése óta már a második színpadi adaptációval találkozhatunk. Az 1969-es budapesti bemutatást most a Katona Imre átdolgozásában színpadra állított változat követte. A dramaturg — s egyben a regény történelmi háttérében reális figurák néhol levegőtlenné váltak, a közegüktől megfosztott párbeszéd nem mindig elégségesek egy jellem teljes kibontásához. Különösen problémássá vált Vancsura feleségének, Mária (Bókay Mária) az alakja. A regényhez képest súlyos, konkrét időtartamban mérhető jelenléte, motivációs szerepe lényegesen megnövekedett, elmondható szövege viszont elégtelen mértékben megvalósítására, kapcsolatok mélységbeli és folyamatos változásának ábrázolására.

Hogy mégis impresszionáló előadást láthattunk, azt a ren-

A kívülálló

Sükösd Mihály drámája a Kamaraszínházban

dező Katona Imrénél s a színi nézőkkel együtt köszönhetjük. A mai lengyel — első sorban a lengyel amatőr — színjátszás eszközeinek tudatos és következetes alkalmazásával maradéktalanul megvalósította a reális és abszurd azonosságát, ugyanakkor szükségesszerűvé tudta tenni az egyéni tragédia realitását is. Kitűnően gazdálkodott a hang- és fényeffektusokkal, sokszor képes volt szöveg-hátter nélkül is a megfelelő légkör megteremtésére. Egyáltalán: ritkán láttunk Pécsen prózai darabot ilyen következetesen jó világítási hatásokkal építve. Külön kell szólnunk a zenei effektusokról is. (Zenei vezető: Papp Zoltán.) Ezek fedték a kívánt hatást, szüntelen jelenlétük ellenére sem váltak bántókká, uralkodóvá, mindig pontosak voltak. Mindez egyben értékelhetője Papadimitriu Grigorisz és Lakner Tamás teljesítményének.

A rendezéssel szemben támadt hiányérzetünk is első sorban abból adódik, hogy a darab által közölt, a „kívülálló” vonatkozó általános történelmi evidenciát Katona Imre kiemelten próbálta hangsúlyozni a konkrét történelmi szituációt kortalanra tevő anakronisztikus eszközök (nylon-harisnya álarc, elektromos vaku) tudatos alkalmazásával. Adott témában épp a történelmi valóság hordozza magában a kortalan mondanivalót. A színészvezetésben is érezünk némi bizonytalanságot. Ez első sorban Prónay alezredes (Galambos György) figurájának megformálásánál mutatkozott.

Meller András csupasz színpada jó játéklehetőséget biztosított. Jelméztérben alkalmazkodott a rendezői koncepcióhoz: elekrülte a kort idéző „fehérkésztűs” egyenruha-konvenciókat, megmaradt az általános jelzéseknél.

Szilárd István

A főszerepben: Csikos Gábor

Költészet napja, '79

Bárdosi Németh János

Vers

Vigye szavamat messzire,
hegyek fölé és sírba le,
égzengés orgonáin át
hallják meg elfúló szavát,
nem, mint rekedt, de tiszta hang,
csináljon mindenütt zavart,
rontsa le dölyfös emberek
vártornyait, ha megreked,
s nem szállhat sólyomként tovább,
a dalt, az arany-trombitát,
ne törje meg se rettenet,
se felhő-rajzú zord egek,
mint füst, a béke madara
csapongjon fennen, magasba,
vigye a jó hirt, im a Szép
meglelte szárnyas istenét.

Csorba Győző

Nehezen s gazdagon

Mihelyt egy házfal ledől
énbennem tüstént feláll
mihelyt egy utca leomlik
énbennem újra kinő
Menetben hosszú sorokban
vonulnak vonul a volt
város a változott létbe
belém és épül föl ott
Nehezen s gazdagon élek
egyszerre kívül belül
Jó annak ki korán elment
s annak ki nemrég van itt
hordozza vagy csak a régít
vagy csak az egész mait
Jobb annak aki ha indul
járhat a kedve szerint
egyszerre többszörös útnak
járhatja meg köveit
sokszoros szákmányt szerevve
tud hazatérni megint
fáradtan lábaremegve
fáradtan de boldogan

Arató Károly

Költészet

Élesen látlak
partodon, cserzett arcú!
Rádfornak ellazult körvonalaid —
alkonyba csobbanón
hálód merül,
kiemeled a Napot, elvakít.

Figyelem pontos mozdulataid.

A hőmpolygó homályon
ki-ki-küldte papírhajók
ide-oda dölvé sodródna feléd
— hozzanak hírl
neked valami jót!

Várod, mint minden ember várja,
míg hálód emelgeted, ázol-fázol —
Csak Nap legyek,
ne Hold,
ha sötét
folyódból engem is kihalászol!

Tallózás 60 éves újságokban A megszállt Baranya sajtója a Tanácsköztársaság idején

A Tanácsköztársaság sikertörténetét az időszerű kiadványok és a napilapok más-más szemszögéből értékelték attól függően, hogy kinek a tulajdonában voltak, illetőleg milyen világnézetet képviseltek.

A megszállt Baranya sajtótörténete még feldolgozásra vár. A rendkívül színes, változatos téma megvilágítására töreként lépés a néhány évvel ezelőtt megjelent „sajtóbibliográfia” Iglói Zoltán tollából.

Vizsgálódásunk szempontjából 1919. március közepétől április 18-ig sajátos helyet foglal el a „Munkás”, a Szociáldemokrata Párt pécsi szervezetének hetenként megjelenő kiadványa, valamint a „Pécsi Napló”, polgári napilap, szerkesztője Lenkei Lajos. Érdekesége a dolognak az, hogy a két újság már évek óta egymással párhuzamosan jelent meg, viszont 1919. április 18-tól a „Pécsi Napló” szerkesztését a Pécsi Szociáldemokrata Párt vette át, így a „Munkás”, ha rövid időre is, de megszűnt.

1919. március 19-én a Pécsi Napló „A szociáldemokrata párt által átvett törvényhatóságok” című tudósításából megtudhatjuk, hogy a magyar városok kormányzását egymás után veszik át a szociáldemokraták.

Ugyanerről írt a „Munkás” is március 22-én, a Tanácsköztársaság győzelméről még nem tudva, „A demarkációs vonalon túl” című cikkben. A két tolmácsolás között nagy a különbség. Az utóbbi sokkal határozottabban az átalakulás mellett foglalt állást, a többi között így: „...Látjuk, hogy pl. Szegecsen, Kaposvárt és egyebütt a szociáldemokrata pártok veszik át a közigazgatás irányítását. Nagybirtokokat és ipari nagyüzemeket szocializálnak, munkás termelőségvetkezéseket alakítanak és különféle munkásjóléti és szociális intézményeket szerveznek. A demarkációs vonalon túl tehát fontos események játszódnak le. Izzik, forr minden és a régi, korhadt Magyarország óráról órára alakul át minden intézményében a nép igazi hazájává...”

A „Pécsi Napló” március 23-án adott hírt először a Tanácskormány megalakulásáról, akkor is „magán forrásból”. A cikkben az új kormány névsorát és a budapesti események előzményeit olvashatjuk, elmarasztalta a Vyx-féle ultimátumot. A lap itt még nem foglalt állást. Ugyanezen szám második oldalán azonban lehullt a lepel „Hogy történnék Somogyban a nagybirtok kommunizálása” című írás révén. A tudósító elmarasztalta a somogyi cselekedeteket, béréseket, iparosokat és egyéb alkalmazottakat, akik kommunista alapon szervezkedve elkergették a képzett tisztviselőket és megalakították az úgynevezett „bérestandcsokat”. A cikk írója végig a képzettségét húzza alá, hangsúlyozva a föld új „urainak” képzettségét. Kijelentette, hogy a termelés területén úgysem fognak megfelelő szervezőkészséget elérni. „Aggodalmait” így fejezte be: „Az eredménnyel azok, akik most benn ülnek a gazdaságban akkor is meg lesznek elégedve, mert hisz a múlt eredményeiket viszonyítva nekik a birtok kevesebb jövedelme is összehasonlíthatatlanul több eredményt jelent, ...de az ország a rendszertelen gazdálkodásnak csak kárát láthatja!” Somogy megyét, annak fővárosát, Kaposvárt a Tanácsköztársaság történetében fogalomként emelhetjük ki. Kunfi Zsigmond a tanácskormány közoktatásügyi minisztere, aki a Berinkey kormányban is ugyanezt a posztot töltötte be, március 22-én Kaposváron járt és amit 1918. november 6-án képtelen volt megoldani, az iskolák államosítását, annak keresztülvitelére egy nap alatt Somogyban a legathatósabb támogatást

kapta meg. Erről írt a Pécsi Napló hírvivata.

Március 25-én már ez a lap is szemmel láthatólag közelítette álláspontját a Tanácsköztársaságot támogatókkal. Mi sem bizonyítja ezt jobban, hogy egy-két keményebb hangot megütő hasábot már maga a cenzor sem tűrhetett meg, így az újság fehér foltokkal tele került az olvasó kezébe, pedig ez ritka jelenség volt addig a Pécsi Naplóval. Vezércikként Werner István írása jelent meg „Szocializmus és nemzeti politika” címmel, aki párhuzamot vont a szocializmus erőinek térhódítása és az antant, illetőleg a párizsi békekonferencia tevékenysége között. A lap ezután közölte a sorsdöntő idők krónikáját, kiemelve az elnök és a kormány lemondásának körülményeit, a tanácskormány első lépéseit és Lenin üzenetét.

A március 27-i számban tudósítást olvashatunk a forradalmi törvényszék szervezéséről, amelyben megismerkedhetünk annak teljes mechanizmusával, belső rendjével. A hírvivóban az országos események közül a budapesti államrendőrség feloszlása hívja fel magára a figyelmet. A szakszerűen kiképzett tagok munkáját és közreműködésüket a Vörös Hadseregnek ajánlották fel. Másnap a Vörös Hadsereg megalakításáról értesülhetünk az olvasó. Katonáinak kötelességeit így fogalmazták meg: „A Vörös Hadsereg minden katonájának egyenlő kötelessége a forradalmi proletárság érdekeinek védelme minden külső és belső ellenség ellen, harc a viláproletárság felszabadításáért. A Vörös Hadseregben nem lehetnek osztálykülönbségek, semmiféle rendfokozat és rangjelzés nem ismer, csak parancsnokai és katonái vannak.” Március 29-én a lap első oldalán Károlyi Mihály nyilatkozott Vyx leveléről, amit így fejezett be: „Sem a joglemondásban, sem az ilyen tényleges állapot megteremtésében és elismerésében nem mehetett bele egyetlen magyar ember sem a legszélsőbb nacionalistától a legszélsőbb nemzetközi eszméket vallóig.” A továbbiakban a tanácskormány egyes intézkedéseit és rendeletét közölte a Pécsi Napló, mégpedig a „Munka kényszer és munka jog”, a „háborús segély meghosszabbítása”, az „ápoló apácák elbocsátása”, a „vörös hadsereg tagjainak napidíjai”, és „csak igazolásra fizetnek bankot”. A rendelet az összes magyarországi ház állami tulajdonba vételét közzölte 10 paragrafusban, köztük a megszállás ellenére Pécs házai is szerepelnek.

A „Munkás” — hitilap lévén — március 29-én jelenthette be a Tanácsköztársaság kikiáltását. Kitérő örmömmel és lelkesedéssel üdvözölte az első magyar proletárállamot. „Magyarország Tanácsköztársaság” című vezércikkben részletesen közölte a párizsi békekonferencia titkos határozatát, Károlyi és a kormány lemondásának körülményeit, Károlyi szózatát, a munkáspártok egyesülésének okait, az új kormány kiáltványát, első intézkedéseit és Lenin üzenetét.

1919. március 31-én a „Pécsi Napló” hasábjain megjelent „Az öngyilkosság politikája?” című ideológiai fejtegetés. Bírálja, agitálja a „kishitűeket”, akik gondolkodásuk elmaradottsága miatt nem tudják elfogadni a magyar proletárhatalmat. „Mit féltek kishitűek? ... Új életünknek, a tisztesség emelber sors biztosításának ma már csak egyetlen útja van. Ezt kell követnünk! Ha új csapást kell is törni, az a kérés munkás tenyér, mely a munkától törött fel, elég erős arra, hogy irdatlan vadonban is megszgyét vájon. Bizzuk rá magunkat nyugodtan.”

Ifj. Erdődi Gyula
levéltári munkatárs

Új folyóirat

Régóta időszerű volt már ennek a lapnak a megszületése. A nyelvművelés ügygye, valamennyiünk ügyvé vált az utóbbi évtizedekben. Önálló folyóirata azonban a széles tömegekhez szóló nyelvművelésnek mindeddig nem volt. A Magyar Nyelvőr és a Magyar Nyelv többnyire csak a szakmabeliek szűk köréhez jutott el. A rádió és a televízió nyelvművelő műsorai sem pótolhatták ezt a lapot, mert talán sehol máshol nem érvényes annyira, mint éppen itt az ismert latin mondás: a szó elszáll, az írás megmarad.

A lap első oldalán Lőrincze Lajos beköszöntőjét olvashatjuk. Idézzük a szerkesztőség célját megfogalmazó szavait: „fő feladatunk, hogy megtanítsuk a magyar emberek száz és százereit anyanyelvünk tudatos és pontos használatára”. Ennek érdek-

Édes Anyanyelvünk

ben — mint a továbbiakban kifejtjük — a legégetőbb kérdésekkel, a mindennapi élet legfontosabb nyelvhasználati problémáival kívánnak foglalkozni, mégpedig úgy, hogy ne csak a szakemberek kis része értse, hanem mindenki, aki a nyelv dolgai iránt érdeklődik.

Az elképzelések megvalósítását segítő rovatok szinte mindegyikét felsorolhatnánk érdekességképpen, azonban már néhány említése is érdekelte, hogy az Édes Anyanyelvünk milyen csapáson indult el. A Stílusosan, határozottan rovat az irodalmi és köznyelv stílusesszkeivel foglalkozik. Külön teret szentelnek a szakmai nyelvek egyre bonyolultabb problémáinak (Szakmai berkekben), a helyes, magyaros beszéd kérdéseinek (Beszélni nehéz), a helyesírás megannyi, valamenny-

nyünket érintő, foglalkoztató gondjainak (Helyesírás! Helyesírás!). Élvezetes csemegéket kínál az Éber szemmel, éber füllel rovat, melyben a sajtó, a rádió, a televízió — nemegyszer humoros — nyelvbottlások kerülnek terítékre. A játékos kedvelő olvasók különböző nyelvi rejtvényeket találhatnak a lapban.

A népes szerzői gárda legjobb nyelvészeink sorából került ki. Többen nemcsak ismeretek, hanem eddigi nyelvművelő munkájuk révén népszerűek is (Lőrincze Lajos, Grétsy László, Ladó János, Rácz Endre).

Végül egy észrevétel: jó lenne, ha a tartalmában oly kitűnő lap a jövőben külsejét illetően korszerűbbé válna, mert sem a kiállítása, sem papírjának minősége nem éri el azt a szintet, amit pedig joggal megérdemelne. K. S.

A Mecseki Ércbányászati Vállalat honismereti tevékenysége

Emléktáblák a Balaton partján

Már szinte köteggé súlyosodnak azok a levélművelő és válaszok, amelyeket dr. Marton István, a MÉV osztályvezető jogtanácsosa küldött és kapott a különböző tudományos intézményektől, tanácsoktól, vállalatoktól, üzemeiktől. Majd mindegyik levél tevőlegesen támogatást ígér a Balaton-part egy-egy helységében nemzetünk nagyjainak emléktáblával való megörökítésére.

Hobbiból vagy szenvedélyből, avagy múltunk jelentős eseményeinek a feledéstől való megmentése végett végzi-e dr. Marton István e munkáját? Minden bizonnyal honismereti szeretetből. Hihetetlen lelkesedésének eredményeként 1974. szeptember 20-án került sor Balatonfüreden az első magyarországi emléktáblák felavatására. A felavatást a Mecseki Ércbányászati Vállalat által 1961-ben újjáépített füredi Horváth-ház, történelmi nagyjaink (Kossuth Lajos, Vörösmarty Mihály, Wesselényi Miklós stb.) egykori nyaralóhelyét jelölték meg emléktáblával, rajta Keresztury Dezső dicsőítőjéről: „Őrizd nemzeti múltunk szép emlékeit úgy, hogy bennük újulj magad is, újra teremve hazánkat.” Az emléktáblát a MÉV itt is Zsolnay-pirogránitból készíttette füredi tájat ábrázoló eozin betéttel.

Az elmúlt év őszén tudományos emlékülés keretében ünnepelték Balatonkeresztúron Béli Mátyás emlékét. Ez a kiváló polihisztor ott többször is megfordult Festetics Pál jogtudós kastélyában, és itt írta meg a három balatonai megye (Somogy, Veszprém és Zala) történelmi földrajzát is.

Ma már alig tudunk valamit erről a 230 évvel ezelőtt elhunyt tudósról, a honismereti irodalom úttörőjéről. Pedig Béli Mátyás nemcsak a Balaton első, a maga korában szakszerű leírását hagyta ránk, de 82 kötetnyi latin nyelvű kézirata és számos, még életében megjelent munkája pótolhatatlan kincs a magyar tudományos életnek.

„A honi tudományosság e büszkesége” — ahogy Beöthy Zsolt jellemzi — egyszerű méltóságosmerő fiaként született 1684. márc. 24-én, 295 évvel ezelőtt a Zólyom megyei Ócsován. Losoncon, Kálnán, Alsó-Sztrégován, Besztercebányán,

majd Pozsonyban tanult. 1700 végén, hogy magát a magyar nyelvben tökéletesítse, Veszprémbe, majd Pápára ment. Halléban, a Thomasius-féle racionalista filozófia székhelyén héber és görög nyelvet tanult, egyháztörténelmet hallgatott. Hazatérve mint a pozsonyi ág. h. ev. hitvallású gimnázium rektora, állandó kapcsolatot tartott fenn a külföldi tudományos intézetekkel, számos tudós társaság beavasztotta tagjai közé. Bár erős volt a kísértés a külföldre való visszatérésre, Béli Mátyás mégis itthon maradt, vállalva a kisszerű körülmények közepette is az ország megismerésének és megismeretetésének nemese feladatát. Kiemelkedőbb tudású tanítványait is rábírta, hogy szüneljűkben végezzenek helyi és családtörténelmi kutatásokat.

Ez a szociográfiai jellegű kutató-felmérő munka nem ment nehézség nélkül. A hivatalos körök féltek attól, hogy a külföld Béli Mátyás írásából megismeri az ország állapotát. Ezért is, és mert közbenjárt a Rákóczi-felkelésben résztvevők érdekében, följelentették, s alig tudta életét megmenteni Heister körmei közül.

A tudós pozsonyi rektor már első értekezésének egyikében is hangyaszorgalomról tett tanúbizonyosságot: összeszedte és 1718-ban kiadta a hun-szkita írásra vonatkozó irodalmi anyagot. A régi székely betűkről való ismereteink nagyrészt az ő tudósításán alapulnak. Számos kiemelkedő munkája közül csak néhányat említnék: megírta a régi és az új Magyarország föld- és néprajzát; közzétette a magyar történeti forrásmunkák egy részét; Anonymus első kiadója: a Nova Posoniensa

c. lap megalapítója és szerkesztője, és végül: 82 kötetnyi latin nyelvű írás az ország megyéiről (Notitia Hungariae). E kötetek kimeríthetetlen kútfőráis a magyar topográfia és genealógiának. A hatalmas mű első része a kilenc Dunán inneni vármegyét öleli fel, a további részek javarészt még kéziratban vannak, köztük a baranyai is. Megjelentetésükkel jobban megismerhetnénk — Béli szavait idézve: a XVIII. század elejének duls Pannoniáját, édes Magyarországot.

Ennek az édes hazának gyermekei kissé megkésve áldoznak a fáradhatatlan tudós emlékének. A Mecseki Ércbányászati Vállalat által 1978. szeptember 28-án Balatonkeresztúron rendezett emlékülésen dr. Marton István jogtanácsos adta át a Fürtös György pécsi keramikus művész által készített emléktáblát a Sióúti igazgatóságnak. A pirogránitból készített emléktáblán Béli Mátyás eozin portréja, alatta pedig Keresztury Dezső hexameteres sorai: „Béli kutatott, hogy felbuzgassa mi él a hazában, s megdült tájain újra virulhasson Magyarország.”

Nemcsak a balatonkeresztúri, de a többi emléktábla felállításában is nagy segítséget nyújtottak a MÉV vezetői, dolgozói, a tanácsok szervek, a nagyobb üdülők fenntartói is. Találomra említette avató beszédében Keresztury Dezső író, költő, akadémikus, akit néven kívül több szál köt Keresztúrhoz: „Megható számomra az a kegyelet és buzgalom, hogy a mai nép egyre jobban rájön arra, hogy múlt nélkül nem lehet jövőt építeni.”

(-thisz)

Tollseprű

Söprögetés az üzletek előtt

„Elkészült a Bajcsy-Zsilinszky utcai üzletsor, sorra nyílnak az árusító egységei” — olvashattuk nemrég a Naplóban.

A nyitás idejéről külön-külön is tájékoztattak bennünket a közzétett hirdetések. Az egyik így kezdődött: „A BARANYA MEGYEI ÉLELMISZERKERESKEDELMI VÁLLALAT ápr. 3-án nyitja meg új, korszerűen berendezett BAROMFI-BOLTJÁT Pécssett, a Bajcsy Zs. ú. 4 szám alatt.”

Nem okvetlenkedés vagy pellengérré állítás végett, csupán tanulságul meg kell említenünk az idézett mondatban található helyesírási hibákat. Az első, amit szóvá kell tennünk, az „élelmiszerkereskedelmi” szó helytelen írása. A Helyesírási tanácsadó szótár szerint ugyanis három elemből álló összetétel esetén a hétszótagos vagy annál hosszabb alakulatokat mindig kötőjellel tagoljuk a két fő összetételi tag határára. Mivel említett szavunk három elemből áll, kilenc szótagú alakulat, ezért kötőjelesen ekként kellett volna írni: *élelmiszer-kereskedelmi*. (Egyik olvasónk szóvá tette, hogy a Landler utca sarkán levő bolt *Élelmiszer* neonbetűi közül az e-k a-nak látszanak. Mit csináljunk? Így is van értelme!)

De hogy a témánál maradjunk, az előbbi hirdetésben sarvaszhibára is bukkantunk. Az „ápr. 3-án”-t bizony már 25 év óta pont nélkül ekként kell írni: „ápr. 3-án”. Az is közismert, hogy a „korszerűen” szót bizony hosszú úval kellett volna írni. Elégé elmarasztalható a Bajcsy-Zsilinszky utcánévben a név közötti kötőjel hiánya és a kettős név kiíratlan volta is. Ha valakinek kettős neve van, nem szabad névcsonkítani, hanem ki kell írni mind a két nevet. És mivel a Bajcsy-Zsilinszky utca nem út, ezért az utca rövidítése sem új, hanem csak u. De ha mégis valaki útnak tekinti ezt az utcát, akkor sem lehet azt újval rövidíteni, mert az utat nem lehet, és nem is szükséges rövidíteni. A „4 sz. alatt” szintén félreérthető, mert egyesek azt gondolhatják, hogy négy épületben kell keresni a baromfiboltot. A 7H-ról pedig csak sejtjük, hogy hét órát jelent. Az órát ó-val lehet és kell rövidíteni, ezért felesleges a latin szóhasználat.

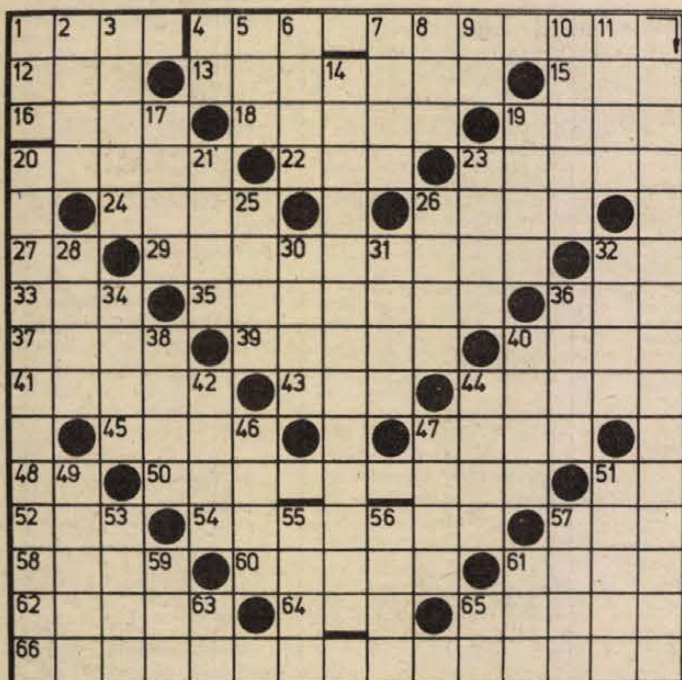
Mindezeket a hibákat hiába keressük a BARANYAKER hirdetésében, amely április 2-án-t, korszerű-t, Bajcsy-Zsilinszky utat, óráig-ot ír. Helyesen írta a Bikali Állami Gazdaság a 12 sztagú „tarkarmánykeverőüzem-vezető” és az „igazgatóhelyettes” szót. Ez utóbbi szó ugyan hét szótagú, de egybe kell írni, mert a két egyszerű, szóból álló összetételt sohasem kötőjelezzük, akárhány szótagú.

Más hibában leledzik a „Baranya megyei Baromfifeldolgozó és Forgalmazó Közös Vállalat” hirdetése. Mivel a „forgalmazás” is a baromfikra, illetőleg a baromfiakra vonatkozik, helyesen így kellett volna szövegeznünk: „A Baranya megyei Baromfifeldolgozó és -forgalmazó Vállalat”.

Helyesírási szabályzatunk szerint: „Ha két vagy több egymás után következő összetett szónak azonos az előtagja, rendszerint csak az első összetett szót írjuk ki teljes alakban. Ilyenkor az elhagyott közös előtagra kötőjellel utalunk”.

Tóth István dr.

Keresztrejtvény

Tiszta szívvel

Hazánkban április 11-e, (vízszintes 4. és 66.). Tragikus sorsú nagy költőnk egyik sokat idézett költeménye: (függőleges 14.). A költő édesanyjának neve: (függőleges 20.)

VÍZSZINTES: 1. Erdélyi város. 4. (Beküldendő.) 12. Férfinév. 13. Ruhát simítók. 15. Tar betűi. 16. Vissza: egyenletes. 18. Magyar Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak. 19. Község Tata mellett. 20. Lovacsák. 22. Fürdőedény. 23. Kettéoszt. 24. Étélizésítő. 26. Becézett férfinév. 27. C. G. 29. Edesség. 32. Az egyik évszak mássalhangzója. 33. Kuckó. 35. Tápláléka. 36. Őn, németül. 37. Kiváló, elsőrendű. 39. Baranya megyei község. 40. Igyekszik. 41. Együgyű ember. 43. NEE. 44. Taliga. 45. Hodály. 47. Folyószegély. 48. Azonos betűk. 50. Nyugodt, gondtalan. 51. Dátumrag. 52. Szomorú. 54. Anekdotázó. 57. Egyik szülő. 58. Átlukaszt. 60. Ájuló. 61. Vissza: kis növésű ló. 62. Gonosztevő. 64. Vissza: árszt. 65. Iszkolj. 66. (Beküldendő.)

FÜGGŐLEGES: 1. Vérrokon. 2. Keret. 3. Idegen női név. 4. J. V. 5. Vissza: kínai államfő volt. 6. Göngyöleg. 7. Pénzzé tesz. 8. Markol. 9. A A. 10. Tömegközlekedési eszköz. 11. Régi ürmérték. 14. (Beküldendő.) 17. Macskariasztó sző. 19. Vissza: létezem. 20. (Beküldendő.) 21. Szőke,

csúfneve. 23. Nemzetközi Sakk Szövetség. 25. Íróeszköz. 26. Szelő. 28. Piramis. 30. Egy se, nemetül. 31. Belső szerve. 32. Talajdonod. 34. Vissza: éppen hogy. 36. Könnyezett. 38. Kugli. 40. Rövid nyári nadrág. 42. Szovjet félsziget Finnország mellett. 44. Becézett női név. 46. Ady Adélja. 47. Száz centavo. 49. Csúfak. 51. Gondoz. 53. Tűzhely része. 55. Tűzet szüntess. 56. Dél-Afrikában honos, fa nagyságú liliomfajta. 57. Nélvelős égitest. 59. Gyom. 61. Lábíkrája. 63. Részvénytársaság. 65. Tinó belseje.

G. Gy.

Beküldendő a helyes megfejtés: április 17-én, (kedd) déli 12 óráig beérkezőleg, LEVELEZŐLAPON, Dunántúli Napló Szerkesztősége, Pécs, Hunyadi út 11., 7601 Pf.: 134 címre.

A március 25-i rejtvény megfejtése: Lohengrin. Mert nem a zord égből jöttem én el, a fény országa volt hazám.

Könyvjutalmat nyertek: Asztalos Ferencné, Vasas II., Flórián tp. 1/1., Brunner György, Kővárosi közlő, Újtelep 14., Józsa Lajosné, Pécs, Rácváros u. 41/1., Frank Mártonné, Sellye, Ifjúság út 25., Varga Ottó, Pécs, József A. u. 25.

A könyveket postán küldjük el.

Gyermekopera — Ellopott nap címmel

Ifjú zeneszerző

Brjanszkban az „Ellopott nap” című gyermekoperát adták elő a zeneiskola ifjú szólistái, kórusa és zenekara. Az opera Csajkovszkij zenéjének motívumai alapján készült. Az előadásnak nagy sikere volt, a nézők lelkesen tapsoltak a szerzőnek, a tisztes Vologya Dubinyinnak, aki a zeneiskola növendéke.

Vologya zenész családból származik. Apja, Igor Konsztantinovics az Orosz Föderatív Köztársaság érdemes művésze, a megyei filharmónia zenekarának karmestere, anyja, Larisa Apolloszovna hegedűórát ad a zeneiskolában. Nyolc éves koráig Vologya-t nem tanították zenére, de mindennap hallotta otthon a zenét és koncertekre vitték. Egy alkalommal észrevették, hogy Vologya annak ellenére, hogy még nem ismerte a kottát, hallás után próbálta lejegyezni és zongorán lejátszani az ismert melódiaikat. Ekkor Vologya-t beírták a zeneiskolába.

Az „Ellopott nap” című egyfelvonásos opera nem az első szerzeménye. Az ifjú zeneszerző már komponált néhány éneket, dalt és románcot. Most új operán dolgozik, „Ilja Muromec” címmel.

Vologya új művön dolgozik

Szabad idejében ő is szívesen focizik

Galambosi László TÓTÁGAS

Site-suta búbosbanka poroszkál.
Tótágast áll Harcsa Hügó, trombitál.
Földön, vizen fehér faág virágozik.
Csillagfényben vándorolunk hazáig.
Édesanyám, búbosbanka megpihen.
Álmodja, hogy tulipán nő szívemen.
Tulipánból aranylétre fölragyog.
Gyopárból font harangokkal kongatok.
Kong a harang. Búbosbanka fölébred.
Bronzszakállú kalászkok közt lépeget.
Poroszkálj csak, tollsüvegű madárka.
Ekék mögött magot rejt a barázda.

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIO

6.05: Kellemes vasárnapot! 8.10: Őt kontinens hét napja. 8.26: Verburkosok. 9.00: Az MRT gyermek-kórusa énekel. 9.20: Magyar Múza. 10.03: Útközben. 10.08: Nemzetközi rádiójáték-fesztivál. 10.43: Operett-felvételek. 11.14: Vasárnapi koncert. 13.00: Föld alatti tanulság. 13.10: Operafelvételekből. 14.04: Rádiólexikon. 14.34: Régi magyar dalok. 15.10: Új felvételeink. 16.03: Candi vagy az optimizmus. Rádiójáték. 17.27: A vezénylőpálya mágusai. 18.05: A tudomány-technikai forradalom és a természet irányítása. 18.15: Hol volt, hol nem volt... 18.45: Diákkönyvtár. Egy magyar nábob. 19.55: Népi zene. 20.29: Operalemezeinkből. 21.42: Romantikus kórusmuzsika. 0.10: Dél-amerikai ritmusok.

PETŐFI RÁDIO

7.00: Az unitárius egyház felőrlése. 7.30: Orgonaművek. 8.05: Mit hallunk? A jövő hét műsorából. 8.30: Miska bácsi leveletládája. 9.00: Emlékezés Hont Ferencre. 9.20: A Rádió Kabarszínháza. 10.33: Színházi Magazin. 12.00: Jó ebédhez szól a nóta. 12.57: Mesejáték. 14.00: Reklámparádé. 14.05: Újdonságainkból. 14.33: Táskardió. 15.30: Nőkről — nőknek. 16.00: Híres előadók albuma. 16.35: Operett-felvételek. 17.00: Otári tea. 17.55: Mit üzen a Rádió? 19.03: Nótaképző. 20.20: Mikrofón előtt az íródalni szerkesztő. 20.38: Társalgó. 22.35: Zenés játékokból. 23.10: Az 1978. évi Montreuxi Nemzetközi Dzsesszfesztivál felvételeiből.

HARMADIK MŰSOR

7.00: A pécsi stúdió szerb-horvát nyelvű műsora. 7.30: A pécsi stúdió német nyelvű műsora. 8.08: Opera-

A RÁDIO ÉS TELEVÍZIO MŰSORÁBÓL

részletek. 9.11: Művészlemez. 10.10: Új Zenei Újság. 11.06: Zenekari muzsika. 13.05: Papzene. 13.55: Versek. 14.00: Világsszínház. 15.41: Népdalaink világa. 16.11: Romantikus muzsika. 17.10: Operadárk. 17.35: A Nemzetközi Rádióegyetem műsorából. 18.05: Hangversenykiklasz a szadunk zenéjéből — III. Közben: kb. 18.45: A magyar széppróza századai. 54. rész. 19.33: Új Bach-kantáta. 20.31: Slágerlista. 21.06: Jones császár. Rádiójáték. 21.56: Rohmann Imre zongoristája. Közben: 22.44: Kettős világban. Versek. 22.49: A zongoraest közvetítésének folytatása.

PÉCSI RÁDIO

17.00: Hírek. 17.05: A Pécsi AFESZ Janus Pannonius női karának jubileumi hangversenyéből (Részletek a III. 25-i Liszt-termi koncertjéből). 17.20: Szilka Emil jegyzete. 17.25: Vasárnapi kívánságok. 18.20: Sport-hírek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. A hét hetedik napja, Vasárnapi Magazin. 19.15: Német nyelvű műsor. A nagymamától az unokáknak. — Neue Zeitung előzetes. — Vidám történet nyelvjárásban. 20.00: „Gruss und Kuss” Rádió Budapest, zenés riport, üzenet és kívánságműsora külföldi és hazai németek számára. A műsort szerkeszti és vezeti: Ham-buch Géza és Hartmann Helga. 21.00: Műsorzárás.

MAGYAR TELEVÍZIO

7.23: Tévétna. 7.30: Mindenki iskolája. Fizika. 8.00: Kémia. 8.35: Deltácska. 8.55: Kisasszony az ab-

JUGOSZLAV TELEVÍZIO

9.00: Barázda — faluműsor, utána gyermekműsor magyar nyelven. 10.00: Mérleg pontos méréshez. 10.30: Miki egér csapata — filmsorozat. 11.00: Népi muzsika. 11.30: A tudás — vagyis. 13.30: Kritikus pont. 14.00: A nagy attrakció. Gyermeknek. 15.15: Vasárnap délután. 19.15: Rajzfilm. 20.00: Anna Domini 1973 — drámasorozat. 21.00: Zenéről — dokumentumsorozat. 21.50: Zenei album. 22.05: Sportszemle. 22.35: Labdarúgásról, riport.

MASODIK MŰSOR

16.25: Kézilabda. Krivaja—Medvescak. (Közvetítés.) 19.15: Rövidfilm. 20.00: A tenger titkai — dokumentumműsor. 20.50: Huszonégy óra. 21.10: A hét filmjei: Madeline — angol film.

HETFO

KOSSUTH RÁDIO

8.25: Mit üzen a Rádió. 9.00: A Költészet Hete. 9.10: A hét zeneműve. 9.40: Óvodások műsora. 10.05: Nyitnikék. 10.35: A századforduló operáiból. 11.22: Latin-amerikai históriák. 11.42: Engedjétek hozzám jönni a szavakat XIII. 12.35: Válaszolunk Vas megyei hallgatóinknak. 12.50: Zenei érdekességek. 15.10: Szovjet dalok. 15.22: Nemzetközi rádiójáték-fesztivál — gyerekeknek. 16.05: Händel: Concerto grosso. 16.30: Szocialista brigádok akadémiaja. 17.10: Gulyás László: Első szerelem. 17.24: A pályatárs szemével. 18.00: Szenthelyi Miklós hegedül. 18.15: Hol volt, hol nem volt... 19.15: Operadárk. 19.40: Sajtókonferencia. 20.40: Népdalok. 21.32: Híres zenekarok albuma. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Csak felnőtteknek! A magyar humor és szatíra története. 23.23: A Tátrai vonásnégyes felvételeiből.

PETŐFI RÁDIO

8.05: Nóták. 9.00: A Budapesti Koncertívózenekar játszik. 9.30: Nemzetiségek a nagyvilágban. 10.00: Zenedélelőtt. 11.55: Pillanatkép. 12.33: Kis magyar néprajz. 12.38: Tánczenei kották. 13.25: Közelkép a középiskoláról. 14.00: Kettőtől ötig... 17.00: Az Iszlám világa. 17.30: Otárid sebesség. 18.30: Zene-közélet. 19.35: A tegnapi slágereiből. 20.33: Társalgó. 22.30: Dzsesszfelvételeinkből. 23.15: Porter zenés játékaiból.

HARMADIK MŰSOR

8.08: Beethoven: Esz-dúr vonós-negy. 8.41: A bolygó hollandi. Operarészletek. 9.43: Új lemezeinkből. 10.30: Rádiólexikon. 11.05: Elisabeth Schwarzkopf énekel. 12.21: Magyar Múza. 13.07: Brahms: Négy dal női kórusra, két kúrt és hárfára. 13.26: Az 1978. évi Montreuxi Dzsesszfeszt-

tíval felvételeiből. 14.00: Szimfonikus zene. 15.54: Kórusaink ajánljuk. 16.05: Láttuk, hallottuk. 16.30: Huszonöt perc beat. 16.55: Kamarazene. 17.15: Operadárk. 18.12: Zsebrádiószínház. 18.30: A hét zeneműve. 19.05: Britten műveiből. 19.33: A Magyar Állami Hangversenyzenekar hangversenye. Közben: Kb. 20.15: Modern írók portréi. Kb. 20.35: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb. 21.20: Bartók kórusművek. 21.41: Új operalemezeinkből.

PÉCSI RÁDIO

17.00: Hírek. 17.05: A 8. mohácsi népdaléneklési verseny győzteseinek műsora. 17.20: Uránbányászok. Részletek Cseh Tamás, László Lajos drámájához írt kisrészletéből. 17.30: Nők negyedórása. Szerkeszti: Nőgrádi Erzsébet. 17.45: János vitéz. Részletek Kacsóh Pongrácz daljátékából. 18.00: Dél-dunántúli híradó. 18.15: Zenés percek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Népi kincsek nyomában. Válin István műsora. — Tamburazene. Közreműködik az eszéki rádió zenekara. — Szomszédaink életéből. Szerkeszti: Lakatos Miklós. — Aleksandar Dejanovic énekel. — Hírek. 19.00: Német nyelvű műsor. Hétféli magazin. Hírek, tudósítások. — A fotós. Erb Jánossal, a Dunántúli Napló munkatársával beszélget Gráf Vilmos. — Újdonságok innen-onnan. 19.30: Műsorzárás.

JUGOSZLAV TELEVÍZIO

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.45: Gyermekműsor. 18.00: Mesét mondunk. 18.15: A kultúra kincseiből. 18.45: Ifjúsági műsor. 19.15: Rajzfilm. 20.00: Tv-dráma. 21.00: Ki-választott pillanatot. 21.05: Mozaik — kulturális adás. 22.05: Komolyzene.

MASODIK MŰSOR

17.30: Dokumentumműsor. 19.00: Válogatás. 20.30: Sport karikatúrában. 20.35: Aktualitások. 21.05: Huszonégy óra. 21.15: Házi mozi: A szarajevói merénylet — jugoszláv film.

Komolytalan rovat

Barátom, a mesehős

Barátom tehetséges ember volt. Bizonyította ezt az is, hogy az egyik nagy fővárosi vállalat vezetője volt. Mint ilyennek is sikerei voltak.

Azután házasságot kötött a honvagy — őseitől örökölt kétszobás külvárosi kastélya. Állása ugyan lényegesen rosszabb lett, de itthon volt családi tuskulánumában.

Egyszer meglátogattam. Éppen vizet hordott. Nyolcvan méterről kellett hoznia, egy kerekűről. Ott volt vagy negyven gördülés, mire a vödör leért. Negyven oda, negyven vissza. Húsz vödör víz fölördése, ami egy gyenge fürdéshez elegendőnek tűnt, úgy kimerítette, mintha az olimpiára készült volna. Mindig izmosabbnak kellett volna lennie, de mind rozogábbá vált.

— Te! — mondtam neki. — Mindig jobban rozogatsz. Mi az ördög van veled?

— Tudod, az az átkozott kút! Meg a fűtés... — nyögte elhalóan.

— Azzal is baj van? — kérdeztem rémülten.

— Hajjaj! Hatvan mázsa szennetet vettem az idén. Alig van valami már! — sóhajtott. — Tizenöt foknál többet még nem sikerült kicsiholdunk...

— Na, te szegény! Jól bevásároltál... — mondtam részvételt.

Barátom tovább borongott. Mondott ugyan olyasmiket: „En most itt lakom őseim ősi fészkeben...” — de a fene ment volna vissza az ősi fészkekbe, ahol a zima dühöngött.

Aranyos fiú volt, de indulatos természetű. Ilyenkor az erek kötélvastagságúán ugráltak a halántékán. Szemrehányást nem tűrt semmiben sem, de főként irodalmi dolgokban nem. Őt a világ legrosszabb meseírója. Többet tudott a mesékről, mint egy néprajzos, és jobb lektorral életében nem találkoztam!

De régen rossz volt, ha ő írt mesét! Egyszer írókollégiába léptünk egy mesegyűjtemény kiadására.

Reménytelenebb vállalkozásra még nem került sor! Amíg a gyűjtést tartott, nem is volt semmi hiba! A botrány az átírástól tört ki. Nála a mesehősök nyelve kissé komplikált volt. A rendes népmesénél a fiú ment, mendégelt. Nála kőlekedett. A gonosz tündér nála motor-kerekpárral jött. A modernség kedvéért.

Az átírás nem is sikerült. Nem is jelent meg. Semmi sem történt, de elhatároztuk, hogy meakekerítjük az életét. Még jobban.

Jacó barátunkat fölkészítettük:

— Menj be hozzá, és mondd neki, hogy senkinek sincs olyan jó dolga, mint neki. Semmi dolga!...

— Nem haragszik meg? — kérdezte a gyámoltalan.

— Á! Tudod, milyen jó gyerek! És dolga sincs sok. Valóban jó neki!

Barátunk két perc múlva röptült ki. Csak úgy huppant!

Később derítettük ki, hogyan történt az egész. Jacó bement:

— De jó itt nekéd! — mondta.

A haver fölördült:

— Miért jó itt nekem?! — kérdezte vérszesen.

— Mert nincs semmi dolgod! Lopod a napot! — nyugtatta.

— Mit? — kérdezte kiüldölt szemmel. Az erek ugrottak már a homlokán.

Jacó megismételte:

— A napot. Mást úgyse lopatsz, hacsak itatóst nem.

— Te ezt komolyan mondd? — kérdezte vérszesen.

— Hogy-hogy komolyan? Hát mi a dolgod? — nyugtatta.

— Mars ki, te ganyé! — ordított barátunk, majd Jacó kraváliját megragadta, nagyot lökött rajta és kivágta a nyitott ajtón.

Jacó még miránk gyanakodott.

Hát érthető ez?

Szöllősy Kálmán

HÍREK

1979. ÁPRILIS

8

VASÁRNAP

Szeretettel köszöntjük
névnapjuk alkalmából
DÉNES
nevű
kedves olvasóinkat.

A Nap két 5.10 — nyug-
szik 18.23 órakor. A Hold
két 14.17 — nyugszik 3.26
órákor.

— Faiskola. A szabad-
szentkirályi tanács 3000
madárberkenye csemetét
vásárolt, melyeket az út-
törők ültettek el és gon-
doznak egy-két évig. A
faiskolából kikerülő cse-
metéket Szabadszentkirály,
Gerde, Pécsbagota és Ve-
lénny fásítására használ-
ják fel, a lakosság ülteti
majd ki valamennyit.

Ma este

VASÁRNAP

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Viktória (du.
fél 3 órákor) Hány János (este
fél 8 órákor) (Pécsi S. bér-
let)

MOZI

Petőfi: A fekete kard románcja
(10, hn2, 4) Kinek a törvénye?
(n7, n9)

Kossuth: Kinek a törvénye?
(10, 12) A fekete kard románcja
(13, hn5) Kovpak a Kárpátok-
ban (7)

Tanárképző Főiskola: Két
dioptriás távbalatás (4) Bi-
zalmi állásban (7) Heß. Műv.
O.: Levelek Marusiából (6)
Ifjúsági Ház: Ritkaságok bol-
tja (2) Fotó Háber (4) Fekete
Gyémánt: Detektiv két tűz kö-
zött (4, 6) Jászercsés: Lino-
nádé Joe (10) Fehér hajó (2)
Férfiak pároz nélkül (4, 6)
Rákóczi: Fehér hajó (10) Li-
monádé Joe (3) Áramütés (5,
7) Május 1.: Észbekaptál, gra-
tulálok (10) Utolsó szolgálat
(14, 16) Boly: Egykoronás ro-
mánc (3) Sebzett madarak (5)
Harkány: A beszélő kőntés
(10) Szótketés (5, 7) Komló,
Május 1.: A bátyjának klassz
öccse van (10) Kihajolni ve-
szélyes (13, 17) Komló, Zrínyi:
Egy kezdő varázsló viszontag-
sága (4) Méreggel (6, 8)
Mohács: A gejzírölgy titka
(10) Lalka és Balke a Föld
körül (4) Rafferty és a lányok
(6, 8) Pécsvárad: BUEKI (3,
5) Sásd: Hajtárvadászat (15,
7) Sellye: A magas szöke fer-
fi visszatér (4, 6) Siklós: Pé-
ter cőr és a szerencsés (10)
Szigetvár: Csinn Palkó (10)
Meghívás egy gyilkos vacsorá-
ra (6, 8) Szentlőrinc: Hogyan
mondjam meg gyermekemnek?
(5, 7) Villány: Szegények ka-
pitánya (5, 7)

HÉTFŐ

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Szünnap

MOZI

Petőfi: Kovpak a Kárpátokban
(13) A fekete kard románcja
(13, hn8)

Kossuth: Kovpak a Kárpátok-
ban (10, 12) Kinek a tör-
vénye? (7) Apámuram (9)

Tanárképző Főiskola: Két
dioptriás távbalatás (5) Bi-
zalmi állásban (18) Ifjúsági
Ház: Csinn Palkó (2) Fekete
Gyémánt: Aromütés (6) Jászercsés:
Hogyan mondjam meg
gyermekemnek? (4, 6)
Rákóczi: Méreggel (5, 7) Május
1.: Meghívás egy gyilkos
vacsorára (16) Boly: A szegé-
ny kapitánya (7) Harkány:
A magas szöke férfi visszatér
(5, 7) Komló, Május 1.: Lino-
nádé Joe (15, 17) Komló, Zrí-
nyi: Rafferty és a lányok (4,
6, 8) Mohács: Téli Jakabszél-
ben (6, 8) Pécsvárad: Férfiak
pároz nélkül (7) Sásd: BUEKI
(7) Sellye: Detektiv két tűz
között (4, 6) Siklós: Jelenetek
egy házasságból (7) Szigetvár:
Egy kezdő varázsló viszontag-
sága (6) Szabadtíz meg a
gonoszról (8) Szentlőrinc: Két
férfi a városban (7) Villány:
De hova tűnt a 7. század? (7)

HÉTFŐ

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Szünnap

MOZI

Petőfi: Kovpak a Kárpátokban
(13) A fekete kard románcja
(13, hn8)

Kossuth: Kovpak a Kárpátok-
ban (10, 12) Kinek a tör-
vénye? (7) Apámuram (9)

Tanárképző Főiskola: Két
dioptriás távbalatás (5) Bi-
zalmi állásban (18) Ifjúsági
Ház: Csinn Palkó (2) Fekete
Gyémánt: Aromütés (6) Jászercsés:
Hogyan mondjam meg
gyermekemnek? (4, 6)
Rákóczi: Méreggel (5, 7) Május
1.: Meghívás egy gyilkos
vacsorára (16) Boly: A szegé-
ny kapitánya (7) Harkány:
A magas szöke férfi visszatér
(5, 7) Komló, Május 1.: Lino-
nádé Joe (15, 17) Komló, Zrí-
nyi: Rafferty és a lányok (4,
6, 8) Mohács: Téli Jakabszél-
ben (6, 8) Pécsvárad: Férfiak
pároz nélkül (7) Sásd: BUEKI
(7) Sellye: Detektiv két tűz
között (4, 6) Siklós: Jelenetek
egy házasságból (7) Szigetvár:
Egy kezdő varázsló viszontag-
sága (6) Szabadtíz meg a
gonoszról (8) Szentlőrinc: Két
férfi a városban (7) Villány:
De hova tűnt a 7. század? (7)

HÉTFŐ

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Szünnap

MOZI

Petőfi: Kovpak a Kárpátokban
(13) A fekete kard románcja
(13, hn8)

Kossuth: Kovpak a Kárpátok-
ban (10, 12) Kinek a tör-
vénye? (7) Apámuram (9)

Tanárképző Főiskola: Két
dioptriás távbalatás (5) Bi-
zalmi állásban (18) Ifjúsági
Ház: Csinn Palkó (2) Fekete
Gyémánt: Aromütés (6) Jászercsés:
Hogyan mondjam meg
gyermekemnek? (4, 6)
Rákóczi: Méreggel (5, 7) Május
1.: Meghívás egy gyilkos
vacsorára (16) Boly: A szegé-
ny kapitánya (7) Harkány:
A magas szöke férfi visszatér
(5, 7) Komló, Május 1.: Lino-
nádé Joe (15, 17) Komló, Zrí-
nyi: Rafferty és a lányok (4,
6, 8) Mohács: Téli Jakabszél-
ben (6, 8) Pécsvárad: Férfiak
pároz nélkül (7) Sásd: BUEKI
(7) Sellye: Detektiv két tűz
között (4, 6) Siklós: Jelenetek
egy házasságból (7) Szigetvár:
Egy kezdő varázsló viszontag-
sága (6) Szabadtíz meg a
gonoszról (8) Szentlőrinc: Két
férfi a városban (7) Villány:
De hova tűnt a 7. század? (7)

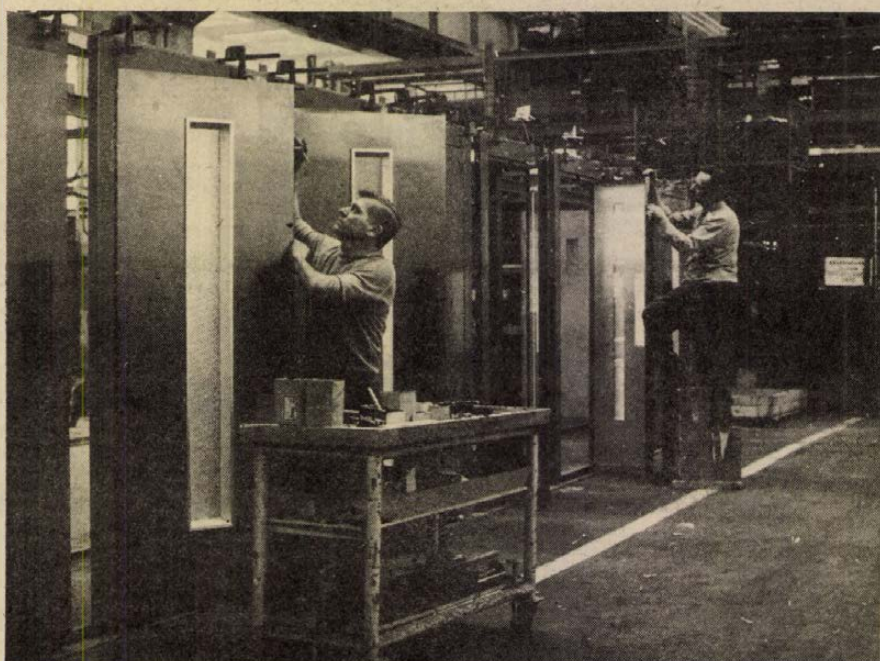
HÉTFŐ

HÉTFŐ

HÉTFŐ

HÉTFŐ

HÉTFŐ

A Ganz MÁVAG Felvonógyára az idén kilencszázötven felvonót gyárt, ebből hét-százhuszhat a hágyári házak részére. A saját tervezésű új típusok középületek, egészségügyi intézmények, továbbá a vendéglátóipar részére különféle speciális liftek és ételfelvonók is készülnek. A képen: sorozatban készülnek az önműködően záródó ajtók.

Dr. Szentistváni Gyuláné előadása

A községi népfővezetők tanfolyamának záró előadására került sor szombaton délelőtt az Oktatási Igazgatóságon. Dr. Szentistváni Gyuláné, az MSZMP KB tagja, a Hazafias Népfővezetői Tanácsának titkára, időszerű bel- és külpolitikai, valamint gazdaság-politikai kérdésekről tartott tájékoztatót, majd a népfőmozgalom legfontosabb feladatairól beszélt.

Ma divat-bemutató Mohácson

Tavaszi, nyári ruha- és lábbeli divatból adnak íze-
lőt az OKISZ Labor ma-
nőnekei április 8-án Mo-
hácson, a Kossuth film-
színházban. Felvonulat-
jók a legújabb ruhaölle-
teket, bemutatók a kiegészítők divatját.

A délután 5 órakor és este 8 órakor kezdődő, műsorral egybekötött be-
mutatón Szádvári Gab-
riella tv-bemondónő kon-
ferál, Máté Péter, Cser-
háti Zsuzsa, Ihsz Gábor,
Bakacsi Béla énekel, a
Főnix-együttes kíséri őket.

Első alkalommal ren-
deznek olyan divatbemu-
tatót, melynek keretében
rövid filmeket is vetítenek.
Lepergetik a Kis lakás
nagy gond, Ember, lakás,
bútor, Színek a lakásban,
Korok, stílusok, ékszerek
című alkotásokat.

KÜLGAZDASÁG

Csehszlovákiában a párt és a kormány megkülönböztetett figyelmet fordít a mezőgazdasági termelés korszerűsítésére, a terméshozamok növelésére azzal a céllal, hogy minél több olyan termékből önellátó legyenek, amelyek az ország éghajlati adottságai mellett megtermelhetők.

A CSKP Központi Bizottsága márciusi ülésén megvizsgálta a XV. kongresszus erre vonatkozó határozatát. Az értékelésből kitűnik, hogy az utóbbi három évben (1976—1978) a kedvezőtlen időjárás ellenére is számottevően növekedett a mezőgazdasági termelés, az emelkedés 7,5 százalékos. Ezen belül 8,4 százalékkal növekedett a gabona-termelés, három év alatt 30,4 millió tonna gabonát takarítottak be, jelentősen növelték az olajosmagvak és a burgonya hektáronkénti hozamait.

A csehszlovák mezőgazdaság eredményei

Kilenc százalékkal több vágóállatot értékesítettek a fagyasztóknak, hét százalékkal növekedett a tejtermelés, a vágóbaromfi pedig 20 százalékkal. A növekvő termelés nyomán az élelmiszeripar 17 százalékkal több, különféle élelmiszert értékesített és bővült a választék is. E kétség-telenül imponáló eredmények nyomán az önellátás mértékét 93—94 százalékra növelték három év alatt azokból a termékekből, amelyek Csehszlovákia éghajlatán megtermelhetők.

Az eredmények háttere, hogy 1976—1978 között a mezőgazdaság közel 45 milliárd, az élelmiszeripar 11,5 milliárd korona értékben eszközölt beruházásokat, folytatódott a mezőgazdasági üzemek ésszerű koncentrációja és az egyes-
lések nyomán a nagyüzemi termelésre jobban alkalmas

gazdasági termelőegységek jöttek létre, javult a szakosodás a termelőegységekben és a kooperációs kapcsolat. A technikai bázis és az anyagi érdekeltég nyomán növekedett a mezőgazdasági üzemekben a munka termelékenysége, jelentősen javultak a mezőgazdasági dolgozók jövedelmei és életkörülményei.

A CSKP Központi Bizottsága az eredmények mellett azt is megállapította, hogy a mezőgazdaság és az élelmiszeripar fejlődése még nem felel meg a lehetőségeknek és a társadalom növekvő szükségleteinek. Főként a minőségi mutatókban nem mindenütt sikerült elérni a kívánt szintet, tartalmuk vannak a tömegtermékek, a burgonya és a cukorrépa termelésének növelésében és a szarvasmarhatenyésztés elmaradt a kitűzött céloktól. A CSKP Központi Bi-

zottsága úgy foglalt állást, hogy a következő két évben az élelmiszertermelés növelésének érdekében elsősorban a növénytermelés tervadatainak teljesítéséért kell küzdeni, ennek kétszer olyan gyorsan kell növekednie, mint az állattenyésztés hozamainak. Cél, hogy a gabonatermelés hektáronkénti hozama 1980-ra országos átlagban meghaladja a 40 mázsát. Részletesen meghatározták a tömegtermékek termelésének növelésével kapcsolatos tennivalókat is, mint az állattenyésztés további fejlesztésének alapját. A gyümölcs- és zöldségtermelés javításának érdekében fokozott támogatást, szolgáltatást adnak a kistermelőknek, hogy e téren is javuljon a lakosság ellátása.

K. J.

Lakóbizottsági választások és tanácstagi beszámolók

Április 9-én 16.30 óra: MHSZ Székház, Szalai A. u., 1. em. 102., 37. sz. választókerület. Tanácstag: dr. Takács József. Április 9-én 17 óra: Úttörő utcai ált. iskola, 104. sz. választókerület. Tanácstag: Barcsa Zsigmond, Dr. Hal József úti ált. iskola, 111. sz. választókerület. Tanácstag: Komlódi Józsefné. Április 9-én 17.30 óra: Gyakorló Általános Iskola, Alkotmány u. 38., 81. sz. választókerület. Tanácstag: dr. Kisvári András. Tüzér utcai szociális otthon, Tüzér u. 7., 90. sz. választókerület. Tanácstag: Gergely László. Április 9-én 18 óra: Meszesi Általános Iskola, Tolbuhin út 58., 17. sz. választókerület. Tanácstag: Váder Béla. Jókai úti Általános Iskola, 60. sz. választókerület. Tanácstag: dr. Ambrus Lászlóné. Máimosi tsz-iroda, 68. sz. választókerület. Tanácstag: Erős István. Acády úti ált. iskola, 100. sz. választókerület. Tanácstag: Kovári Antal. Április 10-én 17 óra: MSZMP sík-
lósi területi alapszervezet, Sza-

badság út 30., 62. sz. választókerület. Tanácstag: Farkas Imre. Április 10-én 17.30 óra: Szolgáltatási Vállalat, Endrész Gy. u. 2., 88. sz. választókerület. Tanácstag: dr. Erhardt Imre. Április 10-én 18 óra: Kossuth Művelődési Ház, Vassó L., Búzavetési u., 4. sz. választókerület. Tanácstag: Keszthelyi György. Tibor utcai Általános Iskola, 86. sz. választókerület. Tanácstag: dr. Szabó Dezső. Ságvári Endre Művelődési Ház, 103. sz. választókerület. Tanácstag: Hohmann Ádám. Április 11-én 18 óra: tettyei vendéglő, 45. sz. választókerület. Tanácstag: Lőcsei Ferenc. Április 12-én 18 óra: Meszesi ált. iskola, Tolbuhin út 53. 14. sz. választókerület. Tanácstag: Orcsik Ferenc. Meszesi ált. iskola, Tolbuhin út 58., 15. sz. választókerület. Tanácstag: Birtó József. Műszaki Főiskola, Rókus u. épülete, Rókus u. 2., 79. sz. választókerület. Tanácstag: Erdő János.

Végző búcsú Zalka Mátétól

A Mező Imre úti temetőben katonai tiszteletadással április 11-én, szerdán 14 órakor vesznek végző búcsút Zalka Mátétól, a spanyol polgárháború legendás hírű tábornokától. Hamvait a Munkásmozgalmi Pantheonban helyezik örök nyugalomra.

— „Pécs népművésze” címmel rendeznek vetített képes előadást Pécsen, a városi könyvtár Petőfi fiókkönyvtárában. A rendezvény hétfőn délután 17.30 órakor lesz, az előadást dr. Mándoky László muzeológus tartja.

Költészetnap találkozók

Új Tükör klub. A pécsi Ifjúsági Ház fiatal írók körének tagjai, Csordás Gábor, Jádi Ferenc, Meliorisz Béla, Parti Nagy Lajos és Pálkás György, 11-én 18 órakor a BARANYAKER Új Tükör klubjában irodalmi esten vesznek részt.

Galambosi László költő 11-én, este hat órai kezdettel Baján, az Andy Endre művelődési központban — irodalmi est keretében — találkozik olvasóival.

Csorba Győző József-Attila-díjas költő április 9-én 18.00 órakor a komló május 1. Művelődési Házban válaszol olvasói kérdéseire. Az esten ifj. Kőmives Sándor működik közre.

A Munka és művelődés akció komló klubjában (Május 1. Művelődési Ház) április 11-én, 16.30-kor rendeznek költészetnap műsort.

Pákolitz István költő április 18-án a Szigetvári Konzervgyárban vesz részt költészetnap beszélgetésen.

LOTTÓ-tájékoztató

A 14. játékhetén öttalálatos szelvény nem volt. Négytalálatos szelvénye 47 fogadónak volt, nyerményük egyenként 148.316 forint. Három találatot 5360 fogadó ért el, nyerményük egyenként 650 forint. A kéttalálatos szelvények száma 163.209 darab, ezek egyenként 27 forintot fizetnek.

On is tagja lehet a HDN divatklubjának — várjuk a jelentkezőket

Akar Ön csinos lenni, elegánsan felöltözni? Nálunk meglehet. A frizura ingyen készül, a ruhát megvásárolhatja magának. A leendő menyasszony és a bába készülő lány díjmentesen kölcsönözhet. Nyere-mények a „pult alól”. A protekciót valameny-nyi olvasónkra kiterjesztjük, mindenki nyervehet! A Hétfői Dunántúli Naplóban közös akciót indítottunk a pécsi kereskedelmi vállalatokkal, a fodrász- és kozmetikai szalonokkal, valamint a jelmezkölcsönzővel. Ha érdekli, olvassa el hétfői lapunkban a részletes tájékoztatót.

Oscar-díjra jelölték a Magyarok-at

Leszállt a zümzüm-repülő... avagy még egyszer áprilisi tréfánkról

Kábeltelevíziós helyi műsorszolgáltatás Pécsen?

Mit keresnek a pécsi régészek?

Autótólavajok

Amikor Jakob vette át a kormányt, minden esetben össze is törte az autót

Magas az adó, szigorú a KOJÁL-előírás: kevés a gomba

A játék nem szórakozás, a felnőtt társadalom hamis dioptriája

Nemzetközi tornaszabynokság Pécsen

Kórházi felvételes ügyeletek

VASÁRNAP—HÉTFŐ

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegségek részére: Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt selyei járás: Megyei Gyermek-kórház. Gyermeksebészeti, gyermekfülészeti, gyermekgyógyászati és forrázott gyermekek részére pénteken napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermek-kórház, Pécs és a megye egész területéről.

VASÁRNAP

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: 1. sz. klinikai tömb. Egési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégéklinika, HÉTFŐ

Felnőtt belgyógyászat: Megyei Kórház. Sebészet, baleseti sebészet, égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégéklinika.

EISZAKAI ÜGYELETEK

GYÓGYSZERTÁRAK
1. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszer-tár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszer-tár, II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszer-tár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszer-tár, III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszer-tár.

Kínai—vietnami jegyzékváltás

Április 14-én kezdődnek a tárgyalások

Vietnam felkészült, hogy április 14-én Hanoi-ban fogadja a kínai kormányküldöttséget a két ország közötti tárgyalások megkezdésére — jelentették be szombaton Hanoi-ban.

A VSZK külügyminisztériuma a nap folyamán közzétette a kínai külügyminisztériumhoz intézett jegyzékét, amely válasza a Hanoihoz pénteken eljuttatott kínai jegyzékre.

A vietnami dokumentum emlékeztet rá, hogy Hanoi e hét közepén javasolta a külügyminiszter-helyettesi szintű tárgyalások megkezdését április 10. körül. Erre válaszul a kínai külügyminisztérium arról tájékoztatta a vietnami felet, hogy a Han Nien-Lung vezette kormányküldöttség április 14-én érkezik Hanoi-ba.

A VSZK — mint a szombati jegyzék tudatja — kész fogadni a fenti időpontban a kínai küldöttséget. Egyben felkéri a kínai felet, hogy adja meg a küldöttség tagjainak névsorát, illetve minden olyan szükséges adatot, amely a tárgyalások meg-

kezdésének előkészítéséhez szükséges.

A Kínához intézett vietnami jegyzék ismételtan tanúbizonyságot adja Vietnam tárgyalási készségének, jóakarátának, annak hogy Hanoi külpolitikájának alapelve a vitás kérdések tárgyalások útján való rendezése, Vietnam ugyanakkor természetesen nem mond le szuverenitásának, területi integritásának védelméről.

Ezzel a vietnami válasszal lényegében megnyílt az út a tárgyalások megkezdéséhez. Az, hogy valóban meg is kezdődjenek, teljességgel a kínai féltől függ. A tárgyalások napirendjén, a korábbi vietnami javaslatok értelmében, a határtérség békéje és biztonsága megteremtéséhez szükséges sürgős intézkedések megvitatása, valamint a két ország közötti kapcsolatok normalizálásával kapcsolatos kérdések szerepelhetnek. A vietnami tárgyaló küldöttség vezetőjét már korábban kijelölték Phan Nien külügyminiszter-helyettes személyében.

Szekér Gyula hazaérkezett Lagosból

Dr. Székér Gyula, a Minisztertanács elnökhelyettese a Nigériai Szövetségi Kormány meghívására április 1—6. között hivatalos látogatást tett Lagosban. Miniszterelnök-helyettesünk és dr. Ominiye Adewoye nigériai gazdaságfejlesztési miniszter aláírták a két ország közötti gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési egyezményt, valamint annak munkatervét. Dr. Székér Gyula tárgyalásokat folytatott a Nigériai Szövetségi Köztársaság gazdaságfejlesztési, pénzügyi, mezőgazdasági és vízgazdálkodási, közlekedési, oktatási és egészségügyi miniszterével.

Megállapították, hogy a két ország politikai kapcsolatai szívélyesek, jól fejlődnek. A gazdasági együttműködés dinamikus bővül, amiben jelentős része van a két ízben nyújtott magyar kormányhitelnek. A Magyar Népköztársaság a Nigériai Szövetségi Köztársaság néhány államába több mint ezer kórházi ágy

kiszolgáltatásához szükséges orvosi berendezést szállít, műszaki főiskolákat és szakközépiskolákat szerel fel, jelentős gyógyszeripari exportot bonyolít le. Magyarországi Nigériától elsősorban nyersanyagokat, főleg kakaót vásárol.

Egyetértettek abban, hogy az együttműködés fejlesztése kívánatos, lehetséges és kölcsönösen jól szolgálja mindkét ország érdekeit. Különösen a mezőgazdaság, egészségügy és oktatásügy területén kínálkozik lehetőség kapcsolataink gyors fejlesztésére. Az együttműködés koordinálása és rendszeressé tétele céljából az aláírt egyezmény kormányközi gazdasági és műszaki tudományos együttműködési bizottság megalakításáról intézkedik.

Dr. Székér Gyula magyarországi látogatásra hívta meg dr. Ominiye Adewoye nigériai gazdaságfejlesztési minisztert, aki a meghívást köszönettel elfogadta.

Székér Gyula szombaton hazaérkezett.

Koszigin fogadja az algériai külügyminisztert

Koszigin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke szombaton fogadta Mohamed Szedik Benjahia algériai külügyminisztert, aki átadta Bendzedid Sadli elnök, a Felszabadítás Front elnöke személyes üzenetét, amelyet Leonid Breznyevhez intézett.

A szovjet kormányfő és az algériai külügyminiszter megbeszélésén eszmecsere folytattak a két ország kapcsolatainak továbbfejlesztéséről és a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről. A megbeszélésen aláhúzták,

hogy az igazságos és átfogó közel-keleti rendezés csupán úgy érhető el, ha feltétel nélkül és teljesen kiüritik a megszállt arab területeket és megvalósítják a palesztin arab nép elidegeníthetetlen jogait, beleértve a független nemzeti állam megteremtésére vonatkozó jogát is. Az algériai külügyminiszter hivatalos látogatásának befejeztével szombaton elutazott Moszkvából. A repülőtéren Andrej Gromiko és más hivatalos személyiségek búcsúztatták.

Az ENSZ-főtitkár berlini nyilatkozata

Dr. Kurt Waldheim ENSZ-főtitkár NDK-beli hivatalos programjának befejezésekor, szombati berlini nemzetközi sajtókonferenciáján „igen hasznosnak” minősítette a nemzetközi politika széles horizontját átfogó, baráti légkörű megbeszéléseit Erich Honeckerrel, az NSZEP KB főtitkárával, az NDK Államtanácsának elnökével és a Német Demokratikus Köztársaság más vezetőivel.

A Magyar Távirati Iroda és a Magyar Rádió berlini tudósítójának az enyhülési politika jövőjére vonatkozó kérdésére válaszolva a világszervezet főtitkára kijelentette:

— Bizom abban, hogy az enyhülési politika a helsinki határozatok szellemében tovább folytatódik. Voltak visszaesések és ilyenek különböző területeken a jövőben is lesznek, hiszen végső soron emberek közösségében élünk, az emberek minden gyengeségével és hibájával. Egészen azonban — úgy gondolom — látnunk kell, hogy Európa a világ legbékésebb földrészévé vált.

Az ENSZ főtitkára reményét fejezte ki, hogy hamarosan tétő alá kerül a szovjet-amerikai SALT II. megállapodás. Kurt Waldheim aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a délkelet-ázsiai térségben a világ új válsággócá alakult ki, bízik benne — mondotta —, hogy „a vietnami-kínai tárgyalásokon sikerül megoldást találni”.

LAPZÁRTA

Szombaton reggel Cyrus Vance amerikai külügyminiszter és Anatolij Dobrynin szovjet nagykövét ismét tanácskoztak Washingtonban az új SALT-egyezmény megkötéséről. Az MTI munkatársának érdeklődésére az amerikai külügyminisztérium szóvivője közölte: hétfőn, helyi idő szerint az esti órára újabb találkozót tűztek ki Vance és Dobrynin között. A szóvivő nem kívánt nyilatkozni arról: tárgyal-e szombaton a két fél a tervezett szovjet-amerikai csúcstalálkozó megtartásáról.

Szombaton Teheránban kivégezték Amir Abbasz Hoveidát, a sah rendszerének egyik legbefolyásosabb politikust, aki 13 éven keresztül állt az Iráni Császárság kormányának élén. Többnapos tárgyalás után, a közelmúltban kidolgozott iszlám jogszabályok alapján, a 4-es számú teheráni iszlám forradalmi bíróság „korruptió és népelelcsúszás bűncselekmények” vádjával ítélte halálra szombaton délután (helyi idő szerint) Hoveidát, és az ítéletet azonnal végrehajtották. A teheráni rádió a kivégzésről szóló közleménye utal arra, hogy Hoveida beismerte bűnösségét, s az utolsó szó jogán kérte: az iráni nép bocsássa meg súlyos bűneit. Azt állította, hogy „csak eszköz volt a sah kezében”. A közlemény szerint Hoveida vágyát elkobozták.

Iráni események

Június 1-én nemzetgyűlési választások

Kivégezték hat magasrangú tisztet

Iránban június 1-én rendezik meg az alkotmányos nemzetgyűlési választásokat — jelentette be szombaton Ahmad Dzavadi belügyminiszter. A miniszter hangsúlyozta, „minden párt, minden politikai csoport indíthat jelölteket a választásokon”, sőt, „aki kívánja, egyénileg is jelölhet magát erre a felelősségteljes poszttra”. Természetesen — fűzte hozzá — a jelölésnek lesznek, „bizonyos korlátozott feltételei, amelyeket nyilvánosságra hoznak.

A teheráni rádió szombaton reggel közölte, hogy a Teheráni Központi Forradalmi Bíróság pénteken halálra ítélte hat személyt, köztük Teherán rendőrpáncsokát, valamint magasrangú katona- és testőrszerveket. Az ítéletet szombaton a kora hajnali órákban végrehajtották. Valamennyiük ellen az volt a vád, hogy részt vettek a tavalyi tüntetések elfojtásában, irányítói vol-

tak a tüntetőkkel való kegyetlen leszámolásnak.

A szombati lapok részleteket közöltek Khomeini ajatollah beszédéből, amelyet a forradalom vezetője pénteken délután Qumban, az iszlám köztársaság kikiáltását ünneplő több mint 100 ezer ember előtt mondott. A főpap megállapította, hogy „a hit volt az erő, amely győzelemhez segítette a népet”, de ugyanakkor figyelmeztetett arra, hogy ez „még nem a végső győzelem, hisz az újjáépítés szakasza hátra van”. A forradalom vezetője egyébként úgy vélekedett, hogy az ország államformáját eldöntő népszavazás „nem politikai, hanem vallási referendum” volt.

Teheránban megerősítették, hogy William Sullivan, az Egyesült Államok teheráni nagykövete konzultációra hazautazott. Egyelőre nem tudni, vajon visszatér-e állomáshelyére — hangoztatta a teheráni rádió.

Heti külpolitikai összefoglaló

Mit jelentett Pakisztánban Bhutto kivégzése?

Bhutto életművét sokféleképpen lehet megítélni, de abban nincs vita, hogy Pakisztán talán legnagyobb formátumú személyisége volt. Különösen sokat tett hazájáért annak legkritikusabb időszakában, amikor harmadszor háborúztak Indiával és a keleti országrész helyén megalkult a független Banglades. Jelentős szerepe volt abban, hogy a megváltozott feltételek között újjászervezte Pakisztánt, belpolitikai reformprogrammal és kiegyensúlyozottabb külpolitikai törekvésekkel lépett fel. Pályafutása nem nélkülözte az ellentmondásokat és következetlenségeket sem.

A katonai államcsínnal hatolomra jutó, szélsőséges és fanatikus iszlám ideológiát valló pakisztáni kormányzat elsősorban azért akart végképp leszámolni Bhuttóval, mert személye egy másik utat, másik választási lehetőséget jelzett. A jogi formákat betartandó, eljárás folytatott, de előzőleg kicserél-

ték a legfelsőbb bíróság tagjait, s még így is csupán negy-három arányban szavazták meg a halálós ítéletet. Hak táboruk pedig cinikusan mosta kezelt: nem akar beleszólni az ítéletkezésbe... A körülmények olyanok voltak, hogy noha senki sem kíván beavatkozni Pakisztán belső ügyeibe, a levelek, táviratok és üzenetek valóságos özöne áradt Iszlámabadba, Bhutto életének megmentése érdekében. A szovjet és az amerikai államfő, a pápa és az iráni iszlám főpapok, az ENSZ főtitkára, a francia elnök, a brit miniszterelnök, s hazánk Elnöki Tanácsának elnöke egyaránt azok között volt, akik szót emeltek, de a pakisztáni vezetés eltiltotta magát a halálós ítélet végrehajtására.

A Közép-Keleten jelentős változások mentek végbe az elmúlt hónapokban, elegendő Iránra és Afganisztánra utalni. Ez a helyzet is fokozta a pakisztáni katonai kormányzat féltelmét és idegességét, ám végső soron rossz tanácsadó volt. Megrendült a világ egy másik kivégzés hallatán is: Dél-Afrikában végrehajtották a halá-

✦ KAIRÓ: Amerikai—egyiptomi fegyverszállítási tárgyalások kezdődnek hétfőn Kairóban. Amerikai forrásokból származó hírek szerint Harold Brown amerikai hadügyminiszter februári kairói látogatásakor Szadat elnök 300 F—16-os bombázót, 600 páncélost, 500 tüzérségi löveget és mintegy 40 ezer, különböző fajtájú katonai járművet kért az Egyesült Államoktól.

✦ HAVANNA: A Magyar Oktatásügyi Minisztérium és a Kubai Köztársasági Minisztérium között 1980 végéig megvalósítandó együttműködésről írt alá megállapodást pénteken Havannában dr. Polinszky Károly oktatásügyi miniszter és Asela de Los Santos asszony.

✦ TEL AVIV: Az Egyesült Államok és Izrael megállapodást írt alá két légitámaszpont létrehozásáról a Negev sivatagban. Ez a két új katonai létesítmény veszi majd át annak a Sinai-félszigeten levő két légibázisnak a szerepét, amelyet Izrael a megszállt területekről történő kivonuláskor elvesztett. A megállapodás azt is előírja, hogy az Egyesült Államok munkásokat és felszerelést is biztosít az építéshez.

Kínai fegyverekkel

A „Blitz” című indiai hetilap felhívja a figyelmet arra, hogy Asszam és Nagaland államok határán folytatódna a Naga és Mizo törzsből separatista bandák támogatásával az indiai biztonsági erők ellen. Jelenleg a nagai maoisták támogatásának következtében több száz békés lakos vesztette életét ebben a körzetben és mintegy 30 000 ember vált hajléktalanná. A búrmai határ közelében fekvő Vancsi körzetben hét indiai katonát ölt meg a separatisták. Az indiai hetilap értesülései szerint India északi körzeteibe készül áttenni „székelykék” mintegy 7000, Kína által felfegyverzett bandita.

✦ BERLIN: Életének 79. évében meghalt Bruno Apitz, az NDK irodalmának kiemelkedő személyisége, a század német nyelvű szépirodalmának jelentős alkotóművésze. A legolvasottabb NDK-beli írók közé számított otthon és külföldön egyaránt. Legismertebb művét, a buchenwaldi koncentrációs tábor foglyainak antifasiszta harcát ábrázoló „Farkasok közt védtelen” című regényét több tucat nyelvre, köztük magyarra is lefordították, s világsiker aratot a műből készült film is.

los ítéletet a 23 esztendőes Solomon Mahlangun, a koholt vádakkal perbe fogott afrikai szabadságharcoson. Ott is a tömegmozgalmaktól való rettegés, a terebélyesedő belső botrányok eltűsölése állt a háttérben, s nem vették figyelembe, hogy kegyelmet kért az ENSZ Biztonsági Tanácsának e célra összehívott ülése. Minden valószínűség szerint azonban rövid időn belül igazolódhat majd, hogy a bitófát ezúttal sem lehet a politika tartósan hatékony eszközei közé sorolni...

Mi áll a pekingi szerződésfelmondás háttérében?

A harminc évre megkötött szovjet-kínai barátsági szerződés 1980. április 11-én jár le, s a megállapodás úgy szól: ha egy évvel korábban nem mondja fel valamelyik szerződő fél, automatikusan meghosszabbodik. Pekingben nem kelekedtek, s bejelentették a szerződés felmondását, amely ily módon jövőre érvényét veszti.

A szerződés, ameddig megvalósulhatott a gyakorlatban, jelentősen hozzájárult a Kínai Népköztársaság függetlenségének biztosításához, belső fejlő-

déséhez, s a nemzetközi erőviszonyok kedvező alakulásához. Sajnos a pekingi vezetés ismert politikája évek óta megfagyasztotta a kétoldalú kapcsolatokat, a szerződés működését is. A szerződés mégis bizonyos kéréteket jelentett, jelképezte azt, hogy a Szovjetunió mindig nagy barátsággal viseltetik a kínai nép iránt. A felmondással a pekingi vezetés tulajdonképpen sajátos logikája szerint cselekedett, s folytatva személyes békeellenes irányzatát.

Két megjegyzés mind az ide kíváncsok. Peking küld ez ideig utasította vissza a különböző szovjet indítványokat a két ország szigorú államközi viszonyának rendezésére, hogy van közöttük szerződés. Vajon mire hivatkozhat most a jövőben? A kínai vezetők a hírek szerint ígéretet tettek volna Japánnak is a szerződés felbontására, mivel az annak idején közös akciókat irányzott elő a japán militarizmus újjáéledésével szemben. Vajon mi lesz az a számla, amit most Peking Japánnak és az Egyesült Államoknak be akar nyújtani, provokációs lépéseket ellenértékeként?

A Távol-Keletnél és Délkelet-Ázsiánál maradván, nagy figyelmet érdemel az újabb vietnami tárgyalási javaslat híre. Hanoi hajlandó minden különösebb előfeltétel nélkül megkezdni a külügyminiszterhelyettesi szin-

ten esedékes megbeszéléseket Pekinggel — a tárgyalások megindulása pusztán a kínai válságon múlik. Ami lehet, hogy azért késlekedik, mert Kambodzsában közben felszámolták a Kína-barát Pol Pot-ista erők fohadiszállását, állítólag maga Pol Pot, a bukkott rezsim első embere is Thaiföldre menekült. Vietnam hajlandó az ésszerű tárgyalásokra, ugyanakkor nem habozik segítséget nyújtani a sokat szenvedett kambodzsai népek, amely szeretne végre teljesen megszabadulni a konzolidációt akadályozó fegyveres bandáktól.

Mit végzett Begin kairói villámlátogatása során?

Szemérmes protokollal fogadták az izraeli miniszterelnököt az egyiptomi fővárosban: általában egy percig hagyták fenn a vendégeskedő kormányfő országának zászlaját, s a kocsi sor elhaladtával gyorsan levonták. A Szadat elnökkel történt megbeszélések egyetlen igazi eredményt hoztak: megállapodtak a következő, májusi találkozásban, amelyet a Sínai félszigeten elterülő El Arish-ban tartanak meg.

Begin „az ismeretlenbe való úgrásnak” nevezte a különbékészerződést, s ebben igaza volt. Az aláírás megtörtént, de minden jel szerint változatlanul fennállnak az értelmezési és magyarázatbeli különbségek, s a Közép-Kelet legfontosabb problémáját, a palesztin kérdést csupán a szőnyeg alá söpörték. Az El Arish-i találkozón — a menetrend szerint — már a ködös palesztin autonómiáról kellene tárgyalni, de minden jel szerint továbbra is a halasztások és elnapolások politikája folytatódik majd.

Sok függ az amerikai segélyígéretet aprópénzre, pontosabban milliárdokra történő átváltására is, hiszen Washington az „aranyeső” és fegyverözön ígéretével bírta rá a makacskodókat a végső egyezségre. Mit szólnak azonban ehhez otthon, az Egyesült Államokban, a többi arab országokban, s nem utolsósorban Izraelben és Egyiptomban — a másiknak nyújtott támogatáshoz?

A kérdőjelek száma tehát változatlanul nem fogyott, s újra bebizonyosodhat: a különbékés szerződés aláírása semmi esetre sem egy folyamat megnyugtató lezárását jelzi. Inkább egy nyugtalanító folyamat kezdetét, amelynek ismeretlen és ismert összetevői egyaránt komoly bonyodalmakat ígérnek.

Réti Ervin

LAKÁS-INGATLAN

Kertes családi ház olcsón eladó, Pécs, Alkotmány u. 17.

Befejezés előtt álló hétvégi ház Orfűn eladó. Tel.: 17-527.

Különálló házrész vagy lakrész bérelhető 1-2 évre, lehetőleg komfortos vagy összkomfortos. Pécs környéke is érdekel. „Nagyon sürgős” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

Vélelmi szőlőhegyen 760 négyszögöl szőlő, prés-ház, pince, teljes felszereléssel, öregség miatt nagyon olcsón eladó. 360 négyszögöl külön is. Érdeklődni: Szekeres József, Gerde-alsó.

Osszkomfortos lakásba nem dohányzó nőt al-bérelbe felveszek. Pécs, Saroha t. u. 34. X. e. 38. (39-es buszvégállomás.)

Elcserélném Surányi úti, másfél szobás (56 négyszögöl), összkomfortos, kiterjedős árklakásomat hasonlóval. Cserélni kívánok. Elcserélni: S. Szekeres József, Gerde-alsó.

Belvárostól 3 km ház hely építési engedéllyel eladó. Arató, Kodály Z. u. 22. Tel.: 18-825.

Lakásért vagy házért elartási szerződést kötök. Idős személy vagy idős házaspár. „Oszinte szeretet” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

Sás központjában, Pozsony utca 14. szám alatt kétszoba-konyhás családi ház, mellékhelyekkel, 400 négyszögöl telkkel azonnal beköltözhető eladó.

Családi ház eladó. Pécs, Tancsics M. u. 40. (Kertváros).

Beköltözhető árklakás (2 szoba plusz 1 kisháló) eladó. Tel.: 16-500.

Mecsekudvar, Dózsa Gy. u. 10. sz. kertes családi ház eladó.

Harkányban, gazdálkodásra alkalmas, kis családi ház, telekkel eladó. „Olcson” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szép fekvésű, 400 négyszögöl szőlő, kis épülettel, teljes felszereléssel Makra dűlőben eladó. Telefon: 13-410.

Pécsen, a Szilven környékén garzonot vennék. Ajánlatokat a Hunyadi úti hirdetőbe kérem „Kp 1979” jellegű.

Harkányi vikendtelepen 2 szobás nyaraló - igényesnek - eladó. Érdeklődni: Pécs, tel.: 13-318, április 8-20-ig pedig Harkány, Szegfű tér 3.

Cserélnék kertvárosi, II. emeleti, 2 szoba összkomfortos, tanácsai lakást 2 szoba konyhás régi bérre. „Lehet házastér” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

Városközpontban levő, nagyméretű 1 1/2 szobás, összkomfortos, szövetkezet lakásunkat elcserélnénk 2 1/2 szobás, összkomfortos, szövetkezet lakással. Válaszokat a Hunyadi úti hirdetőbe. „Szállati utca” jellegű kérik.

3 szobás családi ház 2 garddal, beköltözhető eladó. 1 1/2 szobás, tanácsai lakás szükséges. Felsőlő u. 16.

Szél, 250 n. barokk falka, műtől, egyenes fekvésű, eladó. 37-es buszvégállomásnál, Kis-Dóndól dűlő. Szikra köz 3.

400 n. szántó eladó. Kispóstavölgy 40. Érdeklődni lehet Hőseim munkásszálló 39/5. Sándó,

Fonyód-Bélatelep leg-szebb részén 120 négyszögölterű nyaraló, 475 n. kertet, természetvédelmi övezetben, eladó (Bartók B. u. 66.). Érdeklődni: dr. Szellő Tamás, 1137. Budapest, Katona J. u. 23/A.

Sás, Kaposvári u. 64. számú, 3 szobás családi ház (összkomfort), garázs, pince van, eladó. Érdeklődni: mindennap a helyszínen.

Négyzoba-hallos, nagyméretű, belvárosi árklakás eladó. Tel.: 12-786.

Falusi ház, sok gazdasági épülettel, beköltözhető eladó. Szilvás, Attila u. 6.

Két szoba összkomfortos, garázsos árklakás készpénzért igényesnek eladó. Megtekinthető Pécs, Péter utca 31. A. ajtó. Vasárnap egész nap vagy telefon: 13-071.

Harkány, tóparti társas-üdülőben egy, vagy kétszobás üdülőrészt vennék. Leveleket: „Harkány” jellegű a Hajó M. Hirdetőbe kérik.

Eladó 500 n. déli fekvésű terület, kis pincével, szőlőtelepítésre ki-válóan alkalmas. Érdeklődni lehet: Turony, Kossuth u. 70.

Hosszúhátúban, falutól 2 percre 300 n. szőlő, pince, prés-ház, felszereléssel eladó. Víz van. Érdeklődni: Fő utca 61. szám.

Elcserélném budapesti, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném budapesti, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Harkányi üdülőtelepen, Jókai u. 23. számú hétvégi ház eladó. Érdeklődni: Schwartz, Hajnóczy u. 17., földszint.

3 szoba, összkomfortos, Ifjúság úti, szövetkezet lakásomat másfél-kétszobás, szövetkezet cserélném. Kodály u., Szilven környéke előnyben. Csak I. emeleti. Válaszokat: „Parkettás” jellegű a Sallai utcai hirdetőbe.

Tapolcára cserélném Pécs, Mezőszél utca 6. III. 10. lakásomat. Érdeklődni esti órákban.

Lakásmegoldást keresek Pécsen vagy környékén. „100 000 kp” jellegű a Sallai utcai hirdetőbe.

2 db 2 szoba összkomfortos, távfűtéses, pécsei, tanácsai lakást elcserélnék 1 db 3 szobásra a szigeti városrészben. „Gabika” jellegű a Sallai utcai hirdetőbe.

Öröklakás beköltözhető eladó. 2 szoba, ékezős, 60 négyszögölterű, garázzsal. Érdeklődni: 18 óra után. Nagypál, Szegfű u. 16. (Szőlőskertnél). Telefon: 20-846.

Elcserélném pécsi, 1 szoba és hálófűkés, távfűtéses, összkomfortos, tanácsai lakásomat hasonlóra. Vidéki is számításba jöhet. „Napfényes” jellegű a Sallai utcai hirdetőbe kérem a választ.

Elcserélném budapesti, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 szoba konyhás, fűdős, szobás, nyárikonyhás, műhelyraktárral álló családi ház garázsleheléssel eladó. Cím: Pécs, Tancsics Mihály u. 58.

Termő szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, összkomfortos, III. emeleti, távfűtéses, melegvízes, parkettás, déli fekvésű, loggás, élelőkamrá, pincerészes, tanácsai lakásomat hasonló pécseire, II. emeleti, lehetőleg a központos nyaraló” jellegű a Hunyadi úti hirdetőbe.

Labdarúgó NB I., 24. forduló

1979. IV. 7.	EREDMÉNY	NÉZŐSZÁM	VEZETTE	GÖLLÖVÖK	A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA																																																																																																																														
Vasas Izzó—FTC	0:2 (0:0)	10 000	Tompa	Bálint (11-esből), Pogány	<table><tr><td>1. Ú. Dózsa</td><td>24</td><td>16</td><td>6</td><td>2</td><td>57-23</td><td>38</td></tr><tr><td>2. Ferencváros</td><td>24</td><td>14</td><td>6</td><td>4</td><td>51-27</td><td>34</td></tr><tr><td>3. Bp. Honvéd</td><td>24</td><td>13</td><td>7</td><td>4</td><td>49-21</td><td>33</td></tr><tr><td>4. Diósgyőr</td><td>24</td><td>14</td><td>4</td><td>6</td><td>41-26</td><td>32</td></tr><tr><td>5. Rába ETO</td><td>24</td><td>9</td><td>8</td><td>7</td><td>27-19</td><td>26</td></tr><tr><td>6. Tatabánya</td><td>24</td><td>8</td><td>8</td><td>8</td><td>38-36</td><td>24</td></tr><tr><td>7. Vasas</td><td>24</td><td>7</td><td>10</td><td>7</td><td>35-35</td><td>24</td></tr><tr><td>8. Dunaújváros</td><td>24</td><td>8</td><td>8</td><td>8</td><td>36-37</td><td>24</td></tr><tr><td>9. Videoton</td><td>24</td><td>8</td><td>8</td><td>8</td><td>29-30</td><td>24</td></tr><tr><td>10. Salg. TC</td><td>24</td><td>8</td><td>7</td><td>9</td><td>34-35</td><td>23</td></tr><tr><td>11. ZTE</td><td>24</td><td>7</td><td>9</td><td>8</td><td>24-25</td><td>23</td></tr><tr><td>12. Pécsi MSC</td><td>24</td><td>6</td><td>11</td><td>7</td><td>21-30</td><td>23</td></tr><tr><td>13. Békéscsaba</td><td>24</td><td>8</td><td>6</td><td>10</td><td>31-31</td><td>22</td></tr><tr><td>14. MTK VM</td><td>24</td><td>8</td><td>4</td><td>12</td><td>29-35</td><td>20</td></tr><tr><td>15. Csepel</td><td>24</td><td>4</td><td>11</td><td>9</td><td>23-30</td><td>19</td></tr><tr><td>16. Szt. MAV El.</td><td>24</td><td>6</td><td>6</td><td>12</td><td>18-44</td><td>18</td></tr><tr><td>17. Haladás</td><td>24</td><td>5</td><td>5</td><td>14</td><td>24-54</td><td>15</td></tr><tr><td>18. V. Izzó</td><td>24</td><td>2</td><td>6</td><td>16</td><td>19-48</td><td>10</td></tr></table>	1. Ú. Dózsa	24	16	6	2	57-23	38	2. Ferencváros	24	14	6	4	51-27	34	3. Bp. Honvéd	24	13	7	4	49-21	33	4. Diósgyőr	24	14	4	6	41-26	32	5. Rába ETO	24	9	8	7	27-19	26	6. Tatabánya	24	8	8	8	38-36	24	7. Vasas	24	7	10	7	35-35	24	8. Dunaújváros	24	8	8	8	36-37	24	9. Videoton	24	8	8	8	29-30	24	10. Salg. TC	24	8	7	9	34-35	23	11. ZTE	24	7	9	8	24-25	23	12. Pécsi MSC	24	6	11	7	21-30	23	13. Békéscsaba	24	8	6	10	31-31	22	14. MTK VM	24	8	4	12	29-35	20	15. Csepel	24	4	11	9	23-30	19	16. Szt. MAV El.	24	6	6	12	18-44	18	17. Haladás	24	5	5	14	24-54	15	18. V. Izzó	24	2	6	16	19-48	10
1. Ú. Dózsa	24	16	6	2		57-23	38																																																																																																																												
2. Ferencváros	24	14	6	4		51-27	34																																																																																																																												
3. Bp. Honvéd	24	13	7	4		49-21	33																																																																																																																												
4. Diósgyőr	24	14	4	6		41-26	32																																																																																																																												
5. Rába ETO	24	9	8	7		27-19	26																																																																																																																												
6. Tatabánya	24	8	8	8		38-36	24																																																																																																																												
7. Vasas	24	7	10	7		35-35	24																																																																																																																												
8. Dunaújváros	24	8	8	8		36-37	24																																																																																																																												
9. Videoton	24	8	8	8	29-30	24																																																																																																																													
10. Salg. TC	24	8	7	9	34-35	23																																																																																																																													
11. ZTE	24	7	9	8	24-25	23																																																																																																																													
12. Pécsi MSC	24	6	11	7	21-30	23																																																																																																																													
13. Békéscsaba	24	8	6	10	31-31	22																																																																																																																													
14. MTK VM	24	8	4	12	29-35	20																																																																																																																													
15. Csepel	24	4	11	9	23-30	19																																																																																																																													
16. Szt. MAV El.	24	6	6	12	18-44	18																																																																																																																													
17. Haladás	24	5	5	14	24-54	15																																																																																																																													
18. V. Izzó	24	2	6	16	19-48	10																																																																																																																													
Bp. Honvéd—Videoton	1:0 (1:0)	3 500	Marton	Geiger																																																																																																																															
Haladás—Ú. Dózsa	0:1 (0:0)	7 000	Lauber	Fazekas (11-esből)																																																																																																																															
MTK-VM—ZTE	0:2 (0:0)	3 000	Urbán	Szentes, Péter																																																																																																																															
Rába ETO—Salgótarján	0:1 (0:0)	2 500	Szavó	Kiss																																																																																																																															
MÁV Előre—Vasas	1:4 (0:0)	4 000	Mohácsi	Sárközi, illetve Váradi, Izzó, Gass, Müller																																																																																																																															
D.-újváros—Békéscsaba	3:1 (1:0)	5 000	Bártfai	Kuti (2, egyet 11-esből), Engelbrecht, illetve Királyvári (11-esből)																																																																																																																															
PMSC—Tatabánya	2:1 (2:1)	5 000	Jaczina	Vigh, Nagy, illetve Schmidt																																																																																																																															
Csepel—DVTK	0:2 (0:1)	2 000	Hátori	Oláh és Borostyán																																																																																																																															
					25. FORDULÓ, ÁPRILIS 21. Ferencváros—Haladás Zalaegerszeg—Bp. Honvéd Újpest—Csepel Tatabánya—Vasas Salgótarján—MTK-VM PMSC—Rába ETO Videoton—Vasas Izzó Békéscsaba—Sztv. MÁV Diósgyőr—Dunaújváros																																																																																																																														

Öt hónap után pécsi győzelem

Nagy lövése a felső kapufáról a gólvonalra, onnan a hálóba pattant
Arató László felvétele

PMSC—Tatabánya 2:1 (2:1)

PVSK-pálya, 5000 néző. V.: Jaczina. PMSC: Katzír — Schulteis (Topaszti a 71. percben), Toma, Pál, Kincses — Lutz, Kiss, Dárdai — Kardos, Vigh (Lőrincz a 46. percben), Nagy. Edző: Szűcs János. Tatabányaiak: Bányász: Csepel — Szabó, Udvardi, Lakatos, Knapik — Barabás, Schmidt (Tóth a 79. percben), Dupai — P. Nagy (Babai a 79. percben), Csapó, Hegyi. Edző: Monostori Tivadar.

Az első percben vezetéshez jutott a PMSC. Schmidt rosszul adta le a labdát, Vigh rácsapott és 12 méterről a tatabányaiak kapujába lőtt a kimozduló kapus mellett (1:0). A tatabányaiak rendezték soraikat és támadásokkal próbálkoztak. Változatos volt a játék, a pécsiakat megnyugtatta a gyors gól. A 14. percben a kapura törő Kardos Knapik lerántotta, a pécsiek szabadrúgása a sorfáról vágódott vissza. A 21. percben lendületes pécsi támadás végén Kiss fejesét védte a tatabányaiak kapusa. A 26. percben Knapik beadását Schmidt kapu mellé fejtette. A tatabányaiak egyenlítésért harcoltak, újabb gólt azonban a pécsiek értek el. A 28. percben Nagy elvette a labdát Szabótól, 15

méterről kapura lőtt, a labda a felső kapufáról a kapus kezét érintve a gólvonalra vágódott és a hálóba pattant (2:0). A 37. percben szépített a Tatabánya. Csapó a jobboldalról középre ívelt, Schmidt három pécsi védő között a hálóba továbbította a labdát (2:1). A 42. percben megzavarták a pécsi védőket a tatabányaiak, Schmidt a kínálkozó lehetőséget elügyetlenkedte. A 43. percben Nagy lövése Csepel második sorsára tudta megkaparintani.

Szünet után is változatos küzdelmet vívtak a csapatok, az 54. percben az előretörő Toma Csepel kezébe emelte a labdát. Ezután a mezőnyben csatáztak a játékosok, a kapuk ritkán kerültek veszélybe. A 63. percben Nagy átjátszotta Szabót, gólt ígérő átadásából Kiss öt méterről a kapufát találta el, és a visszapattanó labdát kapu fölé emelte. Csepel már verve volt. A 73. percben Lőrincz középre adott, Kiss fejesét Csepel ügyel-bajjal védte. A hajrában erősítettek a tatabányaiak. A 83. percben Babai

lövését védte Katzír. A 85. percben Pál a gólvonalról mentett Csapó elől.

A pécsiek a játék kezdetén (Vigh szemfüles volt) megszerették a vezetést. A fiatal Vigh góllal mutatkozott be első NB I-es mérkőzésén. A nagy kedvvel játszó Nagy révén a pécsiek még egy gólt szereztek az első félidőben. Ekkor sokan úgy vélték, már eldőlt a mérkőzés sorsa. A tatabányaiak azonban nem adták fel a mérkőzést és az első félidőben sikerült szépíteniük. Szünet után mindkét kapu előtt adódtak helyzetek, a pécsiek tartani tudták az eredményt, s végeredményben határozottabb játékkal érték el első tavaszi győzelmüket.

Katzír az adott helyzetben a labdát nem védhette. A védők közül Kincses volt a legbiztosabb, Toma és Pál a gólnál hibáztak, Lutz dicsekedően sokat volt játékban, Dárdai időnként eltűnt a mezőnyben. Kiss a második félidőben lényegesen feljavult. Nagy volt a PMSC legjobbjai, régi jó napjaira emlékeztetően játszott. Kardosnak felvillanásai voltak. A tatabányaiak legjobbjai: Barabás, Schmidt és Lakatos voltak.

Hegyi István

PMSC—Tatabányai Bányász 2:1 (0:0). NB I. tartózkodás, PVSK-pálya, 1500 néző. V.: Hajdu. Góllövő: Stájer.

Egy arany-, egy ezüst-, egy bronzérem

Tichy Dorottya, a budapesti Kertész utcai iskola versenyzője a gerendán

Pécsi sikerek az országos kisdobos tornaversenyen

A városi sportszarnok volt a színhelye a IX. országos kisdobos tornaversenynek. Az ország 316 legjobb kisdobostornásza találkozott Pécsen A- és B-kategóriában. Nagyszámú felkészültség, szép teljesítmények jellemezték a versenyeket, amelyekről a televízió hátsó vasárnap délután 8.35-kor ad közvetítést. Eredmények: Csapatverseny: A-kategória: Leány: 1. Budapest, Kertész utcai iskola, 2. Pécs, Építők utcai iskola, 3. Debrecen, Vénkert utcai iskola. Fiú: 1. Győr, Móra iskola, 2. Budapest, Szemere utcai iskola, 3. Debrecen, Vénkert utcai iskola. B-kategória: Leány: 1. Győr, Oktatási egység, 2. Kecskemét, Leninváros iskola, 3. Budapest, Városmajor utcai iskola. Fiú: 1. Pécs, Patóti utcai iskola, 2. Debrecen, Bányai iskola, 3. Baktalórántháza iskola. Egyéni versenyek eredményei. A-kategória. Leány egyéni összetett: 1. Gáspár Csilla (Budapest, Kertész utca), 2. Csizsu Zsuzsa (Budapest, Kertész utca), 3. Papp Bori (Pécs, Építők u. isk.). Fiú egyéni összetett: 1. Bérczes László (Budapest, Szemere utca), 2. Hegedűs Csaba (Győr), 3. Csollány Szilveszter (Győr), B-

kategória: Leány egyéni összetett: 1. Bedi Gyöngyi (Munkácsi utca), 2. Horváth Anikó (Győr), 3. Szevny Kati (Budapest, Városmajor). Fiú egyéni összetett: 1. Pál Gábor (Debrecen), 2. Lukács József (Baktalórántháza), 3. Walton Imre (Budapest, Bem utca).

Kosztér Géza

Eredmények röviden

TAJÉKOZODÁSI FUTÁS: Székelyszabó környékén nemzetközi ifjúsági egyéni versennyel kezdődtek meg a pécsi tájfutónapok rendezvényei. A csehszlovák ifjúsági válogatott távolmaradása miatt az NSZK és az NDK fiataljaival versenyeztek a magyar serdülők és ifjúsági válogatottak. A rendezők jól felkészültek a versenyre, kitűnően előkészített és gyors pályákban három kategóriában, magyar, egyben NSZK siker született az első napon. Eredmények: F 17. A.: Molnár 47:10, Széles 50:32, 3. Koczka 56:16, F. 15. B.: 1. Lukács 39:18, 2. Koczka 40:87, 3. Szieberth 43:52, N 17. A.: 1. Hehl 43:64, 2. Barki 45:41, 3. Ambró 46:40, N 15. B.: 1. Niehzen (NSZK-beli) 38:90, 2. Gruhn (NSZK-beli) 40:75, 3. Madóc 42:91. A pécsiek, Széles és Szieberth jól szerepeltek.

KEZILABDA: Komló Bányász—Zalaegerszegi Honvéd 18:16 (9:7). NB I/B. férfi mérkőzés, Komló. VIVAS: Budapesti rendezték meg az országos főkisbóli vívóbajnokságokat. A párbajtőrvívók 2. Sápji (Pécsi Orvostudományi Egyetem), 4. Szilágyi (Pécsi Tudományegyetem). TEKE: Pécsi Gózmű—Pápai Vasas 6:2. NB I. férfi mérkőzés, Pécs.

Komlói sikerek Komáromban

Ötödik alkalommal rendezték meg Magyarországon és Csehszlovákia felzárkózása évfordulója tiszteletére a Komárom—Komárom közötti utcai futóversenyt, melyen a teljes magyar élgárda mellett csehszlovák, NDK-beli és jugoszláv versenyzők is rajthoz álltak. A verseny a komlóiak sikerét hozta, az egyéniben Kispál László szerezte meg a győzelmet, Bauer Á. volt. A csapatban a Komlói Bányász győzött.

Mai sportműsor

Labdarúgás. NB II. mérkőzések: PVSK—Szarvas, PVSK-pálya, 15.30. Honvéd Rákóczi SE—Komlói Bányász, Tata, 15.30. Megyei mérkőzések. Postás—Vajszló, Postás-pálya, 11.00. Kinizsi—Berecsény, Kovács, 15.30. Vasas Bányász—Istvánakna, Vasas, 15.30. Steinmetz SE—Boly, Szalonta, 15.30. Mohács-Vémendi TE—Universitas PEAC, Mohács, 15.30. Siklósi—Mázaszvári Bányász, Siklós, 15.30. Országos ifjúsági bajnokságok: PVSK—Szekszárdi Dózsa, PVSK-pálya, 13.30. Autó. Pécsi Volán országos meghívásos slalom verseny. Komló, autóbussz-pályaudvar, 9.00. Kézilabda. NB II. mérkőzések: Rába ETO—Pécsi Zsolnay, női csapatok, Győr, 11.00. ZAKO SE—Pé-

csi BTC női csapatok, Zalaegerszeg, 10.00. Röplabda. NB I. mérkőzések: BVSC—Universitas PEAC, női csapatok, Budapest, 11.30. NB II. mérkőzések: Steinmetz SE—Nagykanizsai Vízmű, férfi csapatok, Mezőcsanak, Dobó Gimnázium, 11.00. Zalai Bútorgyár—Pécsi Vörösmarty, férfi csapatok, Zalaegerszeg, 11.30. Zalaegerszegi Vasas Izzó—Pécsi Vörösmarty, női csapatok, Zalaegerszeg, 10.00. Tájékoztató. Mecsek Kupa egyéni nemzetközi ranglista verseny. Mánfa, 10.00. Torna. Magyar nemzetközi bajnokság. Városi sportszarnok, 10.00 és 18.00. Úszás. Öttörő Kupa első fordulója. Hullámfürdő, 11.00.

OLCSÓ

FEJESSALÁTA-

VÁSÁR

BOLTJAINKBAN

SPORT

Április 8-10.:

Magyar nemzetközi tornászbajnokság Pécsen

Világnagyságok az indulók között

Az előző évhez hasonlóan ezúttal a pécsi városi sportszarnok a házigazdája a magyar nemzetközi tornászbajnokságnak. A háromnapos viadal vasárnap kezdődik és kedden fejeződik be. A megosztott műsorrendtől eltérően vasárnap nem a kötelező gyakorlatokkal kezdődnek, hanem a szabadon választottakkal. A rendezők azért döntöttek így, mert vasárnap nagyobb közönség várható és a szabadon választott verseny a látványosabb. A kötelező gyakorlatokat hétfőn mutatják be, míg a szerenkénti döntőkre kedden kerül sor.

Az előzetes nevezések alapján a magyar nemzetközi bajnokságok történetében a legnépesebb mezőny mér össze tudását. A magyar élgárda mellett elindulnak a Szovjetunió, Egyesült Államok, Románia, Csehszlovákia, NDK, NSZK, Olaszország, Spanyolország, Jugoszlávia, Hollandia, Franciaország, Bulgária, Kanada, Lengyelország, Nagy-Britannia és Ausztria legjobbjai. Nevezett a világnagyságok közül a szovjet Sztella Zaharova, aki a közelmúltban két rangos nemzetközi versenyen is győzött, az egyesült államokbeli Shrista Canary és a román Teodora Ungureanu.

Röplabda

Kaposvári Dózsa—Universitas PEAC 3:2. NB II. férfi mérkőzés Pécs.

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzi Ervin
Főszerkesztő-helyettesek:
Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztési ügyelet 8-20 óráig
10-053, 20 óra után 15-726
Kiadja
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852,
15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ötszöt rotációs eljárással
Saphir 96-os gépen
Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György

Terjeszt a Magyar Posta
Előfizethető
a hírlapkiadás postahivataloknál
és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hónap 30,- Ft,
egy évre 360,- Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133-2007